

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE HRUBÝ ŠÚR**

**NA OBDOBIE ROKOV
2015 - 2022**

OKTÓBER 2015

Tabuľka 1 Hlavička dokumentu PHSR

Názov diela:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hrubý Šúr na roky 2015 -2022
Územné vymedzenie :	Bratislavský kraj, obec Hrubý Šúr
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHSR:	25. 11. 2015
Dátum platnosti:	25. 11. 2015
Verzia	1.0
Publikovaný verejne:	28. 11. 2015
Zhotoviteľ:	Pro Implement, s.r.o. Štefanovičová 127 951 15 Štefanovičová
Spracovateľský kolektív:	Ing. Iveta Kostková Ing. Barbora Babjaková, PhD. doc. Ing. Viera Papcunová, PhD. Ing. Renáta Mravíková

Prameň: vlastné spracovanie

OBSAH

ÚVOD	5
ČASŤ A. ANALYTICKÁ ČASŤ	9
Časť A.I Analýza vnútorného prostredia	9
1. História obce a jej rozvoj	9
2. Hospodárska oblasť	13
2.1. Administratívne začlenenie a geografická poloha obce a väzby obce na póly ekonomického rozvoja	13
2.2. Ekonomická štruktúra a ekonomický rozvoj.....	14
2.2.1. Ekonomická základňa obce	14
2.2.2. Ekonomická aktivita obyvateľstva a miera nezamestnanosti.....	16
2.2.3. Ekonomika miestnej samosprávy	18
2.3. Technická infraštruktúra	24
2.3.1. Cestná sieť a dopravné systémy	24
2.3.2. Energetické hospodárstvo	25
2.3.3. Telekomunikácie	26
3. Sociálna oblasť	26
3.1. Obyvateľstvo	26
3.1.1. Veková štruktúra obyvateľstva	28
3.1.2. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	30
3.1.3. Národnostná a konfesijná štruktúra obyvateľstva	30
3.1.4. Kultúrno-spoločenská a športová aktivita obyvateľov obce	32
3.2. Sociálna infraštruktúra	33
3.2.1. Domový a bytový fond.....	33
3.2.2. Školstvo	35
3.2.3. Zdravotníctvo	36
3.2.4. Sociálna starostlivosť	36
3.2.5. Služby obyvateľstvu	36
4. Oblasť environmentu a ochrany životného prostredia	37
4.1. Prírodné zdroje	37
4.1.1. Štruktúra pôdneho fondu	38
4.1.2. Klimatické podmienky	39
4.1.3. Vodné pomery	39
4.1.4. Flóra a fauna.....	40
4.2. Technická infraštruktúra	40
4.2.1. Vodné hospodárstvo	40
4.2.2. Odpadové hospodárstvo	41
5. Zhrnutie analýzy endogénnych rozvojových faktorov	41
6. Analýza silných a slabých stránok územia.....	44
7. Analýza príčin a dôsledkov obce Hrubý Šúr.....	45
8. Postoje a názory obyvateľov obce na život a dianie v obci a perspektívy jej ďalšieho vývoja	46

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Časť A. II	Analýza vonkajšieho prostredia	51
1.	Analýza vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území	51
2.	Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj obce Hrubý Šúr	53
Časť A.III	Zhodnotenie súčasného stavu obce Hrubý Šúr	53
1.	SWOT analýza obce Hrubý Šúr	53
2.	Analýza možných rizík a hrozieb, identifikácia kritických oblastí rozvoja	55
3.	Identifikácia východísk a možných riešení	55
4.	Odhad budúceho možného vývoja (Analýza silových polí)	57
Časť A.IV	Ex-post hodnotenie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hrubý Šúr (2007 – 2013)	58
ČASŤ B.	STRATEGICKÁ ČASŤ	60
5.	Rozvojová vízia	60
6.	Strategické, špecifické a vecné ciele obce Hrubý Šúr	60
3.1	Prioritná oblasť 1 – ekonomická: Občianska vybavenosť a ekonomický rozvoj. 61	
3.2	Prioritná oblasť 2 – sociálna: Sociálna infraštruktúra, služby a komunitný život 62	
3.3	Prioritná oblasť 3 – environmentálna: Životné prostredie a vzhľad obce	62
4	Súlad PHSR obce Hrubý Šúr s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2014 – 2020	62
ČASŤ C.	PROGRAMOVÁ ČASŤ	64
1.	Popis opatrení	64
ČASŤ D.	REALIZAČNÁ ČASŤ	67
2.	Akčný plán	68
3.	Monitorovanie a hodnotenie stratégie	70
ČASŤ E.	FINANČNÁ ČASŤ	75
4.	Indikatívny finančný plán obce Hrubý Šúr	75
5.	Viaczdrojové financovanie projektov a aktivít a možnosti financovania projektov	75
2.1	Financovanie z verejných zdrojov	76
2.2	Financovanie zo súkromných zdrojov	78
ZÁVER.	79
ZOZNAM PRÍLOH	80

ÚVOD

Potreba tvorby Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHSR) obce vyplýva zo Zákona 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja, ktorý ukladá obciam povinnosť vypracovávať a aktualizovať PHSR obce podľa potreby. PHSR predstavuje strednodobý programový dokument, ktorý vychádza z podrobnej socio-ekonomickej analýzy a stanovuje smer ďalšieho rozvoja obce, ciele a prvoradé potreby a úlohy v zabezpečení všestranného rozvoja. Výsledkom je stratégia rozvoja obce a akčný plán, ktorý transformuje definované strategické ciele do konkrétnych realizačných krokov. Vypracovanie tohto programového dokumentu je takisto podmienkou pre využitie finančných národných zdrojov ako i zdrojov EÚ.

Stratégia rozvoja vyjadruje predstavu obce o svojom budúcom rozvoji, ktorý sa bude snažiť dosahovať. Definovanie takejto stratégie, teda stanovenie *„kam sa chce obec dostať v období nasledujúcich 7 rokov“*, dáva obci, jej obyvateľom, podnikateľom a ďalším aktérom možnosť rozhodovať o svojom budúcom rozvoji. Obec je živý organizmus. Jednotlivé články žijú vlastným životom, avšak ovplyvňujú aj životy druhých, a takisto ovplyvňujú aj život obce ako celku. Obyvatelia obce menia priestor, v ktorom žijú rôznymi aktivitami, čo môže viesť k pozitívnemu rozvoju. Často však občania vytvárajú svojimi nekoordinovanými aktivitami bariéry, ktoré brzdia rozvoj celej obce. Práve Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hrubý Šúr na roky 2015 – 2022 vytvára dôležitý priestor pre koordinovanie aktivít realizovaných v obci, ktoré prinesú synergický úžitok celej obci. Pred samotným procesom spracovania stratégie je potrebné pripraviť Zámer spracovania PHSR (tabuľka 2) spolu s Harmonogramom aktivít (tabuľka 3), ktorý umožňuje všetkým subjektom zúčastňovať sa aktívne na tvorbe a následne aj naplňaní PHSR.

Ak však má takýto dokument spĺňať svoju úlohu, je nevyhnutné, aby sa jeho prípravy ako aj realizácie zúčastnili všetky záujmové skupiny (obyvatelia, podnikatelia, samospráva, spolky, združenia, ďalší dôležití aktéri) a aby boli využité rôzne metódy, ktoré vedú k zapojeniu všetkých aktérov (tabuľka 4). Diskusia všetkých záujmových skupín ponúka príležitosť dozvedieť sa o rozdielnych pohľadoch na problémy v obci, o možnostiach ich riešenia, ako aj dozvedieť sa o plánoch jednotlivcov. Preto aj pri príprave tejto stratégie boli realizované 3 workshopy so zástupcami rôznych aktérov a dotazníkový prieskum. Spoločné plánovanie sa zároveň môže stať priestorom pre začatie spolupráce, pre vytváranie inovatívnych riešení medzi rôznymi aktérmi.

Obec v podobe programu rozvoja získava nielen nástroj na proaktívne riadenie rozvoja, založené na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien, ale predstavuje aj určitý kontrolný nástroj naplňania stanovených aktivít. Z tohto hľadiska ho možno vnímať ako dôležitý nástroj marketingovej komunikácie. Obec vypracovaním programu rozvoja dáva najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj obce.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Tabuľka 2 Zámer spracovania PHSR

Názov dokumentu	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hrubý Šúr na roky 2015 – 2022
Forma spracovania	s pomocou externých odborníkov (<i>úplné spracovanie „na kľúč“</i>)
Riadenie procesu spracovania	<p>Súčasťou zámeru tvorby PHSR bude vymedzenie projektového tímu, ktorý sa bude skladať z riadiaceho tímu, ktorý bude tvoriť gestor zodpovedný za celkové spracovanie dokumentu, koordinátor zodpovedný za administratívu a organizačnú časť spracovania dokumentu, metodik zodpovedný za metodickú pomoc pri spracovaní dokumentu; odborný konzultant vedie pracovné skupiny tvorené miestnymi aktérmi rozvoja, obyvateľmi a podnikateľskými subjektmi.</p> <p>Zoznam subjektov, ktoré budú zapojené do spracovania (starosta obce, poslanci OZ, obyvatelia, podnikateľské subjekty, cirkev, občianske združenia, spolky a ďalšie organizácie pôsobiace v obci), zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou bude zabezpečená viacerými formami; prostredníctvom workshopov, elektronickej komunikácie a dotazníkového prieskumu, ktorý bude distribuovaný v textovej podobe do domácností a zároveň bude zverejnený na stránke obce v elektronickej mutácii. O realizácii dotazníkového prieskumu a jeho význame pri tvorbe strategického dokumentu budú obyvatelia informovaní prostredníctvom miestneho rozhlasu, web-stránky obce, úradnej tabule obce a ďalších miestnych informačných zdrojoch.</p>
Obdobie spracovania	<p>Obdobie spracovania: máj – október 2015</p> <p>Realizácia dotazníkového prieskumu – výstupom bolo spracovanie výsledkov dotazníkového prieskumu prezentovaného na 1. workshope</p> <p>1. workshop – výstupom sú získané informácie k dopracovaniu analytickej časti a SWOT analýzy</p> <p>Analytická časť – výstupom je spracovaná analýza zdrojov poslaná na pripomienkovanie</p> <p>2. workshop – výstupom je problémová analýza a strom cieľov, na základe ktorého je spracovaná strategická časť</p> <p>Strategická časť – výstupom je spracovaná strategická časť poslaná na pripomienkovanie</p> <p>3. workshop – výstupom sú podklady pre dopracovanie dokumentu</p> <p>Programová časť, Realizačná časť, Finančná časť – výstupom sú spracované kapitoly implementácie stratégie poslané spolu so strategickou časťou na pripomienkovanie</p> <p>Pripomienkovanie a finalizácia – výstupom sú spripomienkované časti Programu rozvoja obce, finalizácia dokumentu a odovzdanie vytlačenej a elektronickej verzie na schválenie pred OZ</p> <p><i>Podrobnejší harmonogram spracovania vid' Tabuľka 3</i></p>
Financovanie spracovania	<p>náklady na vlastné spracovanie – 4 experti x 30 hodín</p> <p>náklady na získanie informačných podkladov – štatistiky, analýzy, prognózy, dotazníky: 90,- Eur</p> <p>náklady na stretnutia – pracovné skupiny a verejnosť: 200,- Eur</p> <p>náklady na publicitu – tlač informačných materiálov, úprava elektronických médií: 20,- Eur</p>

Prameň: vlastné spracovanie

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Tabuľka 3 Harmonogram spracovania PHSR

Termín	HARMONOGRAM SPRACOVANIA PHSR V MESIACOCH						
	2015						
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Realizácia dotazníkového prieskumu							
1. workshop							
Analytická časť							
2. workshop							
Strategická časť							
3. workshop							
Programová časť							
Realizačná časť							
Finančná časť							
Pripomienkovanie a finalizácia							

Prameň: vlastné spracovanie

Tabuľka 4 Využitie participatívne metódy

METÓDA	INFORMOVANIE VEREJNOSTI	ZÍSKAVANIE NÁZOROV VEREJNOSTI	ZOHLADNENIE NÁZOROV VEREJNOSTI
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	X		
Využitie existujúcich médií			
Stretnutia	X		
Internetové stránky – vrátane verejných pripomienok tzv. chatrooms	X	X	X
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	X	X	X
Ťažiskové skupiny (reprezentatívne skupiny predstavujúce verejnosť)	X	X	X
Verejné stretnutia	X	X	X
Návšteva v dotknutom území	X	X	X
Verejné semináre	X	X	
Verejné vypočutie	X	X	X
Verejné vypočutie (s odbornou skupinou)	X	X	X
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	X	X	X
Brainstormingové stretnutia	X	X	X

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

s verejnosťou			
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre širokú verejnosť	X	X	X
Prieskumy verejnej mienky	X	X	X
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	X	X	X
Odborné poradné skupiny	X	X	X
Pracovné skupiny	X	X	X
Riešenie problémov a metódy dosiahnutia konsenzu			
Využitie nezávislého moderátora/facilitátora	X	X	X
Brainstorming	X	X	X

Prameň: vlastné spracovanie

ČASŤ A. ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť založená na databáze informácií a ukazovateľov obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce Hrubý Šúr s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja, pričom hodnotí aj možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia obce, jeho limitov a rozvoja v rámci Bratislavského samosprávneho kraja.

Časť A.I Analýza vnútorného prostredia

1. HISTÓRIA OBCE A JEJ ROZVOJ

Archeologické nálezy v katastri a okolitých lokalitách dokazujú prítomnosť človeka už od mladšej doby kamennej. Priamy doklad o osídlení katastra obce pochádza zo 7. storočia. Pri hlbokej orbe v lokalite Csandal boli roku 1952 objavené ľudské kosti a rôzne dobové zbrane. Ďalšou lokalitou je Kerekto, kde sa našlo pohrebisko z 8.–11. storočia. Prvé písomné pamiatky, v ktorých je zmienka aj o obci, pochádzajú z 13. storočia a sú uložené v štátnych archívoch. Najstaršia písomná pamiatka pochádza z roku 1245, v ktorej sa obec – osada spomína ako SWR. V listine z 15. marca 1256 sa uvádza, že vlastníkom chotára a osady je magister Bolch de Súr.¹

Názov obce Hegysúr – terajší Hrubý Šúr – sa prvýkrát objavuje na listine z roku 1524 z čias panovania kráľa Ľudovíta II. Obec bola v tomto období poddanskou dedinou zaoberajúcou sa poľnohospodárstvom a chovom domácich zvierat. Od 18. storočia obec spravovali richtári a tzv. prísediaci. Podľa písomných záznamov prvým obecným richtárom bol Ján Takács, neskôr Ján Berka.²

Obec leží v blízkosti Malého Dunaja, ktorého rameno pretekalo priamo pod obcou. V dávnej minulosti pracovali na tomto ramene tri malé vodné mlyny, preto sa táto časť obce nazývala Molnárházak – mlynské domy. Okolo roku 1860 mlyny zanikli pre nízky a nestály prítok vody z Malého Dunaja, lebo mohli pracovať iba občas a to nevyhovovalo ani okolitým, ani vlastným obyvateľom. Starší obyvatelia túto časť obce ešte aj v súčasnosti nazývajú Molnárházak - mlynské domy. V roku 1891 vypukol v obci veľký požiar, ktorý pohltil jej značnú časť. Po požiari si gazdovia založili Obecný dobrovoľný požiarny zbor pod vedením Titusa Andrásyho a v roku 1894 zakúpili v Soproni koňmi ťahanú požiarnu striekačku. Táto sa zachovala až do dnešných dní, je v dobrom technickom stave a slúži ako historická pamiatka. Po ukončení prvej svetovej vojny a rozpade Rakúsko-uhorskej monarchie bola roku 1918 vyhlásená prvá Československá republika, ku ktorej bola pripojená aj obec Hrubý Šúr. Od roku 1938 až do skončenia 2. svetovej vojny patrila obec k Maďarsku. Po roku 1945 znova k Československu a od 1.1.1993 patrí k samostatnej Slovenskej republike. V roku 1926 občan obce Máté Katona kúpil nový, väčší zvon, ktorý potom daroval miestnej kaplnke. Od tej doby slúži tento zvon občanom.³

¹Kolektív autorov: Hrubý Šúr – história a súčasnosť. Dostupné: <http://www.hruby-sur.sk/repository/download/surs%201.pdf>

²Tamtiež

³Tamtiež

V obci sa nachádza viacero historických pamiatok. Jednou z nich je aj **Kaplnka Najsvätejšej Trojice**, ktorá reprezentuje klasicistickú sakrálnu architektúru z roku 1847, upravovanú začiatkom 20. storočia (Priestor kaplnky, rozčlenený na obdĺžnikovom pôdoryse s podkovovitým uzáverom, je zaklenutý pruskými klenbami, zbiehajúcimi sa do pilastrov s rímsovými hlavicami. Fasáda objektu má jednoduché klasicistické členenie. Z pôvodného mobiliáru z polovice 19. storočia pochádza hlavný oltár s obrazom Najsvätejšej Trojice, obraz Krista a symbolický obraz sv. Príbuzenstva). V polovici 19. storočia vypukla epidémia cholery, ktorá zasiahla aj obyvateľov obce. Po jej ústupe bola na znak vďaky zo zbierok obyvateľov postavená kaplnka v roku 1848. Od posvätenia kaplnky sa na nedeľu Najsvätejšej Trojice každoročne slávia v obci hody. Kaplnka slúžila svojmu účelu až do roku 1968, kedy už bola jej statika natoľko narušená, že ju bolo treba zbúrať. Na jej mieste bol postavený nový, väčší kostolík.

Na začiatku obce smerom na Senec sa nachádza **pomník v podobe kríža**, ktorý patrí medzi najstaršie a najvýznamnejšie historické pamiatky obce. Pochádza z roku 1818. Kríž bol obnovený roku 1886 a nápis na ňom roku 1994.

Obrázok 1 Kaplnka Najsvätejšej Trojice Obrázok 2 Pomník v podobe kríža z roku 1818

Prameň: <http://hruby-sur.sk/index.php?img=4>

Prameň: <http://hruby-sur.sk/index.php?img=4>

V roku 1890 bol zo zbierok zakúpený prvý **obecný zvon**, ktorý bol až do roku 1929 umiestnený na drevenom stojane. V tomto roku bol premiestnený na terajšie miesto a na novú železnú konštrukciu, ktorá slúži dodnes.

V obci sa nachádza aj jedinečná stavba na svete - **samonosný dom zo slamených bál**. Autorom stavby je nemecký architekt a emeritný profesor univerzity v Kasseli Gernot Minke. Minke za pomoci špeciálneho počítačového programu vypočítal presné rozmery slamených tvárnic, ktoré mali hmotnosť 120 kg / m³ a ktoré sa dokonale podľa vzoru narezali a pospájali. Dom má osem klenieb a uprostred kupolu s priemerom šesť metrov.⁴

⁴ <http://www.dobrenoviny.sk/c/6923/video-prvy-slameny-dom-na-svete-postavili-na-slovensku>

Obrázok 3 Samonosný dom zo slamených bál

Prameň: <http://hruby-sur.sk/index.php?img=4>

Obrázok 4 Obecná zvonica

Prameň: <http://hruby-sur.sk/index.php?img=4>

Od roku 1941 sa začala zbierka na stavbu **pomníka padlým** v 1. svetovej vojne. Pomník bol slávnostne odhalený 2. mája 1943. Po ukončení II. svetovej vojny boli na pomníky pripísané mená aj padlých hrdinov v tejto vojne.

Obrázok 5 Pomník padlých v I. a II. svetovej vojne

Prameň: <http://hruby-sur.sk/index.php?img=4>

Lesná záhrada je troj hektárový areál, ktorého súčasťou je farma, ktorá je kombináciou produktívneho organického pestovania zeleniny technikou Agrokruh. Dvojkupola v Európe je unikátna.⁵

⁵ <http://lesnazahrada.sk/>

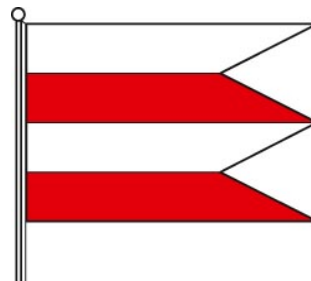
Obrázok 6 Lesná záhrada

Prameň: <http://lesnazahrada.sk/>

Symbolmi obce sú erb, vlajka a pečat'. Erb obce Hrubý Šúr má túto podobu: v červenom štíte veľký šikmý súmerný lemeš, nad ním šikmé sklonené čerieslo, všetko strieborné. Pečate obce Hrubý Šúr tvorí erb obce Hrubý Šúr s kruhopisom „OBEC - HRUBÝ ŠÚR" a druhý text „OBEC HRUBÝ ŠÚR -- HEGYSÚR község". Pečate obce sa používajú pri slávnostných príležitostiach, ale aj na matričných dokumentáciách.

Obrázok 7 Erb obce Hrubý Šúr

Obrázok 8 Vlajka obce Hrubý Šúr

Prameň: http://www.vs.sk/heraldreg/wp_detail.aspx?ID=791

Obrázok 9 Pečat' obce Hrubý Šúr

Prameň: <http://hruby-sur.sk/symboly-obce.htm>

2. HOSPODÁRSKA OBLASŤ

2.1. ADMINISTRATÍVNE ZAČLENENIE A GEOGRAFICKÁ POLOHA OBCE A VÄZBY OBCE NA PÓLY EKONOMICKÉHO ROZVOJA

Obec Hrubý Šúr sa rozprestiera na nízkom priečnom vale Malého Dunaja v nadmorskej výške 126 m medzi Čiernou vodou a Malým Dunajom, na štátnej ceste druhej triedy Senec – Šamorín a na rozhraní okresov Galanta, Senec a Dunajská Streda. Obec sa nachádza v okrajovej juhovýchodnej časti Bratislavského kraja a v okrajovej južnej časti okresu Senec.

Katastrálne územie obce Hrubý Šúr je vymedzené katastrálnymi hranicami zo severu Kráľová pri Senci, zo severovýchodu Kostolná pri Dunaji, z juhovýchodu Hurbanova Ves, z juhu Janíky (Horné a Dolné – Trnavský kraj, okres Dunajská Streda) a z východu Tureň.

Z hľadiska územno–správneho členenia patrí obec do okresu Senec a do Bratislavského samosprávneho kraja.

Obrázok 10 Geografická poloha obce Hrubý Šúr

Prameň: <https://www.google.sk/maps>

Dopravná poloha obce je vo väzbe na región pomerne priaznivá. Obec leží 8,6 km od okresného mesta Senec a 32,3 km od regionálneho centra a súčasne hlavného mesta Slovenska Bratislavy.

Od pólov ekonomického rozvoja nadnárodného významu akými sú Győr či Viedeň je obec vzdialená 66,7 km (Győr, Maďarská republika), 112 km (Viedeň, Rakúsko).

Od pólov ekonomického rozvoja širšieho regionálneho významu a regionálneho významu je vzdialená nasledovne:

- Dunajská Streda 29,7 km
- Šamorín 19,6 km
- Trnava 31,3 km

2.2. EKONOMICKÁ ŠTRUKTÚRA A EKONOMICKÝ ROZVOJ

Ekonomické, t.j. výrobné činnosti patria medzi základné faktory ovplyvňujúce socioekonomickú úroveň obce. Ich význam spočíva v tom, že ovplyvňujú nielen ekonomickú, ale i sociálnu úroveň v obci. Sú zdrojom pracovných príležitostí, dávajú zamestnancom mzdu, tvoria verejné príjmy, zhodnocujú podmienky územia, v ktorom sú alokované a iné. Ekonomické činnosti v obci môžeme hodnotiť cez sektorovú štruktúru (zastúpenie činností primárneho, sekundárneho či terciárneho sektora) alebo cez štruktúru podnikov.

2.2.1. Ekonomická základňa obce

Ekonomickú základňu obce reprezentujú najmä súkromné podniky. Podnik predstavuje právnickú osobu, ktorá vykonáva sústavnú činnosť s cieľom dosahovať zisk. Patria sem korporácie (podniky vo vlastníctve skupiny subjektov, ako napr. akciové spoločnosti, družstvá, spoločnosti s ručením obmedzeným a pod.) a kvázikorporácie (podniky vo vlastníctve jedného subjektu). Podniky môžu mať podobu právnických osôb (ďalej PO) alebo fyzických osôb – podnikateľov (ďalej FO).

Právnické osoby sú právne jednotky, existenciu ktorých upravuje zákon nezávisle od jednotlivcov alebo inštitúcií, ktoré ich vlastnia alebo sú jej členmi. Neziskové inštitúcie tvoria právnické osoby slúžiace finančným a nefinančným korporáciám, štátnej správe a domácnostiam, ako napr. rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, ktorých tržby z činnosti nepresahujú 50 % vykazovaných nákladov, ďalej občianske združenia, spolky a kluby, politické strany, cirkvi a iné.⁶

V obchodnom registri SR je evidovaných k júlu 2015 37 podnikateľských subjektov – právnických osôb, z ktorých 3 sú v likvidácii.

Z tabuľky 5 vyplýva, že počas obdobia rokov 2009 – 2013 mal vývoj počtu právnických osôb v obci rastúci trend, pričom na náraste sa podieľali právnické osoby ziskové (nárast v roku 2013 v porovnaní s rokom 2009 predstavoval 83,33%).

Tabuľka 5 Vývoj počtu právnických osôb podľa ziskovosti v rokoch 2009-2013

UKAZOVATEĽ \ ROK	2009	2010	2011	2012	2013	INDEX 2013/2009
Právnické osoby ziskové	12	13	16	18	22	1,83
Právnické osoby neziskové	2	2	2	2	3	1,50
Spolu	14	15	18	20	25	1,79

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Fyzické osoby - podnikatelia nezapísaní v obchodnom registri sú osoby podnikajúce na vlastnú zodpovednosť podľa osobitných predpisov. Sú to živnostníci (podnikajúci na základe živnostenského zákona), osoby so slobodným povoláním (osoby podnikajúce na

⁶ http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index_txt.htm

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

základe iného ako živnostenského zákona, napr. advokáti, lekári, audítori a iní) a samostatne hospodáriaci roľníci.

Počas obdobia rokov 2009 – 2013 (tabuľka 6) počet fyzických osôb vykazoval kolísavý trend. Kým v období rokov 2009 – 2011 každoročne narastal počet fyzických osôb v obci, v roku 2013 v porovnaní s rokom predchádzajúcim ich počet klesol. Na náraste počtu fyzických osôb v období rokov 2009 – 2011 v obci sa v najväčšej miere podieľali živnostníci, ktorých počet každoročne narastal (nárast v roku 2011 v porovnaní s rokom 2009 predstavoval 15,79%). V rokoch 2012 a 2013 poklesol počet živnostníkov v obci, čo v konečnom dôsledku malo za následok pokles celkového počtu fyzických osôb v obci.

Tabuľka 6 Vývoj počtu fyzických osôb - podnikateľov v rokoch 2009-2013

UKAZOVATEĽ \ ROK	2009	2010	2011	2012	2013	INDEX 2013/2009
Živnostníci	57	60	66	64	61	1,07
Slobodné povolania	3	4	4	5	6	2,00
Samostatne hospodáriaci roľníci	4	4	5	4	5	1,25
Spolu	64	68	75	73	72	1,125

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

V živnostenskom registri SR je k júlu 2015 evidovaných 45 fyzických osôb podnikateľov, z ktorých 11 už svoju živnosť ukončilo a 5 podnikateľov má pozastavenú činnosť.

Z hľadiska sektorovej štruktúry je primárny sektor v obci (poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybné hospodárstvo a ťažba) zastúpený ťažbou štrkopieskov - SEKOSTAV, spol. s r.o. V minulosti bolo v obci Poľnohospodárske družstvo, no v súčasnom období pôdu obhospodaruje PD Kvetoslavov. V areáli PD sa nachádzajú nevyužívané budovy v schátralom stave.

Sekundárny sektor je v obci zastúpený najmä odvetvím stavebníctva - SEKOSTAV, spol. s r.o.

V terciárnom sektore (sektor služieb) prevádzkuje svoju činnosť prevažná časť podnikateľských subjektov. V obci pôsobí EL-TRAS, spol. s r.o. - montáž, údržba a opravy elektrických zariadení, Vladimír Vitek - pohostinské služby, Renáta Horváthová - maloobchod s rozličným tovarom, František Katona – PONOPAN výroba pleteného a textilného tovaru, Peter Kiss - kladenie podlahovín, Mária Klúčiková - pohostinské služby, Kaderníctvo Nagyová, Kaderníctvo Hegyiová.

Podnikateľské subjekty v obci predstavujú skupinu tzv. samozamestnávateľov. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO) nachádza pracovné príležitosti v okolitých obciach, resp. v širšom okolí obce (Bratislava, Senec). Potvrdzuje to aj vysoká hodnota ukazovateľa dochádzka do zamestnania získaná v rámci SODB 2011 (83,42 %).

2.2.2. Ekonomická aktivita obyvateľstva a miera nezamestnanosti

Počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva v obci za obdobie rokov 1991 – 2011 vykazoval rastúci trend. Obdobný trend je možné zaznamenať aj pri počte pracujúcich. Aj v dôsledku štrukturálnych zmien nielen na miestnej úrovni, ale aj na národnej úrovni došlo za obdobie rokov 1991 - 2001 k nárastu počtu nezamestnaných v obci, no už v roku 2011 mierne poklesol počet nezamestnaných v obci.

Tabuľka 7 Ekonomická aktivita obyvateľov v obci v rokoch 1991 - 2011

Ukazovateľ \ Rok	Jednotky	1991	2001	2011	index 2011/2001
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	abs.	273	304	374	1,37
Počet pracujúcich	abs.	146	174	240	1,64
Podiel pracujúcich na EAO	%	53,48	57,24	64,17	1,19
Počet nezamestnaných	abs.	10	41	37	3,7

Prameň: vlastné spracovanie na základe SODB 1991, 2001 a 2011

Na základe údajov o ekonomickej aktivite obyvateľstva získaných prostredníctvom SODB 2011 (tabuľka 8) môžeme konštatovať, že obyvatelia obce sú najväčším podielom zamestnaní vo veľkoobchode a maloobchode, verejnej správe a školstve. Obyvatelia obce bez ohľadu na odvetvie, v ktorom sú aktívni, výraznou mierou dochádzajú do zamestnania mimo obec 100 % dochádzku do zamestnania sme zaznamenali vo viacerých skúmaných odvetviach.

Tabuľka 8 Ekonomicky aktívne osoby podľa odvetvia ekon. činností v roku 2011

Ukazovateľ	spolu	Podiel (v %)	z toho dochádza do zamestnania	Podiel (v %)
Odvetvie ekonomickej činnosti				
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	11	2,94	10	90,91
Výroba potravín	12	3,21	11	91,67
Výroba odevov	3	0,80	1	33,33
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	2	0,53	0	0,00
Výroba papiera a papierových výrobkov	2	0,53	1	50,00
Tlač a reprodukcia záznamových médií	3	0,80	1	33,33
Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	1	0,27	1	100,00
Výroba výrobkov z gumy a plastu	3	0,80	2	66,67
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	9	2,41	9	100,00
Výroba a spracovanie kovov	1	0,27	0	0,00
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	4	1,07	4	100,00
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	1	0,27	1	100,00
Výroba elektrických zariadení	2	0,53	1	50,00
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	9	2,41	9	100,00
Výroba nábytku	1	0,27	1	100,00

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022**

Iná výroba	1	0,27	1	100,00
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	3	0,80	3	100,00
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	2	0,53	1	50,00
Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	3	0,80	1	33,33
Výstavba budov	3	0,80	2	66,67
Inžinierske stavby	1	0,27	1	100,00
Špecializované stavebné práce	35	9,36	29	82,86
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	7	1,87	6	85,71
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	26	6,95	24	92,31
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	38	10,16	29	76,32
Pozemná doprava a doprava potrubím	13	3,48	11	84,62
Skladové a pomocné činnosti v doprave	7	1,87	7	100,00
Poštové služby a služby kuriérov	6	1,60	6	100,00
Ubytovanie	10	2,67	10	100,00
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	6	1,60	5	83,33
Nakladateľské činnosti	1	0,27	1	100,00
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	6	1,60	4	66,67
Informačné služby	2	0,53	2	100,00
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	2	0,53	2	100,00
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	2	0,53	1	50,00
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	2	0,53	2	100,00
Činnosti v oblasti nehnuteľností	2	0,53	2	100,00
Právne a účtovnícke činnosti	9	2,41	6	66,67
Vedenie firiem; poradenstvo v oblasti riadenia	3	0,80	3	100,00
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	4	1,07	2	50,00
Vedecký výskum a vývoj	3	0,80	3	100,00
Reklama a prieskum trhu	3	0,80	2	66,67
Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	1	0,27	1	100,00
Veterinárne činnosti	2	0,53	2	100,00
Sprostredkovanie práce	1	0,27	1	100,00
Bezpečnostné a pátracie služby	4	1,07	3	75,00
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	2	0,53	2	100,00
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	2	0,53	2	100,00
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	35	9,36	29	82,86
Vzdelávanie	22	5,88	19	86,36
Zdravotníctvo	17	4,55	16	94,12
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	2	0,53	2	100,00
Sociálna práca bez ubytovania	2	0,53	2	100,00
Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	1	0,27	1	100,00
Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	1	0,27	1	100,00
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	1	0,27	1	100,00
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	1	0,27	1	100,00

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Ostatné osobné služby	4	1,07	2	50,00
Zamestnávateľ v zahraničí	2	0,53	2	100,00
Nezistené	10	2,67	7	70,00
Spolu	374	100,00	312	83,42

Prameň: SODB 2011, vlastné spracovanie

2.2.3. Ekonomika miestnej samosprávy

Podmienky pre vplyv miestnej samosprávy na rozvoj obce určujú tri zásadné faktory:

1. disponibilné finančné prostriedky, ktoré má v príjmovej časti rozpočtu,
2. majetok obce, ktorý má vo vlastníctve,
3. kvalita samosprávneho manažmentu, ktorý rozhoduje o využití majetku a o finančných prostriedkoch.

Zo zákona o obecnom zriadení a z kompetenčného zákona vyplývajú obciam mnohé kompetencie, na realizáciu ktorých je potrebný rovnako majetok ako aj finančné prostriedky. Problémom je, že rozhodujúca časť činností, ktoré zabezpečuje obec pre obyvateľov či podnikateľov má charakter verejných úžitkov (miestne komunikácie, osvetlenie, kultúrne a športové aktivity, sociálna starostlivosť a i.), ktoré nie sú oceňované.

Obec teda nezískava späť do rozpočtu financie za náklady, ktoré sú spojené s výkonom jej kompetencií v plnom rozsahu, ale len z malej časti.

2.2.3.1. Finančné hospodárenie miestnej samosprávy

Finančné hospodárenie samosprávy charakterizuje rozpočet obce, konkrétne jeho príjmová a výdavková časť a narábanie s disponibilnými finančnými prostriedkami. Okrem stálych príjmov, ktoré zabezpečujú obci dane, a to tak miestne ako i podielové, sa na vlastných príjmoch podieľajú aj príjmy nedaňové – predovšetkým príjmy z využívania majetku.

Fiškálna decentralizácia uplatňovaná od 1.1.2005 priniesla obciam zásadné zmeny týkajúce sa ich financovania. Ďalšou výraznou zmenou je aj zásada tvorby viacročných rozpočtov (3 roky) a s tým súvisiaca aj povinná štruktúra rozpočtu vo forme jednotlivých programov, ktoré by mali byť úzko previazané práve s PHSR obce.

2.2.3.1.1. Bežný rozpočet

Bežný rozpočet sa zostavuje ako bilancia bežných príjmov a bežných výdavkov vzťahujúcich sa k rozpočtovému roku. Bežný rozpočet slúži obci na zabezpečovania bežného (každodenného) chodu obce. Ide o príjmy a výdavky, ktoré sa pravidelne opakujú (napr. príjmy z podielových a miestnych daní, mzdy a odvody zamestnancov, nákup krátkodobého vybavenia, náklady spojené s bežnou údržbou a pod.). Bežný rozpočet má obec povinnosť plánovať ako vyrovnaný (príjmy = výdavky). alebo ako prebytkový (príjmy prevyšujú výdavky).

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Príjmy bežného rozpočtu

Z tabuľky 9 vyplýva, že v období rokov 2009 až 2013 obec vykazovala kolísavý trend v bežných príjmoch. V roku 2010 v porovnaní s rokom 2009 poklesli celkové bežné príjmy o 16,48% v dôsledku poklesu daňových aj nedaňových príjmov obce. V roku 2011 obec evidovala najviac bežných príjmov za celé sledovanie obdobie, avšak už v roku nasledujúcom došlo k poklesu bežných príjmov o 17,98% v dôsledku poklesu nedaňových príjmov a transferov. V porovnaní rokov 2009 a 2013 došlo k nárastu bežných príjmov o 11,73%.

V rámci daňových príjmov je možné sledovať obdobný trend ako pri celkových bežných príjmoch, s tým rozdielom, že nárast daňových príjmov nastáva už od roku 2011. Tým, že počas sledovaného obdobia narastal počet obyvateľov obce, narastal aj príjem z podielovej dane, ktorej nárast v roku 2013 v porovnaní s rokom 2009 predstavoval 4,32%. Obec v rámci miestnych daní vyrubuje pre svojich obyvateľov okrem dane z nehnuteľností aj daň za psa. Pri dani z nehnuteľností, ale aj pri ostatných miestnych daniach, sa celkový objem získaných finančných prostriedkov menil iba nepatrne resp. udržiaval sa na rovnakej úrovni.

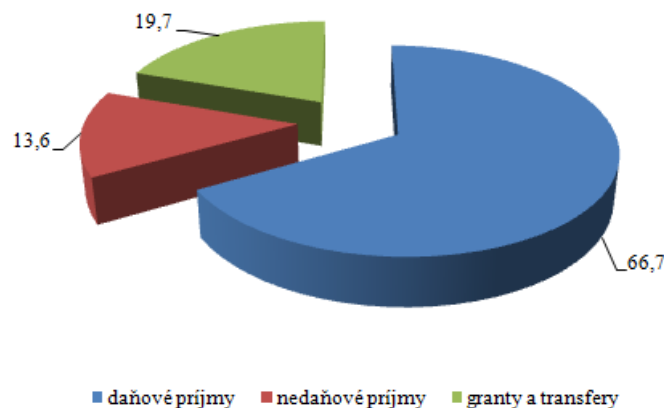
V rámci nedaňových príjmov najväčší objem finančných prostriedkov tvorili príjmy z administratívnych poplatkov, ktoré sú prevažne tvorené príjmami z pokút, správnych poplatkov za osvedčenie podpisov a listín, vydávanie povolení v stavebnom konaní, vydávanie potvrdení a licencií na hracie automaty a pod. Príjmy z využívania majetku tvorili príjmy z prenajatých obecných budov, priestorov a pozemkov. Iné nedaňové príjmy boli tvorené predovšetkým úrokmi z vkladov, príjmami z náhrad z poistného plnenia, dobropisov a pod. Okrem toho obec v rámci týchto príjmov získavala finančné prostriedky aj z poplatkov za predaj výrobkov a služieb ako aj z poplatkov za školské zariadenia. Granty a transfery boli účelovo viazané a predstavovali predovšetkým príjmy na prenesený výkon štátnej správy.

Tabuľka 9 Príjmy bežného rozpočtu za obdobie rokov 2009 – 2013 (v tis. €)

Klasifikácia príjmov	2009	2010	2011	2012	2013	Index 2013/2009
100 Daňové príjmy spolu	170,6	139,5	167,1	170,7	190,1	1,11
z toho výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve	140,9	109,3	130,4	132,1	147,0	1,04
dane z nehnuteľností	19,9	20,4	23,4	24,4	27,6	1,39
miestne dane	0,5	0,5	0,8	0,9	0,8	1,6
odvoz TKO	9,3	9,3	12,5	13,3	14,7	1,58
200 Nedaňové príjmy spolu	46,4	28,5	65,8	34,5	38,7	0,83
z toho z využívania majetku	9,3	8,7	5,8	5,2	5,1	0,55
administratívne poplatky	18,0	6,3	40,5	6,2	11,4	0,63
iné nedaňové príjmy	19,1	13,5	19,5	23,1	22,2	1,16
300 Granty a transfery	37,9	44,9	71,9	44,8	56,0	1,48
Z toho dotácie na prenesený výkon	37,9	30,3	66,6	39,8	48,1	1,27
ostatné transfery	0,0	14,6	5,3	5,0	7,9	-
Bežné príjmy spolu	254,9	212,9	304,8	250,0	284,8	1,11
Daňová sila obce (v €)	234,3	186,9	215,9	215,3	231,5	0,99
Ekonomická sila obce (v €)	350,1	285,4	393,8	315,3	346,9	0,99

Prameň: Obecný úrad Hrubý Šúr, vlastné spracovanie

Z obrázku 11 vyplýva, že najväčší podiel na celkových bežných príjmoch obce predstavujú príjmy vo forme daňových príjmov (66,7 %). Nedaňové príjmy, ktoré predstavujú predovšetkým príjmy z využívania majetku predstavujú 13,6% a granty a transfery tvoria 19,7% - ný podiel.

Obrázok 11 Štruktúra bežných príjmov obce v roku 2013 (v%)

Prameň: záverečné účty, vlastné spracovanie

Výdavky bežného rozpočtu

Vývoj celkových bežných výdavkov v obci mal kolísavý trend. V období rokov 2009-2011 každoročne klesali celkové bežné výdavky obce, no už od roku 2012 zaznamenávame nárast celkových bežných výdavkov. V porovnaní rokov 2009 a 2013 došlo k nárastu celkových bežných výdavkov obce o 14,62%. V rámci štruktúry výdavkov počas sledovaného obdobia došlo iba k nepatrným zmenám.

V rámci programu *Plánovanie a manažment obce* sa rozpočtujú výdavky spojené s riadením obce, výdavky na kontrolnú činnosť, audítora, členstvo v združeních a odmeny poslancom a komisiám obce a tvorba strategických dokumentov obce. V programe *Propagácia a marketing* sa rozpočtujú výdavky spojené s vydávaním miestnych novín, s prevádzkou webovej stránky a údržbou verejného rozhlasu. V programe *Interné služby* sú zahrnuté výdavky spojené s právnymi službami, s verejným obstarávaním a vzdelávaním zamestnancov. V programe *Služby občanom* sa rozpočtujú výdavky na služby obyvateľom, ktoré poskytuje obec. Konkrétne ide o výdavky na cintorínske služby, stavebný úrad prostredníctvom Spoločného úradu, a matričnú činnosť. V programe *Bezpečnosť, právo a poriadok* sú zahrnuté výdavky spojené s údržbou verejného osvetlenia a protipožiarnej ochrany. V programe *Odpadové hospodárstvo* sa rozpočtujú výdavky na zber a likvidáciu odpadu, nakladanie s odpadovými vodami a výdavky spojené s likvidáciou divokých skládok. V programe *Pozemné komunikácie a verejné priestranstvá* sa rozpočtujú výdavky na výstavbu, rekonštrukciu a údržbu ciest a chodníkov a údržbu verejných priestranstiev v obci. Výkyvy v rámci výdavkov súvisia s finančnými možnosťami obce ako aj so stavom komunikácií v obci. V programe *Vzdelávanie* sú rozpočtované výdavky na zabezpečenie poskytovania originálnych aj prenesených kompetencií v oblasti školstva. Program *Kultúra a šport* zahŕňa rozpočtované výdavky na podporu športových aktivít obyvateľov a záujmových združení v obci a na podporu kultúrneho vyžitia jej obyvateľov. V programe *Sociálne služby*

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

sa rozpočtujú výdavky opatrovateľskú službu v obci a na podporu klubu dôchodcov. V programe *Administratíva* sa rozpočtujú výdavky súvisiace so mzdami a odvodmi zamestnancov obecného úradu, ktoré sa nedajú alokovať do jednotlivých podprogramov. Okrem toho sa v rámci programu rozpočtujú aj energie obecného úradu a služby nakupované pre fungovanie obecného úradu. V rámci programu zásobovanie pitnou vodou sú elokované výdavky spojené s prevádzkou obecnej vodárne.

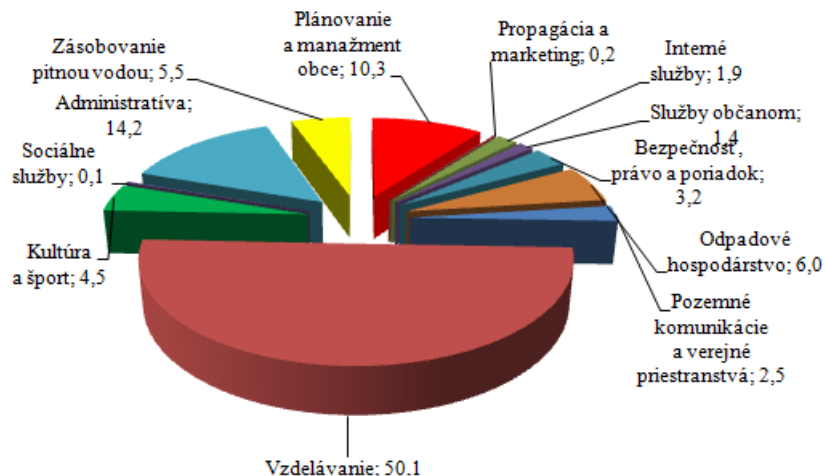
Tabuľka 10 Výdavky bežného rozpočtu obce Hrubý Šúr za obdobie rokov 2009 – 2013
(v tis. €)

Jednotlivé programy	2009	2010	2011	2012	2013	Index 2013/2009
Plánovanie a manažment obce	33,9	30,2	26,1	27,3	28,8	0,85
Propagácia a marketing	0,5	0,0	1,1	0,9	0,5	1,0
Interné služby	3,5	2,8	1,5	1,5	5,4	1,54
Služby občanom	3,2	3,4	3,9	4,5	3,9	1,22
Bezpečnosť, právo a poriadok	7,8	8,2	7,9	12,4	9,1	1,17
Odpadové hospodárstvo	11,9	11,5	12,0	14,6	16,9	1,42
Pozemné komunikácie a verejné priestranstvá	2,8	2,3	6,3	6,7	7,1	2,54
Vzdelávanie	100,4	94,4	92,9	104,4	140,7	1,40
Kultúra a šport	18,8	9,5	12,4	15,4	12,7	0,68
Sociálne služby	5,9	5,8	5,4	5,6	0,4	0,07
Administratíva	45,9	43,8	39,4	43,2	39,9	0,87
Zásobovanie pitnou vodou	10,3	11,4	11,8	11,3	15,3	1,49
Bežné výdavky spolu	244,9	223,3	220,7	247,8	280,7	1,15

Prameň: Obecný úrad Hrubý Šúr, vlastné spracovanie

Najväčší podiel výdavkov v rámci bežného rozpočtu obce tvoria výdavky spojené so vzdelávaním (50,1%). Viac ako 14% obec vynakladá na administratívu a viac ako 10% na výdavky spojené plánovaním a manažmentom obce. na odpadové hospodárstvo obce vynakladá 6% bežných výdavkov a 5,5% na zásobovanie obcou pitnou vodou. Takmer 5% vynakladá obec na šport a kultúru v obci. Na ostatné oblasti vynakladá obec v priemere do 3% z bežných výdavkov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Obrázok 12 Štruktúra bežných výdavkov obce v roku 2013 (v %)

Prameň: záverečné účty, vlastné spracovanie

2.2.3.1.2. Kapitálový rozpočet

Kapitálový rozpočet sa týka tvorby dlhodobých aktív, čo znamená, že slúži na tvorbu a zhodnocovanie majetku, má investičný charakter. Kapitálový rozpočet môže byť plánovaný ako prebytkový (príjmy preyšujú výdavky), ako vyrovnaný (príjmy = výdavky), ale môže byť aj schodkový (príjmy sú nižšie ako výdavky), ale len za podmienok stanovených zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších noviel.

Tabuľka 11 Kapitálový rozpočet obce Hrubý Šúr za obdobie rokov 2009 – 2013 (v tis. €)

KAPITÁLOVÝ ROZPOČET	2009	2010	2011	2012	2013
Kapitálové príjmy spolu	80,3	106,6	321,9	38,4	17,8
Kapitálové výdavky spolu	53,7	91,5	389,0	21,9	12,8

Prameň: Obecný úrad Hrubý Šúr, vlastné spracovanie

Z tabuľky 11 vyplýva, že počas celého obdobia rokov 2009 -2013 obec realizovala investičné aktivity. Kapitálové príjmy získavala obec vo forme kapitálových transferov, ale príjmov z predaja majetku.

Každoročne vynakladala obec finančné prostriedky predovšetkým na rekonštrukciu a modernizáciu svojho majetku a v menšej miere aj na výstavbu nových objektov. Najviac finančných prostriedkov preinvestovala obec v roku 2011, pričom tieto finančné prostriedky použila na rozšírenie materskej školy a tiež aj na II. etapu revitalizácie centra obce.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Tabuľka 12 Rekapitulácia rozpočtového hospodárenia obce Hrubý Šúr za obdobie rokov 2009 – 2013 (v tis. €)

ROZPOČTY	2009	2010	2011	2012	2013	Index 2013/2009
Bežné príjmy spolu	254,9	212,9	304,8	250,0	284,8	1,11
Bežné výdavky spolu	244,9	223,3	220,7	247,8	280,7	1,15
Kapitálové príjmy spolu	80,3	106,6	321,9	38,4	17,8	0,22
Kapitálové výdavky spolu	53,7	91,5	389,0	21,9	12,8	0,24
Finančné operácie príjmové	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finančné operácie výdavkové	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Prameň: Obecný úrad Hrubý Šúr, vlastné spracovanie

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov obce a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu obce a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce.

2.2.3.2. Disponibilný obecný majetok a jeho využitie

Majetok obce je dôležitým nástrojom rozvoja obce. Obec Hrubý Šúr neprevádzkuje žiadnu podnikateľskú činnosť a nemá zriadené ani založené žiadne právnické osoby a tiež obec nemá zriadenú žiadnu príspevkovú organizáciu.

Tabuľka 13 Hodnota a štruktúra aktív obce Hrubý Šúr v roku 2013

AKTÍVA	HODNOTA v tis. €	ŠTRUKTÚRA v %
1. Neobežný majetok spolu (A+B+C)	1 120,2	97,9
z toho		
A. Dlhodobý nehmotný majetok celkom	18,1	1,62
B. Dlhodobý hmotný majetok celkom	1 102,1	93,38
z toho		
Pozemky	131,5	11,93
Stavby	836,5	75,9
C. Dlhodobý finančný majetok	0,0	0,0
2. Obežný majetok	23,2	2,03
3. Časové rozlíšenie	0,8	0,07
Majetok spolu (1+2+3)	1 144,2	100,0
Majetková sila obce (v €)	1 393,7	-

Prameň: Obecný úrad Hrubý Šúr, vlastné spracovanie

Z tabuľky 13 vyplýva, že na celkovej hodnote majetku najväčší podiel tvorí dlhodobý hmotný majetok (93,38% z celkovej hodnoty majetku). Obec vlastní pozemky v celkovej hodnote 131,5 tis. € a stavby v hodnote 836,5 tis. €. Dlhodobý finančný majetok obec v roku 2013 neevidovala. Obežný majetok tvorí predovšetkým materiál, zásoby, krátkodobé

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

pohľadávky (ide o pohľadávky z nedaňových a daňových príjmov obce) a tiež aj finančné prostriedky na účtoch v banke. Časové rozlíšenie predstavujú náklady budúcich období.

Tabuľka 14 Hodnota a štruktúra pasív obce Hrubý Šúr v roku 2013

PASÍVA	HODNOTA v tis. €	ŠTRUKTÚRA v %
1. Vlastné imanie spolu	637,8	55,74
z toho		
Výsledok hospodárenia	637,8	100,0
2. Záväzky spolu	59,4	5,19
z toho		
Rezervy	6,6	11,11
Dlhodobé záväzky	2,8	4,71
Krátkodobé záväzky	18,6	31,31
3. Časové rozlíšenie	447,0	39,07
Vlastné imanie a záväzky spolu (1+2+3)	1 144,2	100,0

Prameň: Obecný úrad Hrubý Šúr, vlastné spracovanie

Z hľadiska hodnotenia pasív tvorí vlastné imanie 55,74 % a záväzky 5,19 % - ný podiel na celkovej hodnote pasív. Dlhodobé záväzky sú tvorené záväzkami zo sociálneho fondu a krátkodobé záväzky tvoria predovšetkým záväzky voči dodávateľom a nevyfakturované dodávky. Časové rozlíšenie predstavujú výdavky budúcich období.

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Komplexne vybudovaná technická infraštruktúra je významným rozvojovým faktorom v každom sídle, pretože vytvára podmienky pre rozvoj podnikania i pre kvalitu života jej obyvateľov.

2.3.1. Cestná sieť a dopravné systémy

Obec je na nadradený komunikačný systém napojená prostredníctvom štátnej cesty II. triedy č.II/503 Šamorín - Senec, ktorá prechádza celým zastavaným územím obce Hrubý Šúr. Prechádza od Záhorskej Vsi na Rakúsko – Slovenských hraniciach cez Malacky, Malé Karpaty, Pezinok, Senec, Hrubý Šúr, Zlaté Klasy po Šamorín. Tým, že táto cesta je okruhom, pretína všetky cestné radiály smerujúce k Bratislave – c. I/2, diaľnica D2, c. II/502, diaľnica D1, c. I/61, II/572, c. I/63. Prostredníctvom cesty II/503 má obec výborné spojenie do všetkých smerov republiky i do zahraničia. Na túto komunikáciu sú napojené ostatné miestne komunikácie v zastavanom území obce. Cyklistické trasy nie sú na území obce zriadené.

Celková dĺžka miestnych komunikácií je 4,150 km. V obci sú vybudované chodníky v celkovej dĺžke 4,870 km, najmä popri hlavnej ceste.

Železničná doprava

Obec nemá priame železničné napojenie, v obci preto nie je situovaná ani železničná stanica. Najbližšia železničná stanica pre obyvateľov je v meste Senec, ktorá je vzdialená 8,6 km.

Autobusová doprava

V obci sa nachádzajú 2 obojsmerné autobusové zastávky. Obcou prechádzajú spoje spoločnosti Slovak Lines smerom Senec – Šamorín a Bratislava – Hurbanova Ves. Frekvencia spojov je v každom smere postačujúca. Od novembra 2015 sa obec zapojí do Bratislavskej integrovanej dopravy, čo prispeje k zvýšeniu kvality autobusovej dopravy v obci.

Letecká doprava

Najbližšie letisko medzinárodného významu sa nachádza v Bratislave, vzdialené približne 32,3 km. V okolí obce sa nachádza aj malé miestne letisko v Kráľovej pri Senci (4,4 km).

2.3.2. Energetické hospodárstvo

Energetické hospodárstvo v obci tvoria elektrické rozvodné siete a plynofikácia.

Energetické siete

Obec je z elektrickej siete Západoslovenskej energetiky a. s. zásobovaná vonkajším vedením VN – 22 kV c. 435, ktoré ako kmeňové vedenie prechádza západne od obce. Z tohto vedenia odbočujú prípojné vedenie a prípojky do distribučných transformačných staníc, z ktorých sú zásobované elektrickou energiou odberné miesta v obci. Elektrické rozvody NN v obci sú vonkajšími vedeniami na stĺpoch. Vonkajšie verejné osvetlenie je súčasťou rozvodov NN po obci a v súčasnom období je po rekonštrukcii. V obci sa nachádza najviac trafostaníc v prepočte na obyvateľa.

Elektrické siete a príkon elektrickej energie nie je obmedzujúcim faktorom rozvoja ani do budúcnosti iba v prípade, že by obec do budúcnosti uvažovala s rozšírením domovej výstavby bude nutné rozšíriť kapacitu elektrických sietí.

Plynofikácia

Obec bola splynofikovaná v roku 1997. Obec je zásobovaná zemným plynom (ZP) z RS1200/2/1-440, ktorá je umiestnená v obci Kostolná pri Dunaji. Z tejto RS sú zásobované ZP obce Kostolná pri Dunaji, Hurbanova Ves a Hrubý Šúr. Zdrojovým plynovodom pre zásobovanie uvedených obcí je VTL plynovod DN500, PN40 Bratislava – Šaľa, ktorý je situovaný severne od zastavaného územia obce.

V obci sú vybudované miestne STL plynovody z polyetylénu o menovitej svetlosti DN 63, DN 90. Domové prípojky sú o menovitej svetlosti DN 32. V obci je plynovod vedený v okraji miestnej komunikácie, v chodníku a v rastlom teréne. Dĺžka miestnej plynovodnej siete je 6 km. Napriek tomu, že obec je plynofikovaná, niektorí obyvatelia na vykurovanie

používajú pevné palivo (drevo, uhlie) a v menšej miere majú domácnosti aj elektrické vykurovanie. V niektorých uliciach obce nie je zavedený plyn.

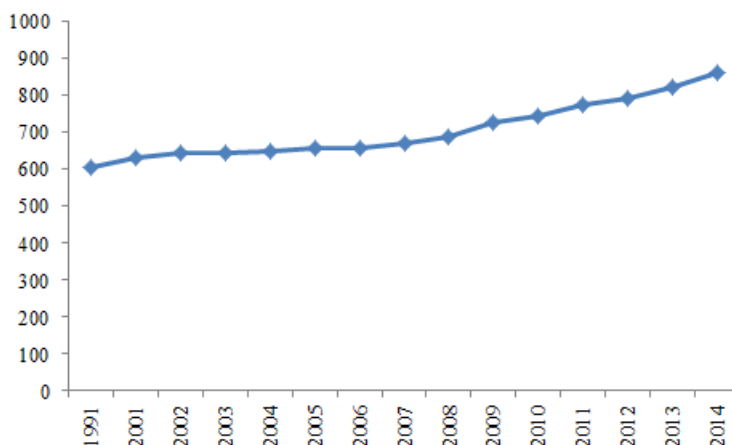
2.3.3. Telekomunikácie

Do obce je privedený telekomunikačný signál spoločnosťou Telekom, a.s. Miestna telekomunikačná sieť obce je napojená na rekonštruovanú MTÚ Hrubý Šúr, MTS bola rozšírená v r. 1996. Celé územie je pokryté signálom všetkých mobilných operátorov – Telekom, Orange, ktorý je dostatočný, pokrytie O2 signálom je čiastočne slabší. Obyvatelia majú možnosť využívať aj internetové pripojenie cez vyššie uvedených operátorov prostredníctvom wifi resp. káblovými linkami. Obec je 100-percentne pokrytá aj vysokorýchlostným internetom pomocou mikrovlnného zariadenia. Iné možnosti pripojenia na internet ponúkajú spoločnosti DSL a DIALAB. V obci sú vedené aj optické káble. Obec neprevádzkuje vlastnú TV. Verejný rozhlas, ktorý obec využíva na informovanie obyvateľov obce je vedený na stĺpoch verejného osvetlenia a v súčasnosti je po rekonštrukcii.

3. SOCIÁLNA OBLASŤ

3.1. OBYVATELSTVO

Obec Hrubý Šúr sa počtom obyvateľov zaraďuje k stredne veľkým obciam Slovenska. Z vývoja počtu obyvateľov zaznamenaného od roku 1991 až po súčasnosť (obrázok 13) vidieť, že počet obyvateľov mal rastúci trend. V roku 2014 v porovnaní s rokom 1991 narástol počet obyvateľov o 41,7%. K 31.12.2014 mala obec 860 trvalo bývajúcich obyvateľov.

Obrázok 13 Vývoj počtu obyvateľov v obci v rokoch 1991 – 2014

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Na základe analýzy pohlavnej štruktúry obyvateľov je možné konštatovať, že v období rokov 1991 – 2014 prevládala počet žien nad počtom mužov. To potvrdzuje aj index maskulinity, ktorý v roku 2014 dosiahol hodnotu 99, čo znamená, že na 100 žien pripadlo 99

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022**

mužov a index feminity v roku 2014 dosiahol hodnotu 100 čo znamená, že na 100 mužov pripadalo 100 žien.

Tabuľka 15 Vývoj počtu obyvateľov v obci v rokoch 1991-2014

Ukazovateľ \ Rok	jednotky	1991	2001	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Celkový počet obyvateľov	abs.	607	631	728	746	774	793	821	860
Počet mužov	abs.	302	315	355	369	382	390	407	428
Index maskulinity	počet mužov/na 100 žien	99	99	95	98	97	96	98	99
Počet žien	abs.	305	316	373	377	392	403	414	432
Index feminity	počet žien /na 100 mužov	100	100	105	102	102	103	101	100
Hustota obyvateľov	počet obyvateľov na km ²	97,8	102,3	114,7	120,2	122,7	126,2	130,0	138,5

Prameň: vlastné spracovanie na základe interných podkladov z obce a z podkladov z www.statistics.sk

Celkový počet obyvateľov v obci je ovplyvnený pohybom obyvateľov. Prirodzený pohyb obyvateľov súvisí s prirodzenou schopnosťou človeka, t.j. reprodukciou. V rámci prirodzeného pohybu sa sledujú dve základné zložky, a to pôrodnosť vyjadrená cez počet narodených a úmrtnosť vyjadrená cez počet zomrelých. Výsledkom prirodzeného pohybu je prirodzený prírastok. Z tabuľky 16 vyplýva, že v období rokov 2001 – 2014 bol v obci zaznamenaný kladný prirodzený prírastok, čo znamená, že viac detí sa narodilo ako zomrelo obyvateľov obce. Najviac detí v obci sa narodilo v rokoch 2009 a 2013, naopak najmenej v roku 2001.

Ďalším pohybom, ktorý ovplyvňuje celkový počet obyvateľov v obci, je mechanický pohyb, ktorý skúma najmä dva javy, imigráciu vyjadrenú cez počet prisťahovaných a emigráciu vyjadrenú cez počet vystťahovaných. Výsledkom mechanického pohybu je migračné saldo. Počas celého obdobia rokov 2001 – 2014 s výnimkou roku 2001 obec zaznamenala kladné migračné saldo, čo znamená, že každoročne sa viac obyvateľov prisťahovalo do obce ako sa z nej odsťahovalo. Obdobne ako pri počte narodených, aj v rámci počtu prisťahovaných obyvateľov môžeme konštatovať, že najviac obyvateľov sa do obce prisťahovalo v roku 2014 a najmenej v roku 2001. Z analýzy vyplýva, že obec získava obyvateľov prirodzeným pohybom, ale aj prisťahovaním obyvateľov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Tabuľka 16 Vývoj pohybu obyvateľstva v obci v rokoch 2001- 2014

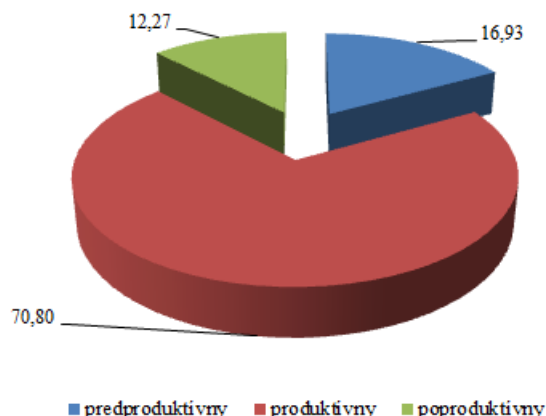
Ukazovateľ	Rok	jednotky	2001	2009	2011	2013	2014
Počet narodených	abs.		6	11	8	11	8
	na 1000 obyv.		9,51	15,11	1,29	13,39	9,30
Počet zomrelých	abs.		3	9	6	8	7
	na 1000 obyv.		4,75	12,36	7,75	9,74	8,14
Prírodný prírastok/úbytok	abs.		3	2	2	4	1
	na 1000 obyv.		4,75	2,75	2,58	4,87	1,22
Počet prisťahovaných	abs.		9	40	25	33	42
	na 1000 obyv.		14,26	54,95	32,29	40,19	48,84
Počet vystťahovaných	abs.		10	3	2	8	4
	na 1000 obyv.		15,84	4,12	2,58	9,74	4,65
Migračné saldo	abs.		-1	37	23	25	38
	na 1000 obyv.		-1,58	50,82	29,71	30,45	44,19
Celkový prírastok/úbytok	abs.		2	39	25	29	39
	na 1000 obyv.		3,17	53,57	32,29	35,32	45,35

Prameň: vlastné spracovanie na základe interných podkladov obce

3.1.1. Veková štruktúra obyvateľstva

Významným ukazovateľom hodnotenia obyvateľstva v obci patrí veková štruktúra. Na základe vekovej štruktúry je možné rozdeliť obyvateľov na tri základné vekové skupiny: obyvateľov v predproduktívnom veku (deti od 0-14 rokov veku), obyvateľia v produktívnom veku (muži od 15 do 59 rokov veku a ženy od 15 do 54 rokov veku) a obyvateľia v poproduktívnom veku (muži nad 60 rokov veku a ženy nad 55 rokov veku). Z hľadiska posúdenia vekovej štruktúry je pre rozvoj obce nutné poznať podiel zastúpenia jednotlivých vekových kategórií na celkovej populácii v obci, nakoľko každá skupina obyvateľov má svoje špecifické potreby a nároky.

Na základe výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011 je vo vekovej štruktúre obce Hrubý Šúr 16,93 % podiel obyvateľov v predproduktívnom veku, 70,80 % podiel v produktívnom veku a 12,27 % v poproduktívnom veku.

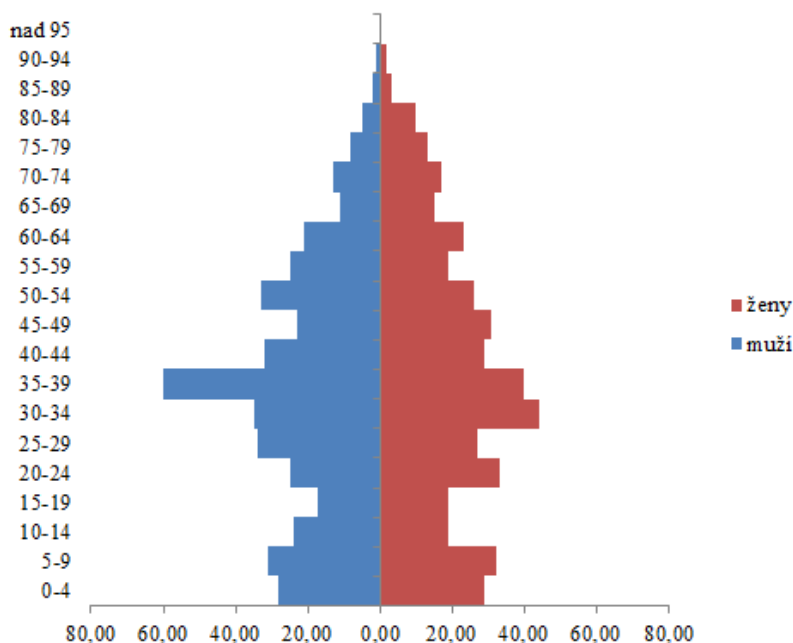

Obrázok 14 Podiel základných vekových skupín v obci Hrubý Šúr roku 2011 (v %)

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z SODB 2011

Matematicky je možné vekovú štruktúru obyvateľstva vyjadriť cez index starnutia, ktorý predstavuje pomer poproduktívnej a predproduktívnej zložky obyvateľov. Index starnutia dosiahol hodnotu 62, čo znamená, že na 100 obyvateľov predproduktívneho veku pripadá 62 obyvateľov poproduktívneho veku. Na základe hodnoty indexu sa veková štruktúra obce charakterizuje ako progresívna, nakoľko predproduktívna zložka obyvateľstva prevláda nad poproduktívnou.

Vekovú štruktúru je možno graficky zaznamenať do vekovej pyramídy, v rámci ktorej je možné predpokladať zmeny vo vekovej štruktúre v ďalších rokoch.

Obrázok 15 Veková pyramída obyvateľstva v obci Hrubý Šúr v roku 2014

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov ŠÚ SR

3.1.2. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva delí populáciu podľa výšky dosiahnutého vzdelania. Na základe výšky dosiahnutého vzdelania obyvateľia ovplyvňujú štruktúru výroby, ale aj dynamiku početnosti firiem. Vzdelané obyvateľstvo (na každom stupni) je viac informované, rýchlejšie sa zapája do výrobného procesu, skôr nachádza riešenia aj z krízových situácií, je ochotné meniť zamestnania. Je rozhodne aktivizujúcim prvkom ekonomického rozvoja nielen obce, ale aj celého regiónu.

Na základe výsledkov SODB 2011 prezentovaných v tabuľke 17 vidieť, že v obci Hrubý Šúr dominovali obyvateľia so základným vzdelaním (17,72%), ďalej obyvateľia s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou (16,27%). Obyvatelia s ukončeným vysokoškolským vzdelaním tvorili viac ako 11 % - ný podiel. Obyvatelia bez školského vzdelania tvorili 17,61% - ný podiel.

Tabuľka 17 Štruktúra obyvateľov obce podľa stupňa ukončeného vzdelania v roku 2011

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	abs.	%
Základné	134	17,72
Učňovské (bez maturity)	85	11,24
Stredné odborné (bez maturity)	101	13,36
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	24	3,17
Úplné stredné odborné (s maturitou)	123	16,27
Úplné stredné všeobecné	51	6,75
Vyššie	13	1,72
Vysokoškolské bakalárske	14	1,85
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	65	8,59
Vysokoškolské doktorandské	9	1,19
Ostatní bez udania školského vzdelania	4	0,53
Ostatní bez školského vzdelania	133	17,61
Spolu	756	100,00

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov zo SODB 2011

3.1.3. Národnostná a konfesijná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry v obci dlhodobo výrazne dominujú obyvateľia maďarskej národnosti, aj keď v porovnaní sledovaných rokov dochádza k poklesu podielu tejto národnosti v obci. Pokles v roku 2011 v porovnaní s rokom 1991 predstavoval 26,76%. Viac ako 35% tvorí podiel obyvateľov so slovenskou národnosťou. V období rokov 1991 – 2011 sa podiel obyvateľov so slovenskou národnosťou každoročne zvyšoval, nárast v roku 2011 v porovnaní s rokom 1991 predstavoval viac ako 2-násobok. Zastúpenie ostatných národnostných menšín nedosiahlo ani 1% (tabuľka 18).

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Tabuľka 18 Štruktúra obyvateľov obce podľa národnosti v rokoch 1991-2011 (v %)

Národnostná štruktúra	1991	2001	2011
Slovenská	16,80	24,29	35,71
Maďarská	82,54	74,29	60,45
Rómska	-	0,32	-
Rusínska	-	-	0,13
Česká	0,33	0,32	0,79
Ukrajinská	-	-	0,26
Nemecká	-	-	0,26
Bulharská	-	-	0,13
Iná	-	-	0,26
Nezistená	0,33	0,78	2,01
Spolu	100,00	100,00	100,00

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov zo SODB 1991, 2001, 2011

Náboženská štruktúra vyjadruje rozdelenie obyvateľstva obce podľa vierovyznania. V období rokov 1991 – 2011 v obci dominovali obyvatelia s rímskokatolíckym vierovyznaním, avšak ich podiel zaznamenal v roku 2011 v porovnaní s rokmi 1991 a 2001 mierny pokles. Na druhej strane bol zaznamenaný nárast podielu iných sledovaných náboženských vyznaní a cirkví. V sledovanom období došlo k nárastu podielu obyvateľov gréckokatolíckeho vierovyznania (v roku 2011 nárast o viac ako 10 - násobok v porovnaní s rokom 2001) V roku 2011 pozorujeme aj výrazný nárast podielu obyvateľov bez vyznania (7,41 %) a s nezisteným vierovyznaním (2,91 %).

Tabuľka 19 Štruktúra obyvateľov obce podľa náboženského vierovyznania v rokoch 1991-2011 (v %)

Náboženské vyznanie / cirkev	1991	2001	2011
Rímskokatolícka cirkev	86,99	89,27	80,03
Gréckokatolícka cirkev	-	0,16	1,72
Reformovaná kresťanská cirkev	-	5,05	4,37
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	5,93	1,26	2,38
Pravoslávna cirkev	-	-	0,13
Cirkev adventistov siedmeho dňa	-	0,16	0,26
Bez vyznania	2,64	3,31	7,41
Ostatné	0,49	-	0,79
Nezistené	3,95	0,79	2,91
Spolu	100,00	100,00	100,00

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov zo SODB 1991, 2001, 2011

3.1.4. Kultúrno-spoločenská a športová aktivita obyvateľov obce

Pre kultúrno – spoločenské aktivity majú obyvatelia k dispozícii kultúrny dom, ktorý má kapacitu 70 miest.

V rámci kultúrno – spoločenských organizácií najvýraznejšie vyvíjajú aktivity ZO Slovenského zväzu rybárov, Csemadok, ZO Slovenského zväzu záhradkárov, ZO Jednoty dôchodcov Slovenska, Poľovnícke združenie Spolok, OZ ArTUR. Obec je členom ZMOS.

OZ ArTUR kúpil v roku 2012 s pomocou verejnej zbierky a sponzorov starú ľudovú školu v obci a postupne ju mení na Ekocentrum ArTUR. Ekocentrum bude mať priestor na kurzy, semináre a konferencie, knižnicu a ubytovanie. Ekocentrum doplní a dá väčší význam existujúcim eko-aktivitám v obci.⁷

Pre športové aktivity obyvateľov je k dispozícii športový areál, ktorého súčasťou je futbalové ihrisko, detské ihrisko, budova Športového klubu a parkovisko pre 20 áut. V budove športového klubu na 2. poschodí obce zvažuje zriadenie obecného múzea. V obci pôsobí TJ Hrubý Šúr (športový klub), ktorý hrá 5. ligu a Skauti (Zväz maďarských skautov na Slovensku). V minulosti bola v obci aj hasičská zbrojnica, avšak v súčasnom období je v nej pizzeria a zachovala sa iba veža z hasičskej zbrojnice. V obci sa pravidelne odohrávajú priateľské futbalové zápasy na futbalovom ihrisku a obec organizuje aj Športové dni.

Kultúrne podujatia

Obec je členom viacerých záujmových združení - ZMOS, Regionálne združenie obcí Podunajskej oblasti – Podunajsko, OOCR Senec a MAS Malodunajsko.

Obec Hrubý Šúr počas roka organizuje viacero kultúrno – spoločenských podujatí pravidelného aj nepravidelného charakteru:

- Hodová zábava
- Deň obce
- Oslava MDD
- Deň matiek
- Ochutnávka šišiek
- Detský karneval
- Spomienka na revolúciu 15.3.1848
- Spomienka na rok 1956 v Maďarsku
- Výstava ovocia a zeleniny
- Deň dôchodcov
- Poľovnícka zábava
- Tekvicové oslavy
- Mikuláš
- Vianočné oslavy

Na uvedených podujatiach spravidla vystupujú so svojim programom deti z MŠ a ZŠ, ale aj umelci z okolia, či pozvaní umelci zo Slovenska. Kultúrno – spoločenské podujatia sa odohrávajú predovšetkým v kultúrnom dome, ale aj na verejných priestranstvách v intraviláne obce.

⁷ <http://ozartur.sk/ekocentrum/>

3.2. SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Sociálna infraštruktúra je dôležitá pre uspokojovanie potrieb obyvateľstva, ale má vplyv aj na rozmiestnenie niektorých výrobní. Rozmiestnenie sociálnej infraštruktúry je spojené najmä so štruktúrou obyvateľstva, ako aj veľkosťou obcí v území.

3.2.1. Domový a bytový fond

Bývanie v obci je typicky vidiecke. Ponuka bývania a stav domového a bytového fondu sú kľúčovými faktormi, ktoré vplyvajú na rozvoj obce a sú predpokladom naplňovania jej obytnej funkcie. Obytná funkcia obce Hrubý Šúr je základnou funkciou tejto obce.

Tabuľka 20 Počet bytov v obci v rokoch 2001 a 2011

	2001	2011	Index 2011/2001
Počet bytov celkom	230	267	1,16
z toho			
Počet trvale obývaných bytov	200	232	1,16
Počet neobývaných bytov	30	35	1,17
% podiel neobývaných bytov	13,04	13,11	1,005

Prameň: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

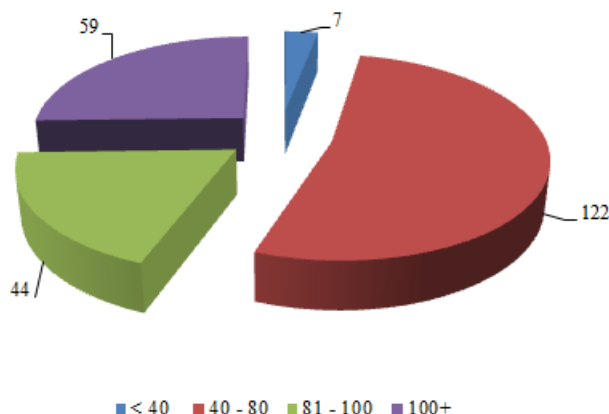
Z tabuľky 20 vyplýva, že v roku 2011 v porovnaní s rokom 2001 narástol celkový počet bytov v obci o 37 bytov. Počas obdobia 10 rokov počet neobývaných bytov v obci mierne stúpol.

Tabuľka 21 Počet bytov podľa vlastníctva v roku 2001 a 2011

	2001	2011	Index 2011/2001
Počet trvale obývaných	200	232	1,16
z toho			
Vlastné byty v bytových domoch	0	16	-
Byty v rodinných domoch	200	203	1,02
Obecné byty	0	0	0
Družstevné byty	0	0	0
Iné	0	3	-

Prameň: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

Obec počas celého obdobia neeviduje žiadne obecné byty ani družstevné byty, všetky byty v obci sú v osobnom vlastníctve. V obci prevládajú byty v rodinných domoch, čo je dôsledkom vidieckeho charakteru obce. Počas obdobia 10 rokov sa zvýšil počet bytov v rodinných domoch a zároveň sa zvýšil počet bytov v bytových domoch.

Obrázok 16 Obývané byty podľa veľkosti obytnej plochy v m²

Prameň: SODB 2011, vlastné spracovanie

V rámci veľkosti obytnej plochy u trvalo obývaných bytov prevládajú v obci byty s rozlohou 40-80 m² (122 bytov, čo predstavuje 52,59 % z celkového počtu trvale obývaných bytov). Veľkometrážne byty nad 100 m² predstavujú z celkového počtu trvale obývaných bytov 25,43 % - ný podiel. Byty s rozlohou 81-100 m² tvoria 18,97 % - ný podiel a malometrážne byty 3,02 % - ný podiel.

Z celkového počtu trvale obývaných bytov je 63,79 % bytov napojených na ústredné kúrenie, 71,12 % bytov využíva na vykurovanie plyn, 9,91 % bytov využíva na vykurovanie elektrinu a 9,48 % bytov používa na vykurovanie pevné palivo.

Tabuľka 22 Počet domov v obci v rokoch 2001 a 2011

	2001	2011	Index 2011/2001
Počet domov celkom	228	261	1,14
z toho trvalo obývané:			
Rodinné domy ⁸	199	225	1,13
Bytové domy ⁹	0	0	0,0
Iné	0	0	0,0
% podiel neobývaných domov	12,72	13,79	1,08

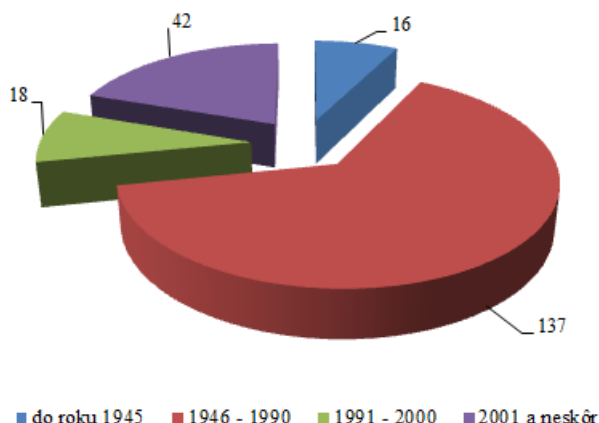
Prameň: ŠÚ SR, vlastné spracovanie

Z porovnania rokov 2001 a 2011 vyplýva, že v roku 2011 narástol celkový počet domov z dôvodu nárastu počtu rodinných domov v obci. V roku 2011 došlo v porovnaní s rokom 2001 k miernemu zvýšeniu podielu neobývaných domov v obci. Najčastejším dôvodom neobývanosti je, že sú uvoľnené na prestavbu (16,67 % z celkového počtu

⁸ Bytový dom je budova určená na bývanie, ktorá má štyri a viac bytov prístupných zo spoločnej chodby alebo schodiska. Za bytové domy na účely sčítania sa považovali aj vily nespĺňajúce podmienky rodinného domu.

⁹ Rodinný dom je budova určená na bývanie; môže mať najviac tri samostatné byty, najviac dve nadzemné podlažia a podkrovia

neobývaných domov v obci) resp. došlo k zmene vlastníkov (13,89 % z celkového počtu neobývaných domov v obci).

Obrázok 17 Obývané domy podľa roku výstavby

Prameň: SODB 2011, vlastné spracovanie

V rámci hodnotenia rokov výstavby obývaných domov v obci je možné konštatovať, že najviac domov sa postavilo v období rokov 1946-1990 (60,89% z celkového počtu trvalo obývaných domov). Do roku 1945 sa v obci postavilo 16 domov, čo predstavuje 7,11% - ný podiel. Mierny stavebný útlm možno zaznamenať v období rokov 1991-2000, kedy v obci bolo postavených 18 trvalo obývaných domov. Rozvoj výstavby bol v obci zaznamenaný po roku 2001, kedy bolo postavených 42 trvalo obývaných domov.

3.2.2. Školstvo

História starej základnej školy siaha do roku 1906. Prvý vymenovaný riaditeľ, a učiteľ školy zároveň, bol pán Juraj Vasilčin. V školskom roku 1933/34 mala škola 2 triedy s maďarským vyučovacím jazykom a jednu triedu slovenskej ZŠ. Od roku 1938 do roku 1945 o škole nie sú žiadne dostupné dokumenty. Od 28. januára 1946 to bola slovenská základná škola. Učiteľom bol pán Imrich Stulka. Od školského roku 1950/51 začala znovu aj maďarská základná škola. Výstavba novej ZŠ sa začala v roku 1972, odovzdaná do prevádzky bola 3. januára 1974. Od školského roku 1978/1979 tu pracoval aj školský klub.¹⁰

Tabuľka 23 Počet detí v slovenskej základnej škole

Rok	2006/2007	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
počet žiakov	8	6	6	8	12	16

Prameň: interné materiály obce, vlastné spracovanie

Škola má k dispozícii jedáleň, malú telocvičňu, športový areál. Momentálne škola (ZŠ slovenská) má 1 triedu s ročníkmi 1.-4. s jednou p. učiteľkou. Maďarská ZŠ má 2 triedy s 2 vyučujúcimi. Výuku pre druhý stupeň zabezpečujú Základné školy v Senci a v Kráľovej pri

¹⁰ http://www.hruby-sur.sk/skola/o_skole.html

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Senci. Školský klub je spoločný pre obe školy. Na škole výborne pracujú krúžky: literárny, počítačový, anglický jazyk.

Tabuľka 24 Počet detí v maďarskej základnej škole

Rok	2006/2007	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
počet žiakov	12	7	10	11	8	11

Prameň: interné materiály obce, vlastné spracovanie

Keďže návšteva školského klubu nie je povinná, nie všetky deti, ktoré navštevujú základnú školu navštevujú aj školský klub, avšak z tabuľky 25 vyplýva, že takmer 90 % detí využíva aj služby školského klubu.

Tabuľka 25 Počet detí v školskom klube

Rok	2006/2007	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
počet žiakov	11	13	13	18	20	23

Prameň: interné materiály obce, vlastné spracovanie

V obci sa nachádza aj materská škola, ktorá zabezpečuje celodennú starostlivosť s vyučovacím jazykom maďarským.

Tabuľka 26 Počet detí v materskej škole

Rok	2006/2007	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
počet žiakov	34,	34	34	34	34	34

Prameň: interné materiály obce, vlastné spracovanie

3.2.3. Zdravotníctvo

Priamo v obci neposkytuje svoje služby žiaden lekár a nenachádza sa tu ani lekárň. Obyvatelia dochádzajú za lekármi do obce Kráľová pri Senci alebo do blízkych miest Senca, Dunajskej Stredy, Galanty a Bratislavy. Vo všetkých mestách majú obyvatelia k dispozícii aj nemocnicu.

3.2.4. Sociálna starostlivosť

V obci sa nenachádza žiadne sociálne zariadenie a obec neposkytuje pre svojich obyvateľov ani opatrovateľskú službu. Obec poskytuje stravovanie pre seniorov a zároveň sa môžu seniori stretávať v priestoroch klubu dôchodcov.

3.2.5. Služby obyvateľstvu

V obci sa nachádza ubytovacie zariadenie ubytovňa u Vladuša, ktorá v rámci 3 izieb ponúka 12 postelí a obyvatelia aj návštevníci majú k dispozícii pohostinstvá - Bufet Mičurín a

Pohostinstvo u Vladuša. V obci sa nachádza 1 predajňa potravín, 2 prevádzky kaderníctva, 1 prevádzka nechtového dizajnu.

Obecný úrad sa nachádza v budove, ktorá je čiastočne rekonštruovaná. V obci sa nachádza cintorín, ktorého kapacita je postačujúca. Dom smútku je po rekonštrukcii. V obci sa nachádza pošta, ktorá poskytuje aj služby poštovej banky. Obecná knižnica je umiestnená v budove, kde sa nachádza aj pošta a obyvatelia ju môžu využívať raz do týždňa v sobotu v čase od 15:00 – 17:00. Obec vydáva obecné noviny pod názvom Šútsky spravodaj s frekvenciou raz ročne. Stavebné veci obec rieši v rámci Spoločného obecného úradu v Senci.

4. OBLASŤ ENVIRONMENTU A OCHRANY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Na území obce Hrubý Šúr je potrebné rešpektovať existujúce chránené územia:

- chránená vodohospodárska oblasť Žitný ostrov - celé katastrálne územie obce,
- vodný tok Malého Dunaja s príslušnými porastmi - zaradený do zoznamu chránených území európskeho významu Natura 2000,
- vodný zdroj HŠ-10, určený pre hromadné zásobovanie pitnou vodou, ktorý má vymedzené hygienické ochranné pásmo I. stupňa.

Na území obce sa nachádzajú aj prvky Regionálneho územného systému ekologickej stability (RÚSES) okresu Galanta:

- Nadregionálny biokoridor Malý Dunaj tvorí hranicu katastrálneho územia. Biokoridor je tvorený vodným tokom, trávnatými porastmi a lesnými porastmi so zachovalými pôvodnými vrbami – topoľovými lužnými lesmi. Toto spoločenstvo postupne prechádza do prechodného lužného lesa. Tok Malého Dunaja s príslušnou vegetáciou je zaradený medzi chránené územia (Natura 2000 – európska sieť chránených území).
- Regionálny biokoridor rameno Malého Dunaja vzniká vypustením zastavaného územia z plochy regionálneho biocentra. Tento biokoridor je tvorený mŕtvym ramenom Malého Dunaja. Plocha mŕtveho ramena Malého Dunaja je zaradená do zoznamu chránených území Natura 2000.
- Regionálne biocentrum Šútsky ostrov je tvorený terénnymi depresiami so stálou hladinou vody. Je ohraničené tokom Malého Dunaja a jeho ramenom.
- Dubový les je zaradený medzi chránené územia (Natura 2000 – európska sieť chránených území). Pôvodne dubový les východne od obce Hrubý Šúr a južne od Kráľovej pri Senci predstavuje biotop európskeho významu s výskytom teplomilných ponticko-panónskych dubových lesov na spraši a piesku.

4.1. PRÍRODNÉ ZDROJE

Obec sa nachádza na Podunajskej rovine, ktorá v rámci geologicko-tektonických jednotiek patrí medzi neogénne nížiny. V horninovom zložení prevládajú najmä sedimentárne horniny spevnené i nespevnené: sivé a pestré íly, piesky, štrky, ílovce, pieskovce a zlepenec.

Podľa inžiniersko-geologickej rajonizácie sa územie obce nachádza v rajóne údolných riečnych náplavov (rajóny kvartérnych sedimentov) a rajóne piesčitých sedimentov (rajóny

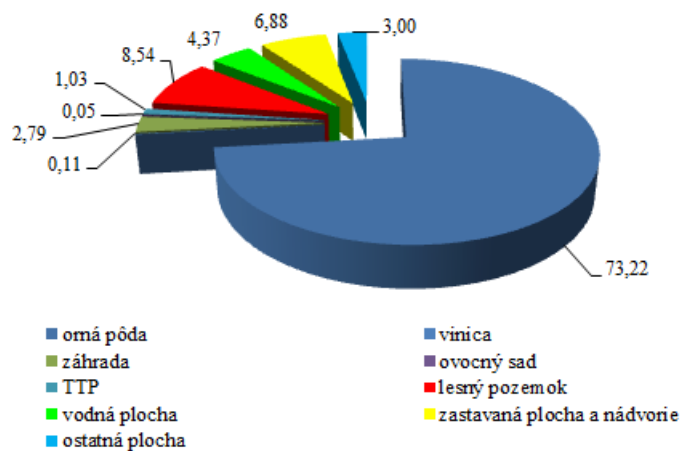
predkvartérnych sedimentov). Kvartérne pokryvy sú zastúpené fluvialnými sedimentmi, prevažne nivnými humóznymi hlinami alebo hlinito-piesčitými až štrkovo-piesčitými hlinami dolinných nív.

Územie obce Hrubý Šúr má výrazne rovinatý charakter. Podľa geomorfologického členenia Slovenska patrí územie obce do geomorfologickej jednotky Podunajská nížina a v rámci nej do geomorfologického celku Podunajská rovina.

4.1.1. Štruktúra pôdneho fondu

Z pôdných typov sa na území obce nachádzajú fluvizeme a černozy. Z pôdných druhov sa v katastrálnom území obce nachádzajú pôdy hlinité a hlinito-piesčité. Hlinité pôdy sú stredne ťažké, ktoré majú najlepšie vlastnosti na obrábanie aj na úrodnosť.

Celková výmera katastra obce je 620,7 ha, z toho 77,2 % tvorí poľnohospodárska pôda a 22,8 % nepoľnohospodárska pôda. Z hľadiska štruktúry pôdneho fondu najväčší podiel tvorí orná pôda (73,22%). Viac ako 8 % z celkovej výmery pôdneho fondu zaberajú lesné pozemky a takmer 7 % zastavané plochy. Nad 3% hranicou sa pohybuje výmera vodných plôch a 3 % tvorí ostatná plocha. Záhrady tvoria 2,79 % z celkovej výmery pôdneho fondu. Ostatné súčasti pôdneho fondu zaberajú max. do 1% z celkovej výmery pôdneho fondu. V obci sa nenachádzajú chmeľnice.

Obrázok 18 Využitie pôdneho fondu obce Hrubý Šúr k 31.12.2014 (v %)

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Na základe vývoja využitia pôdneho fondu, ktoré je prezentované v tabuľke 27 môžeme skonštatovať, že zastúpenie jednotlivých kultúr sa v sledovanom období výrazne nemenilo. V rámci poľnohospodárskej pôdy najväčšiu výmeru tvorí orná pôda – 454,5 ha, naopak najmenšiu výmeru tvorí ovocný sad – 0,33 ha. V rámci nepoľnohospodárskej pôdy najväčšiu výmeru tvoria lesné pozemky – 53 ha, naopak najmenšiu výmeru má ostatná plocha – 18,6 ha.

Tabuľka 27 Štruktúra využitia pôdy v katastri obce v rokoch 2009-2014 (v ha)

ROK	2009	2011	2013	2014	INDEX 2014/2009
Celková výmera územia obce	620,7	620,7	620,7	620,7	1,00
<i>Polnohospodárska pôda - spolu</i>	482,8	480,6	480,0	479,2	0,99
- orná pôda	456,1	455,5	455,1	454,5	0,99
- chmeľnica	-	-	-	-	-
- vinica	1,02	0,74	0,74	0,68	0,67
- záhrada	16,2	16,5	17,4	17,3	1,07
- ovocný sad	2,9	1,5	0,34	0,33	0,11
- trvalý trávny porast	6,5	6,4	6,4	6,4	0,98
<i>Nepolnohospodárska pôda – spolu</i>	137,9	140,0	140,6	141,4	1,03
- lesný pozemok	52,9	53,2	53,2	53,0	1,002
- vodná plocha	27,1	27,1	27,1	27,1	1,00
- zastavaná plocha a nádvorie	41,9	41,9	42,2	42,7	1,02
- ostatná plocha	15,9	17,9	18,2	18,6	1,17

Prameň: vlastné spracovanie na základe podkladov z www.statistics.sk

Obec má spracovaný ROEP, má schválený aktualizovaný územný plán. V obci neprebehla komasácia pôdy.

4.1.2. Klimatické podmienky

Obec patrí do teplej klimatickej oblasti, okrsok veľmi suchý, s miernou zimou. Celkovo je možné túto oblasť charakterizovať ako najteplejšiu ale zároveň pomerne suchú oblasť v rámci Slovenska. Priemerná ročná teplota je 9 – 10 °C, pričom priemerná teplota v januári je -1 až – 2 °C a v júli dosahuje viac ako 20 °C. Priemerný počet letných dní za rok je 60 – 70 a počet dní so snehovou pokrývkou 40 – 50. Dané územie patrí do oblasti s priemerným ročným úhrnom zrážok 550 – 600 mm.

4.1.3. Vodné pomery

Obec Hrubý Šúr sa nachádza na území medzi Malým Dunajom a Čiernou vodou, a teda patrí do úmoria Čierneho mora. Malý Dunaj tvorí juhozápadnú hranicu katastra.

Územie sa podľa charakteru odtoku zaraďuje do vrchovinného-nízinnej oblasti s daždovo-snehovým režimom odtoku. V tejto oblasti majú vodné toky najvyššie stavy vody v marci a v apríli. Sneh sa topí aj viackrát za zimu, preto vysoký stav vody býva aj v zimných mesiacoch. Najmenší odtok v tejto oblasti je koncom leta a začiatkom jesene. Geologické stavba územia sa podpísala pod vytvorenie výborných podmienok pre tvorbu zásob podzemnej vody. V katastrálnom území obce sa nachádza vodný zdroj. Celé katastrálne územie obce sa zároveň nachádza v Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný Ostrov.

4.1.4. Flóra a fauna

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu predstavujú vrbovo-topoľové lesy (mäkký lužný les), z ktorých na katastrálne územie obce zasahujú tie, čo sa vyskytujú pozdĺž Malého Dunaja. V stromovom poschodí sú hlavnými drevinami: vrbu biela, vrbu krehká, topoľ biely, topoľ čierny. Z kríkov sa najčastejšie vyskytuje svíb krvavý a baza čierna. V bylinnom podraсте sa nachádzajú vlhkomilné a mezofilné druhy: chrastica trstová, žihľava dvojdomá, ostružina ožina, lipnica pospolitá, netýkavka nedotklivá. Na relatívne suchšie polohy s nižšie položenou hladinou podzemnej vody sa viažu jasenovo-brestovo- dubové lesy. V stromovom poschodí sú tu hlavnými drevinami: jaseň úzkolistý, bresty a dub letný. Bylinné poschodie má pestré zloženie, nachádza sa tu napr.: čarovník parížsky, konvalinka voňavá, brečtan popínavý, ostrice a iné.

Vzhľadom k tomu, že väčšinu katastrálneho územia obce tvoria polia, živočíšne spoločenstvá reprezentujú druhy, ktoré pôvodne obývali stepi. Typickými zástupcami vyšších živočíchov sú bylinožravé vtáky a hlodavce. Z vtákov sú to: jarabica poľná, prepelica poľná, bažant obyčajný, škvrnák poľný. Z hlodavcov sú typické: zajac poľný, syseľ obyčajný, chrček roľný. Na poliach, lúkach a ich okrajoch žije veľa dravcov a iných vtákov, ktoré majú v tomto biotope dobré podmienky na lov a chytanie drobnejších živočíchov. Sú to predovšetkým kaňa sivá, kaňa popolavá a chrapkáč poľný. Z bezstavovcov tu žijú najmä dážďovka zemná, bystruška menivá, bystruška medená. Na miestach pestovania poľnohospodárskych plodín žijú škodcovia: napr. obilniny poškodzuje kováčik obilný, repku olejnú blyskáčik repkový. Na zastavané územia ľudských obydli sa viažu niektoré typické druhy živočíchov ako myš domová, potkan obyčajný, vrabec domový, drozd čierny. Potom sa tu vyskytujú živočichy, ktoré využívajú hospodárske budovy a ľudské obydlia na hniezdiská, napr. bocian biely, lastovička obyčajná, belorítka obyčajná a žltouchost domový.

4.2. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Vzhľadom k tomu, že sa všetky súčasti technickej infraštruktúry budujú z verejných zdrojov (štátnych, obecných) pre obyvateľstvo ako i pre podnikateľov plynú z nej tzv. aglomeračné efekty v podobe úspor vlastných nákladov, ktoré by museli vynakladať z vlastných prostriedkov na zabezpečenie vody, kúrenia a likvidáciu odpadovej vody. Obec Hrubý Šúr nemá komplexne vybudovanú technickú infraštruktúru.

4.2.1. Vodné hospodárstvo

Hrubý Šúr začal v rokoch 1974 až 1975 budovať vlastný vodovod a v súčasnosti je vodovodnou sieťou pokrytá celá obec (v dĺžke 4,42 km). Rozvodná sieť je z PVC rúr o menovitej svetlosti DN 100. Obec je napojená na vlastný zdroj vody (vrtaná studňa s výdatnosťou 16l/s) a vlastnú podzemnú úpravňu vody. Vodárenský zdroj – studňa HŠ – 10 sa nachádza na SZ okraji obce v lokalite zvanej Kapustnice. Pitná voda do rozvodnej siete sa dostáva pomocou tlakovej čerpacej stanice.

4.2.2. Odpadové hospodárstvo

V súčasnosti obec Hrubý Šúr nemá vybudovanú kanalizačnú sieť ani ČOV a splaškové odpadové vody sú zachytávané v domových žumpách, z ktorých sa odpad po naplnení odváža fekálnym vozom do najbližšej ČOV (Senec) alebo vývozom na pole.

Odvoz komunálneho odpadu je zabezpečený firmou AV Senec, ktorý ju odváža na skládku Martin pri Senci v intervale každý druhý týždeň. V rámci separovaného zberu je v obci zabezpečený zber 4 komodít. Obec nemá vybudovaný zberný dvor, kam môžu obyvatelia vyvážať nadrozmerný odpad z domácnosti. Obec nemá vybudované kompostovisko, nakoľko obyvatelia majú vlastné kompostoviská vybudované priamo vo svojich záhradách.

5. ZHRNUTIE ANALÝZY ENDOGÉNNYCH ROZVOJOVÝCH FAKTOROV

Obec Hrubý Šúr sa rozprestiera na nízkom priečnom vale Malého Dunaja v nadmorskej výške 126 m medzi Čiernou vodou a Malým Dunajom, na štátnej ceste druhej triedy Senec – Šamorín a na rozhraní okresov Galanta, Senec a Dunajská Streda. Obec sa nachádza v okrajovej juhovýchodnej časti Bratislavského kraja a v okrajovej južnej časti okresu Senec.

Katastrálne územie obce Hrubý Šúr je vymedzené katastrálnymi hranicami zo severu Kráľová pri Senci, zo severovýchodu Kostolná pri Dunaji, z juhovýchodu Hurbanova Ves, z juhu Janíky (Horné a Dolné – Trnavský kraj, okres Dunajská Streda) a z východu Tureň.

Z hľadiska územno-správneho členenia patrí obec do okresu Senec a do Bratislavského samosprávneho kraja.

Názov obce Hegysúr – terajší Hrubý Šúr – sa prvýkrát objavuje na listine z roku 1524 z čias panovania kráľa Ľudovíta II.

Symbolmi obce sú erb, vlajka a pečať. Erb obce Hrubý Šúr má túto podobu: v červenom štíte veľký šikmý súmerný lemeš, nad ním šikmé sklonené čerieslo, všetko strieborné. Pečate obce Hrubý Šúr tvorí erb obce Hrubý Šúr s kruhopisom „OBEC - HRUBÝ ŠÚR" a druhý text „OBEC HRUBÝ ŠÚR -- HEGYSÚR község". Pečate obce sa používajú pri slávnostných príležitostiach, ale aj na matričných dokumentáciách.

Ekonomická oblasť

V obchodnom registri SR je evidovaných k júlu 2015 37 podnikateľských subjektov – právnických osôb, z ktorých 3 sú v likvidácii. Počas obdobia rokov 2009 – 2013 mal vývoj počtu právnických osôb v obci rastúci trend. Počas obdobia rokov 2009 – 2013 počet fyzických osôb vykazoval kolísavý trend. Kým v období rokov 2009 – 2011 každoročne narastal počet fyzických osôb. V živnostenskom registri SR je k júlu 2015 evidovaných 45 fyzických osôb podnikateľov, z ktorých 11 už svoju živnosť ukončilo a 5 podnikateľov má pozastavenú činnosť.

Podnikateľské subjekty v obci predstavujú skupinu tzv. samozamestnávateľov. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO) nachádza pracovné príležitosti v okolitých obciach, resp. v širšom okolí obce (Bratislava, Senec). Potvrdzuje to aj vysoká hodnota

ukazovateľa dochádzka do zamestnania získaná v rámci SODB 2011 (83,42 %). Počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva v obci za obdobie rokov 1991 – 2011 vykazoval rastúci trend. Obdobný trend je možné zaznamenať aj pri počte pracujúcich. Obyvatelia obce sú najväčším podielom zamestnaní vo veľkoobchode a maloobchode, verejnej správe a školstve

V období rokov 2009 až 2013 obec vykazovala kolísavý trend v bežných príjmoch. V roku 2010 v porovnaní s rokom 2009 poklesli celkové bežné príjmy. Obec v rámci miestnych daní vyrubuje pre svojich obyvateľov okrem dane z nehnuteľnosti aj daň za psa. Najväčší podiel na celkových bežných príjmoch obce predstavujú príjmy vo forme daňových príjmov (66,7 %). Nedaňové príjmy, ktoré predstavujú predovšetkým príjmy z využívania majetku predstavujú 13,6% a granty a transfery tvoria 19,7% - ný podiel. Vývoj celkových bežných výdavkov v obci mal kolísavý trend. Najväčší podiel výdavkov v rámci bežného rozpočtu obce tvoria výdavky spojené so vzdelávaním (50,1%). Viac ako 14% obec vynakladá na administratívu a viac ako 10% na výdavky spojené plánovaním a manažmentom obce. na odpadové hospodárstvo obce vynakladá 6% bežných výdavkov a 5,5% na zásobovanie obcou pitnou vodou. Takmer 5% vynakladá obec na šport a kultúru v obci. Na ostatné oblasti vynakladá obec v priemere do 3% z bežných výdavkov. Počas celého obdobia rokov 2009 -2013 obec realizovala investičné aktivity. Obec Hrubý Šúr neprevádzkuje žiadnu podnikateľskú činnosť a nemá zriadené ani založené žiadne právnické osoby a tiež obec nemá zriadenú žiadnu príspevkovú organizáciu.

Prostredníctvom cesty II/503 má obec výborné spojenie do všetkých smerov republiky i do zahraničia. Na túto komunikáciu sú napojené ostatné miestne komunikácie v zastavanom území obce. Cyklistické trasy nie sú na území obce zriadené. Obec nemá priame železničné napojenie. V obci sa nachádzajú 2 obojsmerné autobusové zastávky.

Obec je z elektrickej siete Západoslovenskej energetiky a. s. zásobovaná vonkajším vedením VN – 22 kV c. 435, ktoré ako kmeňové vedenie prechádza západne od obce. Obec bola splynofikovaná v roku 1997. Obec je zásobovaná zemným plynom. Do obce je privedený telekomunikačný signál spoločnosťou Telekom, a.s. Celé územie je pokryté signálom všetkých mobilných operátorov – Telekom, Orange, ktorý je dostatočný, pokrytie O2 signálom je čiastočne slabší. V obci sú vedené aj optické káble. Obec neprevádzkuje vlastnú TV.

Sociálna oblasť

Obec Hrubý Šúr sa počtom obyvateľov zaraďuje k stredne veľkým obciam Slovenska. Z vývoja počtu obyvateľov zaznamenaného od roku 1991 až po súčasnosť vidieť, že počet obyvateľov mal rastúci trend. K 31.12.2014 mala obec 860 trvalo bývajúcich obyvateľov. V období rokov 2001 – 2014 bol v obci zaznamenaný kladný prirodzený prírastok. Počas celého obdobia rokov 2001 – 2014 s výnimkou roku 2001 obec zaznamenala kladné migračné saldo. Na základe výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011 je vo vekovej štruktúre obce Hrubý Šúr 16,93 % podiel obyvateľov v predproduktívnom veku, 70,80 % podiel v produktívnom veku a 12,27 % v poproduktívnom veku.

Na základe výsledkov SODB 2011 vidieť, že v obci Hrubý Šúr dominovali obyvatelia so základným vzdelaním (17,72%), ďalej obyvatelia s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou (16,27%). Z hľadiska národnostnej štruktúry v obci dlhodobo výrazne dominujú

obyvatelia maďarskej národnosti, aj keď v porovnaní sledovaných rokov dochádza k poklesu podielu tejto národnosti v obci. V období rokov 1991 – 2011 v obci dominovali obyvatelia s rímskokatolíckym vierovyznaním,

Pre kultúrno – spoločenské aktivity majú obyvatelia k dispozícii kultúrny dom, ktorý má kapacitu 70 miest. V rámci kultúrno – spoločenských organizácií najvýraznejšie vyvíjajú aktivity ZO Slovenského zväzu rybárov, Csemadok, ZO Slovenského zväzu záhradkárov, ZO Jednoty dôchodcov Slovenska, Poľovnícke združenie Spolok, OZ ArTUR.

V roku 2011 v porovnaní s rokom 2001 narástol celkový počet bytov v obci o 37 bytov. Počas obdobia 10 rokov počet neobývaných bytov v obci mierne stúpol. Z porovnania rokov 2001 a 2011 vyplýva, že v roku 2011 narástol celkový počet domov z dôvodu nárastu počtu rodinných domov v obci.

V obci funguje základná škola a materská škola. Základná škola má k dispozícii jedáleň, malú telocvičňu, športový areál. Momentálne škola (ZŠ slovenská) má 1 triedu s ročníkmi 1.-4. s jednou p. učiteľkou. Maďarská ZŠ má 2 triedy s 2 vyučujúcimi. Výuku pre druhý stupeň zabezpečujú Základné školy v Senci a v Kráľovej pri Senci. V obci sa nachádza aj materská škola, ktorá zabezpečuje celodennú starostlivosť s vyučovacím jazykom maďarským.

Priamo v obci neposkytuje svoje služby žiaden lekár a nenachádza sa tu ani lekárne. V obci sa nenachádza žiadne sociálne zariadenie a obec neposkytuje pre svojich obyvateľov ani opatrovateľskú službu. V obci sa nachádza ubytovacie zariadenie ubytovňa u Vladuša, ktorá v rámci 3 izieb ponúka 12 postelí a obyvatelia aj návštevníci majú k dispozícii pohostinstvá - Bufet Mičurín a Pohostinstvo u Vladuša. V obci sa nachádza 1 predajňa potravín, 2 prevádzky kaderníctva, 1 prevádzka nechtového dizajnu.

Oblasť environmentu a ochrany životného prostredia

Celková výmera katastra obce je 620,7 ha, z toho 77,2 % tvorí poľnohospodárska pôda a 22,8 % nepoľnohospodárska pôda. Z hľadiska štruktúry pôdneho fondu najväčší podiel tvorí orná pôda (73,22%). Viac ako 8 % z celkovej výmery pôdneho fondu zaberajú lesné pozemky a takmer 7 % zastavané plochy. Nad 3% hranicou sa pohybuje výmera vodných plôch a 3 % tvorí ostatná plocha. Záhrady tvoria 2,79 % z celkovej výmery pôdneho fondu. Ostatné súčasti pôdneho fondu zaberajú max. do 1% z celkovej výmery pôdneho fondu. V obci sa nenachádzajú chmeľnice.

Obec má spracovaný ROEP, má schválený aktualizovaný územný plán. V obci neprebehla komasácia pôdy.

V katastrálnom území obce sa nachádza vodný zdroj. Celé katastrálne územie obce sa zároveň nachádza v Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný Ostrov.

Hrubý Šúr začal v rokoch 1974 až 1975 budovať vlastný vodovod a v súčasnosti je vodovodnou sieťou pokrytá celá obec (v dĺžke 4,42 km). V súčasnosti obec Hrubý Šúr nemá vybudovanú kanalizačnú sieť ani ČOV a splaškové odpadové vody sú zachytávané v domových žumpách, z ktorých sa odpad po naplnení odváža

V rámci separovaného zberu je v obci zabezpečený zber 4 komodít. Obec nemá vybudovaný zberný dvor, kam môžu obyvatelia vyvážať nadrozmerný odpad z domácností. Obec nemá vybudované kompostovisko, nakoľko obyvatelia majú vlastné kompostoviská vybudované priamo vo svojich záhradách.

6. ANALÝZA SILNÝCH A SLABÝCH STRÁNOK ÚZEMIA

Silné stránky predstavujú faktory, ktoré majú na rozvoj obce pozitívny vplyv. Zahŕňajú komparatívne a konkurenčné výhody obce pre rôzne typy rozvojových aktivít. Slabé stránky predstavujú faktory, ktoré majú negatívny vplyv na jeho rozvoj a obmedzujú rozvojové aktivity. V obci Hrubý Šúr boli identifikované nasledovné silné a slabé stránky:

V oblasti dostupnosti a občianskej vybavenosti:

- + výhodná geografická poloha obce k okresnému mestu, dobrá dopravná dostupnosť do obce,
- + vybudovaná telekomunikačná sieť, elektrická sieť, existujúci rozvod zemného plynu, vodovod, dostatočné pokrytie signálom mobilných operátorov, separovaný zber,
- poškodené miestne komunikácie v niektorých častiach obce, poškodené chodníky v bočných uliciach obce, nevybudovaná kanalizácia a ČOV,
- nevyhovujúci stav niektorých obecných budov,

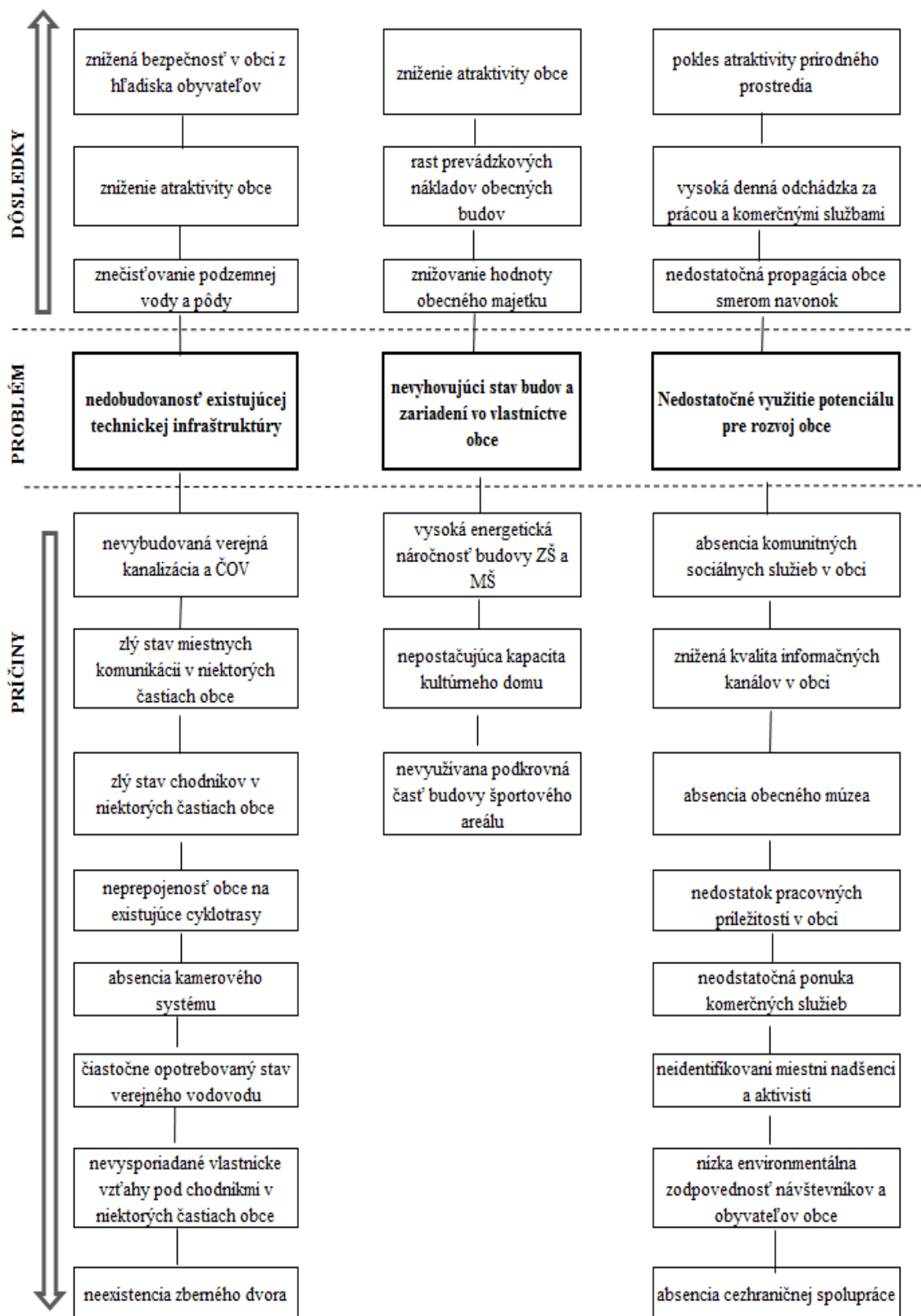
V oblasti ekonomiky, cestovného ruchu a pracovných príležitostí:

- + pekné a kľudné prírodné prostredie, zachovanie vidieckeho charakteru obce, existencia kultúrno – historických pamiatok
- nedostatok pracovných príležitostí priamo v obci, nedostatočná ponuka komerčných služieb v obci

V oblasti komunitného života a ľudských zdrojov:

- + pretrvávajúci lokálpatriotizmus u domáceho obyvateľstva, dobrá spolupráca zastupiteľstva a starostu, dobré susedské vzťahy, aktívny samosprávny manažment,
- + organizácia kultúrnych podujatí v obci, zachovávanie kultúrnych tradícií,
- nízka environmentálna zodpovednosť obyvateľov a návštevníkov vo vzťahu k životnému prostrediu

7. ANALÝZA PRÍČIN A DÔSLEDKOV OBCE HRUBÝ ŠÚR

8. POSTOJE A NÁZORY OBYVATEĽOV OBCE NA ŽIVOT A DIANIE V OBCI A PERSPEKTÍVY JEJ ĎALŠIEHO VÝVOJA

Tabuľka 28 Plánovací formulár prieskumu

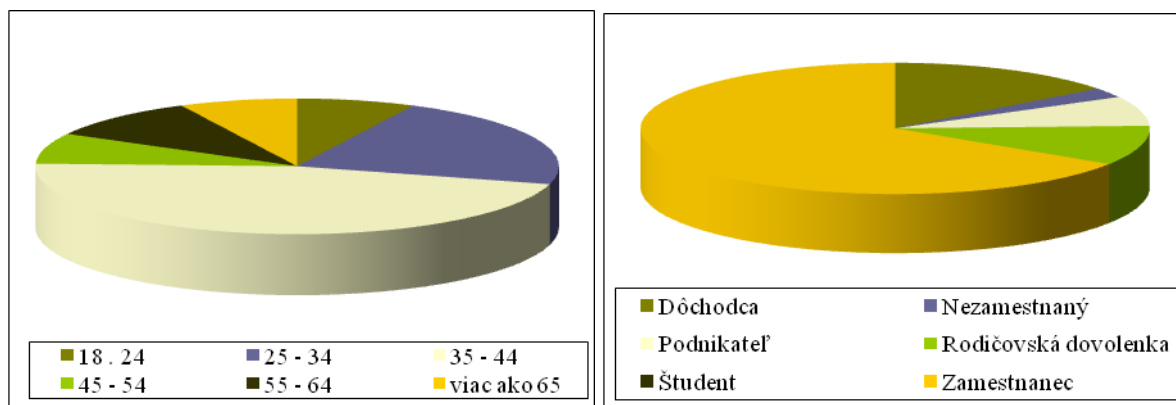
DÔLEŽITÉ OTÁZKY	ZDÔVODNENIE	POZNÁMKY
Prečo je potrebné získať informácie prostredníctvom prieskumu?	Prieskum priamo v teréne prináša primárne údaje o území, jeho jednotlivých rozvojových faktoroch, zachytáva potreby miestneho obyvateľstva, miestnych podnikateľov, záujmových skupín, ako aj predstaviteľov miestnej samosprávy. Ďalším dôvodom sú nedostatočne zachytené a reprezentované údaje v sekundárnych databázach až po úroveň samotných obcí.	Pred spracovaním analytickej časti sa v obci uskutočnil dotazníkový prieskum medzi miestnym obyvateľstvom, v ktorom obyvatelia hodnotili súčasný stav rozvoja obce a načrtávali možnú víziu obce. Očakávaným výsledkom bolo získanie spätnej väzby minimálne od prieskumu, 10 % obyvateľov.
Čo je jeho cieľom?	Cieľom prieskumu je získanie primárnych informácií a hodnotenie súčasného stavu obce očami miestnych obyvateľov. Súčasťou je poznanie potrieb obyvateľov, ich očakávaní z hľadiska dlhodobého sociálno-ekonomického rozvoja obce.	Prieskum sa uskutočnil na území obce, bol zameraný na vnímanie obce ako priestoru pre bývanie, prácu, voľno časové aktivity, uspokojovanie základných životných potrieb a rozvoj obce.
Akým spôsobom sa bude uskutočňovať?	Prieskum sa bude realizovať prostredníctvom dotazníkového hárka, ktorý bude v tlačenej forme distribuovaný do domácností a súčasne bude sprístupnený aj v elektronickej podobe na web-stránke obce.	Dotazník bol distribuovaný v počte 1 ks do každej domácnosti, pričom ostatní členovia domácnosti sa mohli zapojiť prostredníctvom web stránky.
Aké budú finančné nároky?	Predpokladané náklady	90,- Eur
Aké budú časové nároky?	Dotazníkový prieskum bude prebiehať jeden kalendárny mesiac.	1 mesiac, dotazník bol distribuovaný prostredníctvom Slovenskej pošty, a.s.
Kto bude za realizáciu prieskumu zodpovedný?	Spracovateľ PHSR a samotná obec	Spracovateľ PHSR a obec prostredníctvom lokálnych médií (rozhlas, TV, web, noviny) a úradnej tabule informovať o realizácii a význame prieskumu na

Prameň: vlastné spracovanie

V obci Hrubý Šúr sa v máji roku 2015 realizoval dotazníkový prieskum zameraný na hodnotenie života v obci Hrubý Šúr, na zhodnotenie služieb poskytovaných v obci, na zhodnotenie vzťahov v obci a na zistenie názorov a návrhov obyvateľov na budúci rozvoj obce. Prieskumu sa zúčastnilo 41 obyvateľov, čo predstavuje 5% z celkového počtu obyvateľov. Počet respondentov je nízky a preto pri vyhodnocovaní nebudeme zovšeobecňovať tieto výsledky na celú obec. Podnety a názory respondentov sú však dôležité pri ďalšom plánovaní rozvoja obce Hrubý Šúr.

Čo sa týka charakteristiky respondentov, možno povedať, že prieskumu sa zúčastnilo viac mužov (56%) ako žien (44%). Z pohľadu vekovej štruktúry boli zastúpené všetky vekové

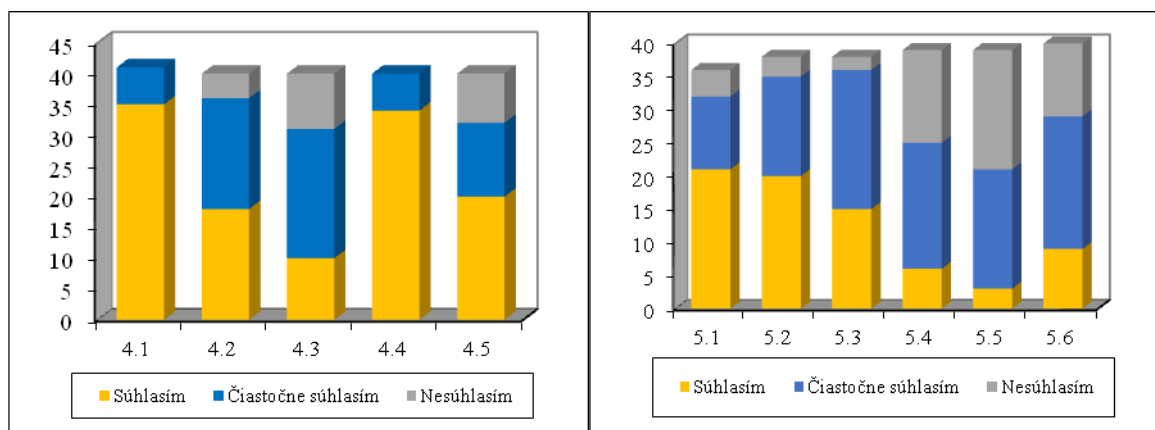
kategórie, najviac zastúpených bolo respondentov vo veku od 35 do 44 rokov. Z pohľadu sociálneho postavenia tvorili preto najväčšie skupiny zamestnaných a dôchodcov. 19,5% respondentov sa prisťahovalo v posledných 5 rokoch, ostatní respondenti žijú v obci dlhšie ako 5 rokov. Možno predpokladať, že tí ktorí v obci žijú dlhodobo veľmi dobre poznajú problémy ako aj potenciál obce, kým tí, ktorí sa prisťahovali len nedávno môžu priniesť nový pohľad a nové nápady, ako riešiť problémy.

Obrázok 19 Charakteristika respondentov podľa veku a sociálneho statusu

Prameň: vlastné spracovanie

Prvá časť dotazníka bola zameraná na výhody a nevýhody života v obci a na hodnotenie služieb poskytovaných v obci. Respondenti vidia najväčšie výhody života v obci v tom, že 4.1 *Život je tu pokojnejší ako v meste.* a 4.4 *Blízkom kontakte s prírodou.*, jeden respondent sa vyjadril: „Sú tu lepšie podmienky na rodinný život. Deti môžu tráviť výrazne viac času vonku na čerstvom vzduchu. Môžu sa ľahko učiť spolunažívaniu s prírodou a tak si budovať vzťah k prostrediu v ktorom žijú.“ Čo sa týka nevýhod, tu obyvatelia väčšinou súhlasili s tvrdeniami: 5.1 *Málo pracovných príležitostí.* a v obci je 5.2 *Horšia kvalita a nedostatok služieb a tovarov ako v meste.* Niektorí respondenti sa však vyjadrili, že tieto nevýhody sú v súlade s charakteristikou vidieckej obce a dostupnosť do mesta je vyhovujúca pre napĺňanie týchto potrieb. Niektorí respondenti uviedli ako nevýhody – málo možností pre trávenie voľného času, znečisťovanie prostredia ilegálnymi skládkami a vypúšťaním septikov do potoka, nepriateľnosť Malého Dunaja, či tolerovanie protiprávneho správania sa niektorých obyvateľov a neefektívne nakladanie s verejnými prostriedkami.

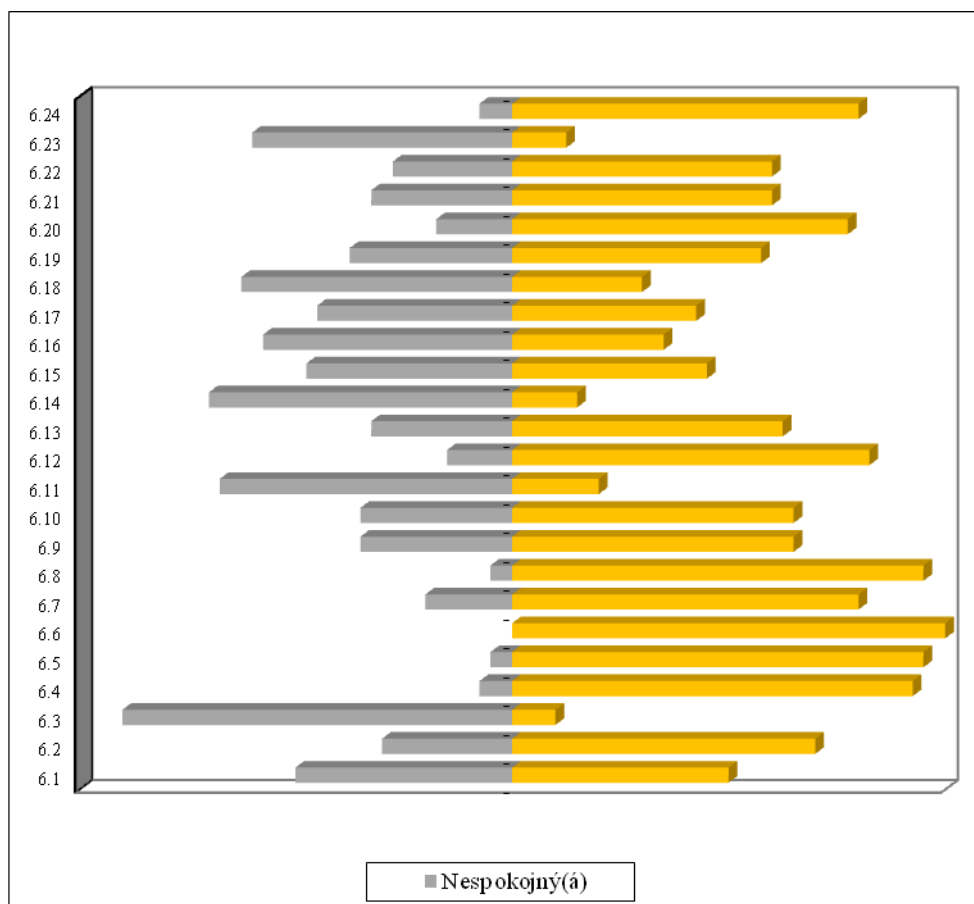

Obrázok 20 Výhody a nevýhody života v obci

Prameň: vlastné spracovanie

V oblasti hodnotenia služieb boli respondenti v spokojní s 6.6 vybavenosťou obce elektrinou, 6.5 plynom, 6.4 verejným vodovodom a 6.8 dostupnosťou signálom mobilných operátorov, výrazne nespokojní boli s 6.3 kanalizáciou.

Respondentom chýba kanalizácia, merače rýchlosti v obci bankomat, zdravotné služby (lekáreň), materské centrum pre mamičky s deťmi do 3 rokov, priestor kde je možné sa športovo vyžiť (ideálne fitnes centrum), lepšie zásobovanie potravín, hlásenie rozhlasu v neskorších hodinách, čerpacia stanica, trh v sobotu a omša v slovenčine. Ďalej zhodnotili, že stav niektorých ciest je nedostatočný, že pri jazere vzniká ilegálna skládka stavebného odpadu, kuchyňa v kultúrnom dome by sa mohla efektívnejšie využívať a malo by sa do investovať do jej modernizácie, bolo by potrebné zlepšiť separovanie odpadov, pravidelne udržiavať verejné priestranstvá a opravovať vonkajšie zariadenia obce, urobiť prístrešok pri dome smútku, znížiť krádeže v obci.

Obrázok 21 Zhodnotenie služieb poskytovaných obcou

Prameň: vlastné spracovanie

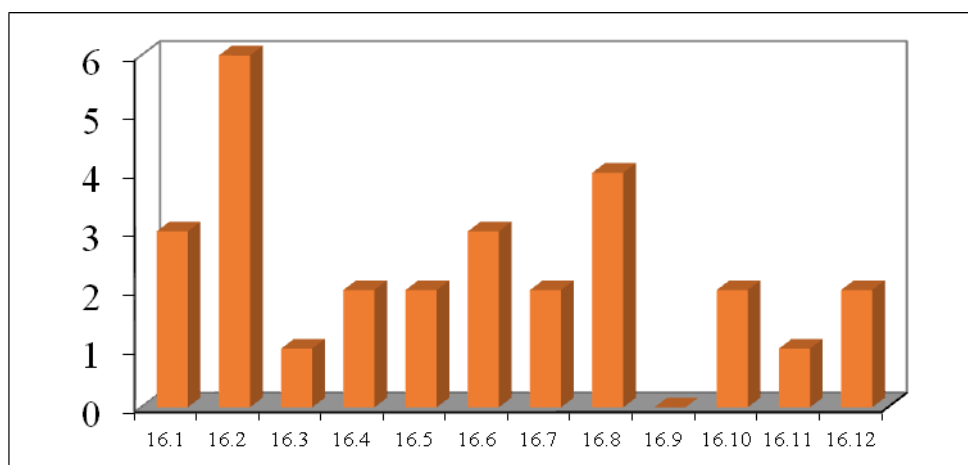
Z pohľadu pracovných príležitostí v obci boli respondenti výrazne nespokojní najmä s pracovnými príležitosťami pre mladých (80,5%), ale aj pre ženy a mužov (71%). Podľa respondentov by nové pracovné miesta mali vznikať najmä v poľnohospodárstve, vinárstve a lesníctve. Podľa niektorých respondentov nie je potrebné vytvárať nové pracovné miesta vzhľadom na dostatok pracovných miest v okolitých mestách. Za hlavné dôvody, pre ktoré nové miesta nevznikajú, respondenti považujú nezáujem zo strany podnikateľov a nedostatočne vybudovanú infraštruktúru potrebnú pre podnikanie.

Ďalšia časť prieskumu sa týkala sociálneho života a vzťahov v obci. Sociálny život v obci je veľmi dôležitý pre celkový dobrý život v obci. Pokiaľ sú vzťahy v obci narušené, ďalší rozvoj v obci je veľmi obtiažny. Naopak, pokiaľ sú medzi obyvateľmi dobré vzťahy, obec sa rozvíja omnoho ľahšie a úspešnejšie. V obci Hrubý Šúr 49% respondentov označilo medziľudské vzťahy za dobré, a rovnaké percento za ani dobré ani zlé, pri hodnotení medzisusedských vzťahov sa 68% respondentov vyjadrilo, že vzťahy sú dobré. 56% respondentov sa zaujíma o dianie v obci často a 41,5% sporadicky. Respondenti však prejavili záujem o zapájanie sa, 12% respondentov sú aj členmi spolkov a združení, konkrétne *Csemadok*, *SMK-MKP*, *ZO SZZ Hrubý Šúr*, 46% respondentov je ochotných podieľať sa na živote v obci, ale zatiaľ nie sú aktívni a 39% nevedia ako sa zapojiť. Respondenti najčastejšie súhlasili s výrokmi, že *V obci existuje len pár jedincov, ktorí sa snažia, ale väčšina*

obyvateľstva je pasívna a nezaujíma sa o život v obci. a Obyvatelia majú dostatok príležitostí k spoločenským kontaktom. Naopak, nesúhlasili s názorom, že Obyvatelia sú aktívni a snažia sa atraktívniť život v obci, či spríjemniť prostredie. Z odpovedí možno usúdiť, že obec by sa mala zamerať aj na oblasť aktivizácie obyvateľstva a na vytváranie priestoru pre sebarealizáciu. Obyvatelia sa o dianie v obci najčastejšie dozvedajú z obecného rozhlasu, tlačovín, úradnej tabule alebo z internetu.

Posledná časť dotazníka sa týkala budúceho rozvoja obce. Respondenti odpovedali na otázky týkajúce sa investícií v obci v budúcnosti a vízie. Podľa respondentov by najviac finančných prostriedkov malo byť použitých na 16.2 vybudovanie, resp. rekonštrukciu školských, sociálnych alebo zdravotníckych zariadení. Konkrétnejšie respondenti navrhli

- vybudovať kanalizáciu, verejný vodovod, zavedenie plynu v ulici Pri mlyne, opraviť chodníky, dobudovať a opraviť cesty, vybudovať cyklotrasu do Senca, zvýšiť bezpečnosť chodcov, prepojenie ciest s poľnými cestami, vybudovať parkovisko pred OcÚ a potravinami aj pre nákladné autá,
- opraviť budovu a zatepliť ju, dostavba MŠ a ZŠ, renovovať dvor pri MŠ a vytvoriť tu detské ihrisko, vybudovať multifunkčné ihrisko, vonkajšie posilňovacie stroje, nové oplatenie okolo futbalového ihriska, nové striedačky pre hráčov a krajší bufet, vytvoriť priestor pre voľnočasové aktivity rôznych skupín obyvateľstva, vytvárať krúžky (DHZ, kynológia, dychová hudba a pod.), kinosála a premietanie filmov, prezentácie, diskusie, výstavy a pod., organizovať spoločenské akcie (hodová zábava, školská zábava na podporu školy),
- vytvárať pracovné príležitosti, podporiť predaj z dvora, podpora biofarmy a agroturistických aktivít, jazdiareň, podpora remeselníctva
- využiť prostredie pre rekreačné účely (okolie jazera, les, M. Dunaj), odstrániť a zamedziť tvorbe ilegálnych skládok, pravidelné čistenie okolo ciest, výsadba zelene a stromov, zprietočniť kanál Malého Dunaja

Obrázok 22 Oblasti, kam by mali byť vynaložené investície v najbližšom období

Prameň: vlastné spracovanie

Víziu, ktorá prezentuje predstavu o tom, ako by mala obec vyzerat' o 30 – 40 rokov, si respondenti vybrali z pomedzi 4 verzií:

Obec bude predovšetkým príjemným miestom pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami, atraktívnym vzhľadom a kvalitným životným prostredím s bohatým kultúrnospoločenským životom.

Ďalšie predstavy jednotlivcov o tom, ako by mala obec vyzerat':

- „Hrubý Šúr je jedna z posledných obcí na okolí ktorá ešte nie je plne zasiahnutá prudkým stavebným rozmachom. Je krásna tým, že je tak malá. Túto jej špecifickosť a malebnosť je potrebné zachovať. Obec by mala vynaložiť úsilie na skvalitnenie života...“
- „Obec má pôsobiť harmonicky. Z vonkajšieho hľadiska sa jedná najmä o odstránenie rôznych neestetických ruín, voľne rastúcej buriny v celom okolí (intra a aj extraviláne). Riešiť cigánske dvory plné odpadkov, zvýhodňovať občanov, ktorí šetria životné prostredie...“
- „Bezpečná obec s vysokou úspešnosťou chytenia zlodejov, s vybudovanou infraštruktúrou, bezpečným spojením z okolitých dedín bez použitia motor. vozidla, s obchvatom mimo zastavaného územia obce, s vysokou úspešnosťou triedenia odpadov bez skládok...“
- „V obci bude väčšina novousadlíkov a za aktivitami a športovo kultúrnym vyžitím budú chodiť do okolitých dedín a miest :-) Zväčší sa priepasť medzi starousadlíkmi a novousadlíkmi.“

Časť A. II Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie zahŕňa makroprostredie a konkurenčné prostredie, v ktorom sa obec Hrubý Šúr nachádza. Vstupy vonkajšieho prostredia môžu predstavovať externé ľudské zdroje, materiálne technické zdroje, finančné aj informačné zdroje, ako aj legislatívne prostredie.

1. ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

STEEP analýza je analýza širšieho prostredia obce Hrubý Šúr zameraná na komplex sociálnych, technologických, ekonomických, ekologických a politických faktorov v rámci územia obce. Výsledkom je tak hodnotenie prostredia, ktoré podmieňuje spôsob a riadenie samotného rozvoja obce.

Makro prostredie je vonkajšie prostredie obce, ktoré obec nemôže vôbec ovplyvniť. Naopak toto prostredie ovplyvňuje obec a tá nemá inú možnosť ako sa prvkom tohto prostredia čo najlepšie prispôbiť.

Analýza sociálnych faktorov sa zameriava na vzťah k tradíciám a tradičným hodnotám, technická a ekonomická analýzy sa zameriava na priebeh, prejavy a dôsledky zmien na úrovni národnej. Analýza ekologických faktorov sa zaoberá zmenami na národnej

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

úrovni v rámci riešenia otázok životného prostredia a analýza politického prostredia sa zaoberá legislatívnym prostredím na národnej úrovni.

Tabuľka 29 STEEP analýza obce Hrubý Šúr (analýza externého prostredia)

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Zmeny populácie	Úroveň vybudovania technickej infraštruktúry	Nové trhy a nové príležitosti	Nízka environmentálna zodpovednosť návštevníkov obce	Dopady politických rozhodnutí štátu na obec	Nárast socio-patologických javov
Zmeny postojov a správania obyvateľov	Pokrytie územia signálom mobilných operátorov a internetu	Znížené príjmy z využívania obecného majetku	Novela zákona o odpadoch	Legislatíva	Bohatý duchovný život
Zmeny správania volených predstaviteľov	Zavádzanie e-governmentu	Lokalizácia obce v BSK	Nevysporiadané vlastnícke vzťahy pod chodníkmi v niektorých častiach obce	Etické kódexy pre volených predstaviteľov a zamestnancov úradov US	Tímová spolupráca a budovanie partnerstiev v obci
Zmeny správania podnikateľských subjektov	Dostupnosť informácií prostredníctvom miestnych kanálov	Príchod nových investorov do obce	Tlak na výstavbu v lokalitách, kde obec nemá záujem vytvárať obytné zóny (pod lesom)	Zmena národnej vlády ako výsledok volieb na život v obci	Osobné hodnoty

Prameň: vlastné spracovanie

2. ANALÝZA PRÍLEŽITOSTÍ A OHROZENÍ PRE RAST A ROZVOJ OBCE HRUBÝ ŠÚR

Príležitosti tvoria faktory, ktoré plynú prevažne z vonkajšieho prostredia a môžu rozvoj obce ovplyvňovať pozitívne. Pre obec Hrubý Šúr boli identifikované nasledovné príležitosti:

V oblasti občianskej vybavenosti:

- vybudovanie cyklotrás ako súčasť cestnej dopravy
- prepojenie cyklotrás na existujúce cyklotrasy v okolí – Senec, Kostolná pri Dunaji
- rekonštrukcia vodovodu
- rekonštrukcia miestnych komunikácií v niektorých častiach obce
- rekonštrukcia chodníkov v bočných uliciach
- rekonštrukcia a modernizácia budov vo vlastníctve obce
- vybudovanie kamerového systému
- vysporiadanie pozemkov pod chodníkmi

V oblasti rozvoja ekonomiky, cestovného ruchu a pracovných príležitostí:

- podporovať rozvoj vidieckeho cestovného ruchu
- podporovať rozvoj zážitkovej turistiky
- zlepšiť propagáciu obce

V oblasti rozvoja komunitného života a ľudských zdrojov:

- vytváranie partnerstiev vo vnútri obce a navonok
- rozšíriť domácu a cezhraničnú spoluprácu

Časť A.III Zhodnotenie súčasného stavu obce Hrubý Šúr

Zhodnotenie súčasného stavu obce Hrubý Šúr predstavuje dôležitý vstup a informačnú základňu pre tvorbu spracovania stratégie rozvoja obce. Zmyslom tohto hodnotenia je vytvoriť rámcový prehľad problémových okruhov, určiť ich pôvod, poznať hlavné príčiny vzniku a identifikovať možné dôsledky. Na základe zhodnotenia súčasného stavu obce Hrubý Šúr bude možné navrhnúť stratégiu rozvoja obce na vopred stanovené obdobie.

1. SWOT ANALÝZA OBCE HRUBÝ ŠÚR

SWOT analýza je jednoduchá a pritom výstižná, vyčerpávajúca a objektívna charakteristika silných a slabých stránok obce a jej možných príležitostí a ohrození. Súčasne zahŕňa základné analytické poznatky o faktoroch, ktoré je možné využiť v prospech rozvoja územia a faktoroch, ktorým je potrebné v navrhovanej rozvojovej stratégii čeliť, resp. ich eliminovať.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Tabuľka 30 SWOT analýza obce Hrubý Šúr

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • výhodná geografická poloha v blízkosti hlavného mesta SR • dobrá dopravná dostupnosť • vhodné pôdno-klimatické podmienky pre poľnohospodársku prvovýrobu • vybudovaná telekomunikačná sieť, elektrická sieť, existujúci rozvod zemného plynu • zachovanie vidieckeho charakteru obce • pekné a kľudné prírodné prostredie • udržiavaná a čistá obec • dobré susedské vzťahy • pretrvávajúci lokalpatriotizmus • súdržnosť obyvateľov obce v rozhodujúcich situáciách • funkčná web stránka obce • aktívny duchovný život v obci • existencia MŠ a ZŠ • organizácia kultúrnych podujatí v obci • zachovávanie kultúrnych tradícií • aktívny samosprávny manažment (starosta, poslanci OZ) • dobrá spolupráca medzi starostom a poslancami OZ 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizácia obce v Bratislavskom samosprávnom kraji z hľadiska čerpania EÚ fondov • nedostatok pracovných príležitostí priamo v obci • nedostatočná ponuka komerčných služieb • nevybudovaná kanalizácia • poškodené chodníky v bočných uliciach • poškodené miestne komunikácie v niektorých častiach obce • nevyhovujúci stav niektorých obecných budov
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • podporovať rozvoj vidieckeho cestovného ruchu • podporovať rozvoj zážitkovej turistiky • vybudovanie cyklotrás ako súčasť cestnej dopravy • prepojenie cyklotrás na existujúce cyklotrasy v okolí – Senec, Kostolná pri Dunaji • vytváranie partnerstiev vo vnútri obce a navonok • rekonštrukcia vodovodu • rekonštrukcia miestnych komunikácií v niektorých častiach obce • rekonštrukcia chodníkov v bočných uliciach • rekonštrukcia a modernizácia budov vo vlastníctve obce • zlepšiť propagáciu obce • rozšíriť domácu a cezhraničnú spoluprácu • vybudovanie kamerového systému • vysporiadanie pozemkov pod chodníkmi 	<ul style="list-style-type: none"> • čierne skládky odpadu • vysoká denná odchádzka za prácou • nevysporiadané majetkové vzťahy k pozemkom v niektorých častiach obce • zvyšovanie počtu sociálno-patologických javov u mladej generácie • tlak na výstavbu v lokalitách, kde obec nemá záujem vytvárať obytné zóny (pod lesom)

Prameň: vlastné spracovanie

2. ANALÝZA MOŽNÝCH RIZÍK A HROZIEB, IDENTIFIKÁCIA KRITICKÝCH OBLASTÍ ROZVOJA

Ako je možné vidieť zo SWOT analýzy, obec sa potýka s viacerými problémami, ktoré nie je možné vyriešiť naraz, v dôsledku obmedzených finančných, personálnych a technických zdrojov. Strategické plánovanie rozvoja obce sa preto zakladá na vyselektovaní a riešení prioritných problémov. Pre stanovenie kľúčových problémov je použitá metóda zoznamu možných rizík

Tabuľka 31 Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Individuálne	miestni nadšenci a aktivisti	neidentifikovaní	Nezáujem o komunitný rozvoj v obci	Vysoká
Technické	kamerový systém	absencia	Znížená bezpečnosť obyvateľov	Vysoká
Ekologické	ČOV	absencia	vypúšťanie fekálií do voľnej prírody	Vysoká
	kanalizácia	absencia	vypúšťanie fekálií do voľnej prírody	Vysoká
	vodovod	čiastočne opotrebovaný	znížená kvalita vody	Vysoká
Sociálne	kultúrny dom	nepostačujúca kapacita	Limitovaný počet obyvateľov, ktorí sa môžu zúčastňovať kultúrnych podujatí	Vysoká
Ekonomické	obecné budovy	vysoká energetická náročnosť budov a s tým spojené vysoké prevádzkové náklady	zvýšené výdavky na prevádzku obecných budov	Vysoká

Prameň: vlastné spracovanie

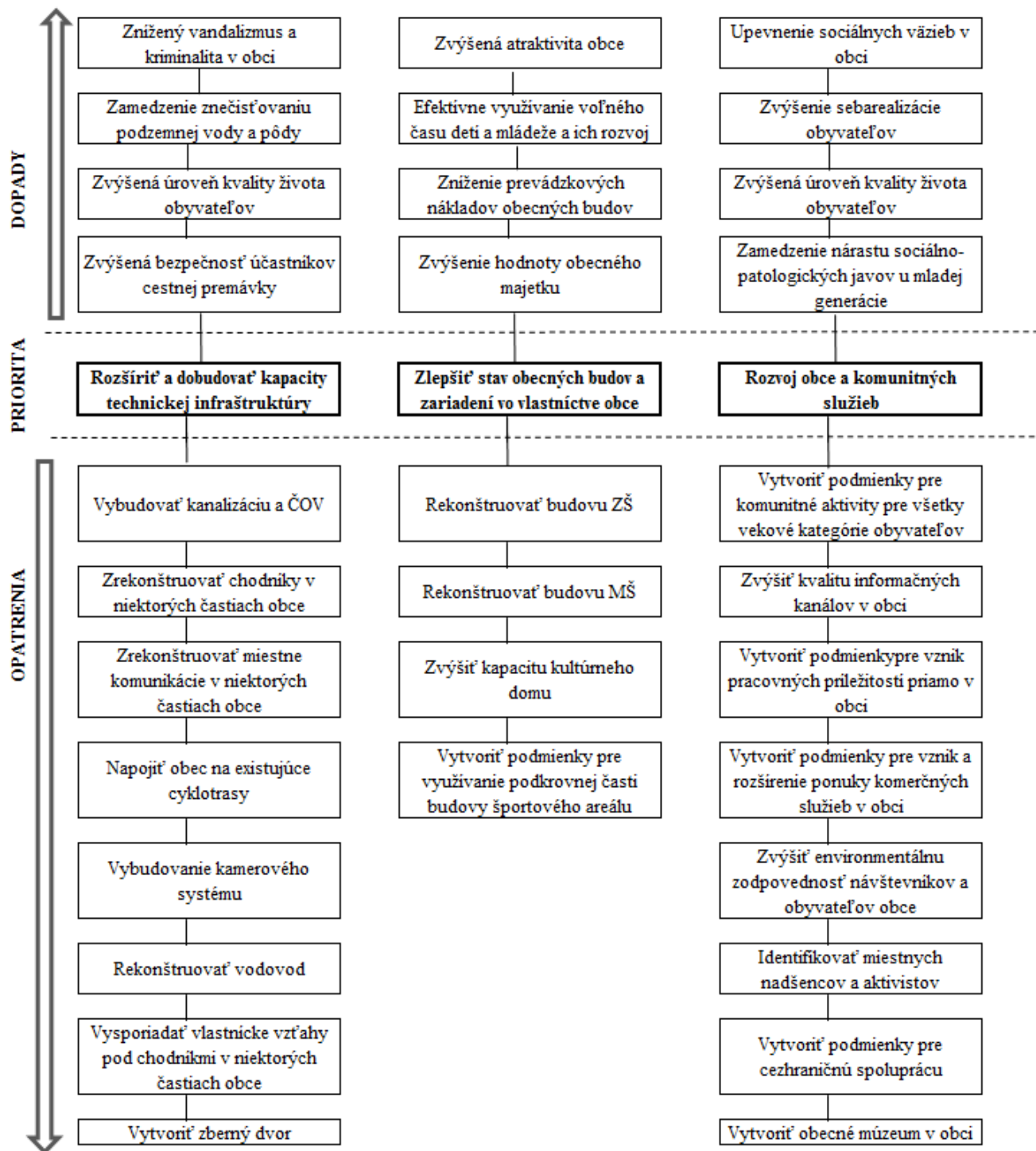
3. IDENTIFIKÁCIA VÝCHODÍSK A MOŽNÝCH RIEŠENÍ

Obyvatelia obce na stretnutí na základe diskusií a spoločného konsenzu definovali, ktoré problémy sú kľúčové, čo spôsobujú (dôsledky) a naopak, čo ich spôsobuje (príčiny). Takéto hierarchizovanie problémov umožní vyselektovať prioritné oblasti, v ktorých by obec mala a chce intervenovať, aby dosiahla zlepšenie stavu a celkový rozvoj. Strom problémov sa teda skladá z príčin (možno ich pokladať za korene problémov), zo samotných kľúčových problémov (kmene) a z následkov (koruna stromu). Pokiaľ budú odstránené korene problémov (príčiny), tak zahynie celý strom problémov. Strom cieľov je pozitívnym zrkadlovým obrazom stromu problémov. Problém vyjadruje súčasný negatívny stav, kým cieľ

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

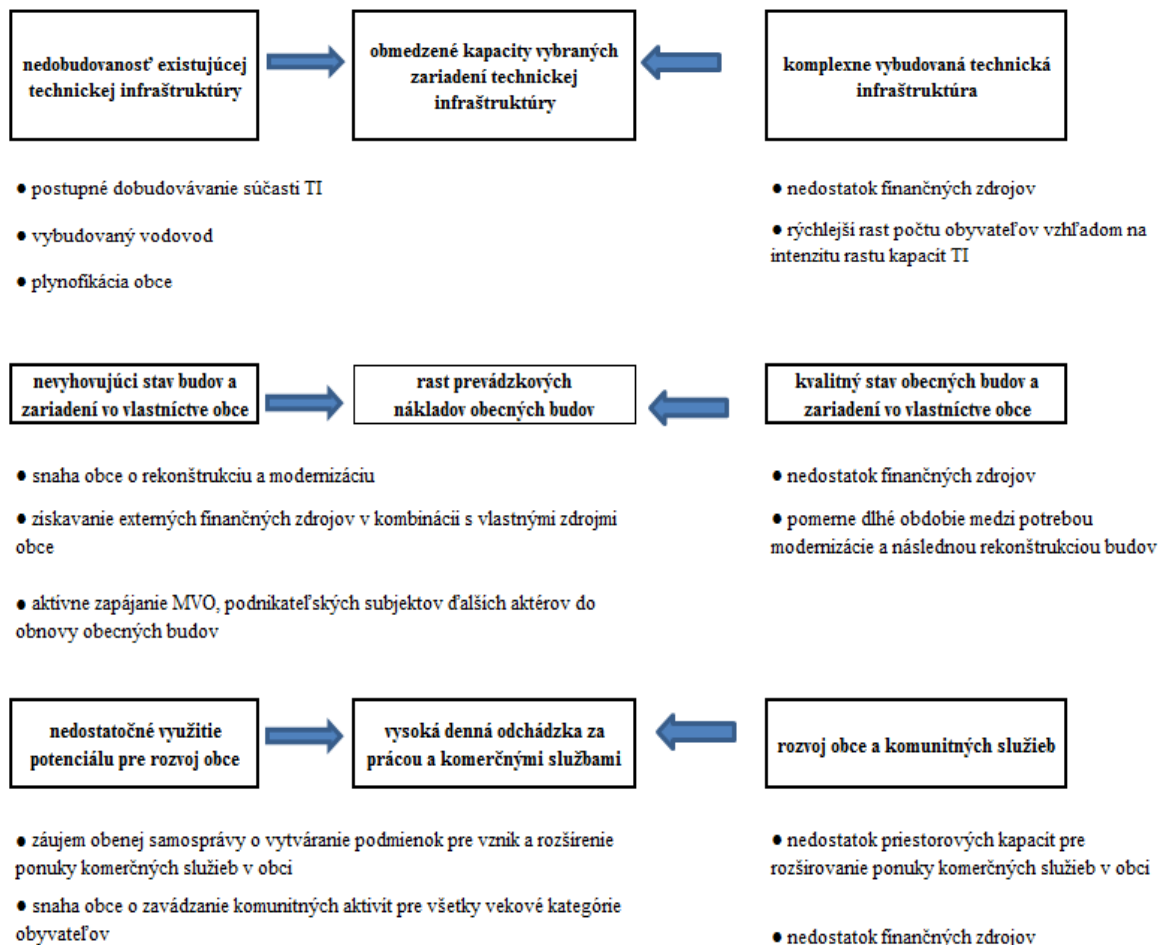
vyjadruje očakávané zlepšenie stavu. Východiská a možné riešenia vzniknutých problémov sú znázornené v strome cieľov. Vecné ciele, ktoré predstavujú korene vytvorené ako pozitívny odraz vyriešenia príčin a ktorých naplnením sa zlepšuje stav v prioritných oblastiach (opak kľúčových problémov), čím sa dosahuje celkový rozvoj obce – strategický cieľ (dosiahnutie opaku následkov).

STROM CIEĽOV OBCE HRUBÝ ŠÚR

4. ODHAD BUDÚCEHO MOŽNÉHO VÝVOJA (ANALÝZA SILOVÝCH POLÍ)

Analýza silových polí predstavuje nástroj na riešenie problémov a prispieva k efektívnemu plánovaniu a zavádzaniu zmien v obci. Na území obce je možné opierajúc sa o predchádzajúce analýzy identifikovať vplyvy (resp. pôsobenie), ktoré podporujú alebo potláčajú otvorenosť obce voči plánovaným zmenám. Zmena môže nastať dvojako: zintenzívnením vplyvov, ktoré zmenu podporujú alebo redukovaním vplyvov, ktoré jej bránia (pôsobia proti nej).

Časť A.IV Ex-post hodnotenie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hrubý Šúr (2007 – 2013)

Pri plánovaní stratégie na ďalšie obdobie je nutné vychádzať z toho, čo už sa v obci realizovalo, akým spôsobom sa podarilo naplniť, resp. nenaplniť predchádzajúce ciele, aby bolo možné poučiť sa z chýb a tiež zachovať kontinuitu v rozvoji. Preto je potrebné zhodnotiť predchádzajúci Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hrubý Šúr. Hodnotí sa jednak realizácia projektov a ďalej aj proces implementácie, nakoľko sa naplnili stanovené ciele.

Tabuľka 32 Stratégia obce Hrubý Šúr na roky 2007 – 2013

Strategická vízia		
<i>„Obec Hrubý Šúr bude príjemným a pokojným miestom pre bývanie a vidieckym rázom, kvalitnou infraštruktúrou, občianskou vybavenosťou a spoločenským životom. Rozvoj obce sa sústreďí na zlepšovanie podmienok pre bývanie a podporu aktivít v oblasti cestovného ruchu“</i>		
Priority	A. Základná infraštruktúra B. Občianska vybavenosť C. Životné prostredie D. Cestovný ruch E. Ľudské zdroje	
Ciele	Počet plánovaných aktivít a predpokladaných nákladov v tis. Sk (tis. Eur)	Počet realizovaných projektov a celková suma vynaložených prostriedkov v tis. Eur
Dobudovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií	4 / 7 000 (232,4)	1 / 421
Dobudovanie a rekonštrukcia inžinierskych sietí v obci	2 / 52 000 (1 726,0)	
Zlepšenie dopravného spojenia s okolitými mestami	1 / 1 000 (33,2)	
Rekonštrukcia verejných budov a priestranstiev	2 / 2 300 (76,3)	
Vytvorenie kultúrno-spoločenských priestorov	1 / 33 000 (1 095,4)	
Zabezpečenie intenzívnej komunikácie medzi obyvateľmi obce a samosprávou	2 / 49 (1,6)	
Zabezpečenie opatrení proti poškodzovaniu životného prostredia	2 / 224 (7,4)	
Zvýšenie atraktivity obce Hrubý Šúr pre návštevníkov	4 / 20 000 (663,9)	
Rozvoj kultúrno-spoločenských a športových aktivít	11 / 37 362 (1 240,2)	2 / 432
Rozvoj vzdelávacích aktivít	7 / 250* (8,3)	1 / 228

* nedajú sa presne vyrátať náklady na daný cieľ

Prameň: vlastné spracovanie

Obec Hrubý Šúr realizovala v roku 2014 4 projekty, ktorými napĺňala 3 ciele stanovené v PHSR. Obec realizovala investičné projekty, týkajúce sa najmä zlepšovania kvality sociálnej infraštruktúry, kultúrnej a športovej infraštruktúry a úpravy verejných priestranstiev. Prostriedky vynaložené na tieto projekty predstavovali 1, 081 mil. Eur, z čoho 41% bolo zaplatené z vlastných zdrojov, 38% z prostriedkov EÚ a 21% z prostriedkov ŠR. Všetky projekty prispievali k napĺňaniu stratégie. Obec v ďalšom období tiež bude pokračovať v daných témach, keďže obec spĺňa najmä obytnú funkciu. Rozšíri svoje aktivity aj na ďalšie oblasti a naďalej sa bude snažiť diverzifikovať svoje zdroje, tak ako to robila pri projektoch.

ČASŤ B. STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť PHSR obce Hrubý Šúr obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných špecifik a určí hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. Naplnením strategického cieľa sa obec Hrubý Šúr snaží čiastočne naplniť víziu o obci, ktorú si obyvatelia vybrali v prieskume verejnej mienky, odsúhlasili na stretnutí 25. 6. 2015 a pripomienkovali v pracovnej verzii..

5. ROZVOJOVÁ VÍZIA

Vízia prezentuje predstavu obyvateľov obce o tom, ako by mala obec vyzeráť v dlhodobom horizonte (20 - 30 rokov). Napĺňaním aktivít a cieľov stratégií sa táto vízia môže postupne naplňovať. Obyvatelia si za svoju víziu vybrali popis, ktorý predstavuje obec ako predovšetkým príjemné miesto pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami, atraktívnym vzhľadom a kvalitným životným prostredím s bohatým kultúrno-spoločenským životom.

Vďaka kvalitnému životnému prostrediu, občianskej vybavenosti a dostupnosti služieb v obci bude obec Hrubý Šúr vyhladávaným a atraktívnym miestom pre bývanie. Obyvatelia sa budú aktívne podieľať na dianí v obci, čím bude v obci rozvinutý kultúrno-spoločenský a komunitný život ako aj široké možnosti športového využitia.

6. STRATEGICKÉ, ŠPECIFICKÉ A VECNÉ CIELE OBCE HRUBÝ ŠÚR

Stratégia obce Hrubý Šúr je spracovaná na obdobie rokov 2015 – 2022. Stratégia obsahuje okrem dlhodobej vízie strategický cieľ, ďalej prioritné oblasti, pre ktoré sú definované globálne ciele a opatrenia. Prioritné oblasti boli stanovené na základe problémovej analýzy a predstavujú kľúčové oblasti, v rámci ktorých by malo dôjsť k výrazným zmenám a progresu v nasledujúcom období. To je možné práve správnym nastavením cieľov, ktoré si obec stanoví, a následne prostredníctvom projektov a aktivít napĺňaním daných cieľov. Preto je pre každú prioritnú oblasť stanovený globálny cieľ, ktorý vyjadruje k akému zlepšeniu by malo v rámci priority dôjsť. Opatrenia následne konkrétnejšie vytyčujú smerovanie intervencií.

Stratégia vychádza z analýzy zdrojov, rizík a hrozieb a identifikácie kritických oblastí. Na základe spoločného konsenzu pracovnej skupiny sa zhodli na nasledujúcej štruktúre cieľov, ktoré budú napĺňané prostredníctvom opatrení a projektov a aktivít.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Tabuľka 33 Hierarchia strategických cieľov

Vízia	<i>Vďaka kvalitnému životnému prostrediu, občianskej vybavenosti a dostupnosti služieb v obci bude obec Hrubý Šúr vyhľadávaným a atraktívnym miestom pre bývanie. Obyvatelia sa budú aktívne podieľať na dianí v obci, čím bude v obci rozvinutý kultúrno-spoločenský a komunitný život ako aj široké možnosti športového využitia.</i>				
Strategický cieľ	Do roku 2022 sa v obci Hrubý Šúr zvýši kvalita technickej a sociálnej infraštruktúry, podporí sa ekonomický a komunitný rozvoj na základe využitia potenciálu obce a zlepši sa stav zložiek životného prostredia.				
Prioritné oblasti	Prioritná oblasť 1 – ekonomická Občianska vybavenosť a ekonomický rozvoj		Prioritná oblasť 2 – sociálna Sociálna infraštruktúra, služby a komunitný život		Prioritná oblasť 3 – environmentálna Životné prostredie a vzhľad obce
Globálne ciele	1.1 Zvýšiť kvalitu a dostupnosť občianskej vybavenosti pre obyvateľov	1.2 Využiť potenciál obce pre jej ekonomický rozvoj	2.1 Zvýšiť dostupnosť a efektivitu verejných služieb	2.2 Posilniť komunitný život a efektivitu verejnej správy	3.1 Zlepšiť kvalitu životného prostredia investíciami do znižovania znečistenia jeho zložiek.
Opatrenia	1.1.1 Rozšíriť a dobudovať kapacity technickej infraštruktúry	1.2.1 Podpora ekonomického rozvoja v obci	2.1.1 Zlepšiť stav obecných budov a zariadení vo vlastníctve obce	2.2.1 Rozvoj komunitného života v obci a komunitných služieb	3.1.1 Investície do životného prostredia

Prameň: vlastné spracovanie

Pri pracovných stretnutiach v obci Hrubý Šúr boli identifikované rôzne problémy, preto bolo potrebné ich zatriediť do spoločných skupín. Mnohé problémy spolu súvisia, sú prepojené a je možné určité problémy vyriešiť tým, že budú vyriešené iné problémy. Preto boli jednotlivé problémy hierarchizované do stromu problémov, z ktorého boli následne stanovené prioritné oblasti a ciele. Obec Hrubý Šúr identifikovala 3 prioritné oblasti a v rámci nich bolo definovaných 5 opatrení. Nižšie bližšie popisujeme prioritné oblasti a globálne ciele.

3.1 PRIORITNÁ OBLASŤ 1 – EKONOMICKÁ: OBČIANSKA VYBAVENOSŤ A EKONOMICKÝ ROZVOJ

Priorita má dva globálne ciele, ktoré sa týkajú jednak občianskej vybavenosti a ďalej ekonomického rozvoja. Prvým globálnym cieľom priority 1 je „Zvýšiť kvalitu a dostupnosť občianskej vybavenosti pre obyvateľov“ a druhým globálnym cieľom priority 1 je „Využiť potenciál obce pre jej ekonomický rozvoj“

Odôvodnenie: Obec patrí k stredne veľkým obciam, s predpokladom pre ďalší rast počtu obyvateľov a s tým spojeným rastom výstavby v obci. Preto sa obec musí zameriavať na zabezpečenie kvalitnej a dostupnej občianskej vybavenosti. Prvá časť priority sa zameriava práve na túto oblasť. Nakoľko obcou prechádza cesta II. triedy Šamorín – Senec, obec sa zameriava v druhej časti priority aj na podporu rozvoja podnikania v obci a zvyšovanie

ponuky tovarov a služieb pre obyvateľov. Jej poloha a prechádzajúca cesta je pre ďalší ekonomický rozvoj jej výhodou. Podpora ekonomického rozvoja môže zvýšiť ekonomickú samostatnosť obce.

3.2 PRIORITNÁ OBLASŤ 2 – SOCIÁLNA: SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA, SLUŽBY A KOMUNITNÝ ŽIVOT

Globálnym cieľom priority 2 je „Zvýšiť dostupnosť a efektívnosť verejných služieb“ a „Posilniť komunitný život a efektívnosť verejnej správy.“

Odôvodnenie: Rast obyvateľstva vytvára aj tlak na zabezpečovanie verejných služieb v obci a na komunitný život. Preto sa druhá priorita zameriava na tieto dve oblasti. Zabezpečovanie dostupných a kvalitných služieb pre svojich obyvateľov bude cieľom prvej časti priority. Tento cieľ sa bude naplňovať najmä investíciami do rekonštrukcie, resp. modernizácie obecných budov a zariadení, aby sa dosiahla vyššia efektívnosť a kvalita poskytovania služieb. Investíciami do obecných budov sa zvýši aj ich energetická efektívnosť, čím sa prispieva aj k napĺňaniu environmentálnej prioritnej oblasti. Druhá časť priority sa zameriava na podporu rozvoja komunitných aktivít, vytváranie podmienok pre rozvoj kultúrno-spoločenského a športového života.

3.3 PRIORITNÁ OBLASŤ 3 – ENVIRONMENTÁLNA: ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A VZHLAD OBCE

Globálnym cieľom tretej priority je „Zlepšiť kvalitu životného prostredia investíciami do znižovania znečistenia jeho zložiek.“

Odôvodnenie: Priorita zameraná na životné prostredie sa zaoberá najmä oblasťami odpadového hospodárstva, ako aj spriechopením ramena Malého Dunaja, čím sa zvýši ekologická stabilita územia. V obci pôsobí aj organizácia zameraná svojimi aktivitami na rozvoj eko-aktivít a ochranu a zveľaďovanie životného prostredia. Aj tieto aktivity prispievajú k napĺňaniu priority.

4 SÚLAD PHSR OBCE HRUBÝ ŠÚR S PROGRAMOM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNÉHO KRAJA NA ROKY 2014 – 2020

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce predstavuje plán jej ďalšieho rozvoja. Obec však vytvára väzby so širším okolím, preto je potrebné pri plánovaní rozvoja obce akceptovať a nadväzovať na ďalšie strategické dokumenty na regionálnej úrovni. V prípade obce Hrubý Šúr je to PHSR Bratislavského samosprávneho kraja 2014 – 2020.

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022**

Globálnym cieľom PHSR BSK je: „Vytvoriť vhodné podmienky pre zvýšenie inovačnej výkonnosti bratislavského regiónu v rámci európskeho priestoru.“ Obec Hrubý Šúr síce nemá dostatočné kapacity na splnenie tohto globálneho cieľa, avšak vo svojej stratégii plánuje podporovať inovačné aktivity na posilnenie miestnej ekonomiky (priorita 1, opatrenie 1.2.1). Nižšie je uvedená nadväznosť stratégie obce Hrubý Šúr na tieto opatrenia. Konkrétnejšie je sledovaný súlad s aktivitami PHSR BSK v Akčnom pláne a v Súhrnnom prehľade projektových zámerov obce Hrubý Šúr.

Tabuľka 34 Nadväznosť stratégie obce Hrubý Šúr na opatrenia Bratislavského samosprávneho kraja

Opatrenia PHSR BSK	Opatrenia PHSR obce Hrubý Šúr
1. Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií	1.2.1 Podpora ekonomického rozvoja v obci
2. Zlepšenie prístupu k informačno-komunikačným technológiám, ako aj využívanie ich kvality (PO1 Veda, výskum a inovácie),	2.2.1 Rozvoj komunitného života v obci a komunitných služieb
3. Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, odvetvia poľnohospodárstva a rybného hospodárstva (PO4 Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie),	1.2.1 Podpora ekonomického rozvoja v obci
4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch	2.1.1 Zlepšiť stav obecných budov a zariadení vo vlastníctve obce
5. Podpora prispôsobenia sa zmenám klímy a predchádzania rizikám a ich riadenia	
6. Ochrana ŽP a presadzovanie udržateľného využívania zdrojov (PO5 Životné prostredie, zmeny klímy a obnoviteľné zdroje energie).	1.1.1 Rozšíriť a dobudovať kapacity technickej infraštruktúry 2.1.1 Zlepšiť stav obecných budov a zariadení vo vlastníctve obce 2.2.1 Rozvoj komunitného života v obci a komunitných služieb 3.1.1 Investície do životného prostredia
7. Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach (PO5 Životné prostredie, zmeny klímy a obnoviteľné zdroje energie),	1.1.1 Rozšíriť a dobudovať kapacity technickej infraštruktúry
8. Podpora zamestnanosti a podporovanie mobility pracovnej sily (PO3 Zamestnanosť)	1.2.1 Podpora ekonomického rozvoja v obci
9. Podpora sociálneho začleňovania a boj proti chudobe (PO2 Ľudské zdroje),	2.1.1 Zlepšiť stav obecných budov a zariadení vo vlastníctve obce 2.2.1 Rozvoj komunitného života v obci a komunitných služieb
10. Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania (PO2 Ľudské zdroje),	2.1.1 Zlepšiť stav obecných budov a zariadení vo vlastníctve obce
11. Zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a zabezpečovanie efektivity verejnej správy	

Prameň: vlastné spracovanie

ČASŤ C. PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce Hrubý Šúr, t. j. obsahuje podrobnejšie rozpracovanie globálnych cieľov v prioritných oblastiach na úroveň opatrení a projektov a aktivít. Návrh opatrení vznikol počas pracovného stretnutia v obci na základe predchádzajúcej diskusie k analýze zdrojov, problémovej analýze a analýze rizík a hrozieb a kritických oblastí. Následne boli opatrenia rozpracované do návrhov konkrétnych projektov, ktoré vychádzali jednak z návrhov vyplývajúcich zo SWOT analýzy, návrhov členov pracovnej skupiny ako aj z výsledkov prieskumu verejnej mienky. Neskôr boli návrhy projektov prehodnotené na základe ich realizovateľnosti a vybrané projektové zámery boli rozpracované do akčného plánu.

1. POPIS OPATRENÍ

Nižšie sú bližšie popísané prioritné oblasti a zdôvodnenie, prečo sú kľúčové pre obec Hrubý Šúr, ďalej sú v rámci priorít popísané jednotlivé opatrenia a zoznam projektov a aktivít, z ktorých boli neskôr vybrané do akčného plánu tie aktivity a projekty, ktoré sú realizovateľné v najbližšom období. Prehľad opatrení, projektov a aktivít predstavuje zoznam všetkých projektov, ktoré boli navrhnuté v rámci pracovných stretnutí a ktoré by obec chcela realizovať v nasledujúcich rokoch. Tento prehľad predstavuje aj prepojenie na strategické dokumenty vyššieho územného celku. Následne je v prílohe 2 spracovaný Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Hrubý Šúr, ktorý uvádza konkrétnejšie informácie o projektoch, ako určenie priority projektu, termín realizácie, približné predpokladané náklady a stanovenie zodpovednosti za realizáciu projektu, resp. aktivity.

Prioritná oblasť 1 – ekonomická: Občianska vybavenosť a ekonomický rozvoj

Opatrenie 1.1.1 Rozšíriť a dobudovať kapacity technickej infraštruktúry

Cieľom opatrenia je zvýšiť dostupnosť a kvalitu občianskej vybavenosti investíciami do prvkov technickej infraštruktúry. Zároveň sa tým sleduje aj zníženie nákladov na jej prevádzku, na rozšírenie dopravných služieb a alternatívnych druhov dopravy.

Opatrenie 1.2.1 Podpora ekonomického rozvoja v obci

Cieľom opatrenia je podpora rozvoja podnikania v obci, vytváranie pracovných príležitostí a rozširovanie tovarov a služieb pre napĺňanie potrieb obyvateľov.

Prioritná oblasť 2 – sociálna: Sociálna infraštruktúra, služby a komunitný život

Opatrenie 2.1.1 Zlepšiť stav obecných budov a zariadení vo vlastníctve obce

Cieľom opatrenia je investíciami do obecných budov zlepšiť ponuku poskytovaných verejných služieb, ako aj zefektívniť využívanie týchto budov a zvýšiť ich energetickú efektívnosť.

Opatrenie 2.2.1 Rozvoj komunitného života v obci a komunitných služieb

Opatrenie sa zameriava na podporu rozvoja spolupráce v obci a navonok, na rozvoj komunitných aktivít a zvýšenie informovanosti obyvateľov.

Prioritná oblasť 3 – environmentálna: Životné prostredie a vzhľad obce

Opatrenie 3.1.1 Investície do životného prostredia

Opatrenie sa zameriava jednak na zvyšovanie ekologickej stability ako aj na investície do odpadového hospodárstva, aby sa zlepšila kvalita niektorých prvkov životného prostredia.

Tabuľka 35 Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

Prior. oblasť	Opatrenie	Projekt / aktivita	Napĺňanie priority PHSR Bratislavského samosprávneho kraja
Občianska vybavenosť a ekonomický rozvoj	1.1.1 Rozšíriť a dobudovať kapacity technickej infraštruktúry	Zrekonštruovať chodníky v niektorých častiach obce	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
		Zrekonštruovať miestne komunikácie v niektorých častiach obce	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
		Napojiť obec na existujúce cyklotrasy	7.7 Rozvoj integrovanej dopravy
		Vybudovanie kamerového systému	
		Rekonštruovať vodovod	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
		Vysporiadať vlastnícke vzťahy pod chodníkmi v niektorých častiach obce	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
		Budovanie dopravnej siete s napojením na regionálnu integrovanú dopravu	7.7 Rozvoj integrovanej dopravy
		Zlepšenie kvality a dostupnosti verejnej dopravy	7.7 Rozvoj integrovanej dopravy
		Vytvárať podmienky pre rozvoj cyklistiky (ako alternatívny spôsob prepravy)	6.7 Investície do opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia súvisiaceho s dopravou
	1.2.1 Podpora ekonomického rozvoja v obci	Vytvoriť podmienky pre vznik pracovných príležitostí priamo v obci	8.3 Podpora vytvárania nových malých podnikov a podpora ďalších foriem tvorby pracovných miest vo vidieckych oblastiach
		Vytvoriť podmienky pre vznik a rozšírenie ponuky komerčných služieb v obci	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj výrobkov a služieb
		Podpora inovácií v miestnych podnikoch	1.4 Podpora inovatívnych prístupov vo sfére služieb a propagácia výsledkov výskumu

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022**

Sociálna infraštruktúra, služby a komunitný život	2.1.1 Zlepšiť stav obecných budov a zariadení vo vlastníctve obce	Rekonštruovať MŠ a ZŠ	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
		Rozšírenie kapacity KD	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
		Inštalovať prvky drobnej architektúry v niektorých častiach obce (lavičky, smetné koše)	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
		Rekonštrukcia športového domu	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
		Dokončenie nadstavby športovej budovy	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
		Zvýšenie energetickej efektívnosti budov (bytových domov, obecných budov využívaných napr. na zdravotné, sociálne, vzdelávacie účely)	4.2 Podpora energetickej efektívnosti vo verejných infraštruktúrach a podnikoch
		Poskytovať inovatívnu komunitnú starostlivosť a sociálne služby	9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
	2.2.1 Rozvoj komunitného života v obci a komunitných služieb	Modernizácia detského ihriska	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
		Vytvoriť podmienky pre komunitné aktivity pre všetky vekové kategórie obyvateľov	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
		Zvýšiť kvalitu informačných kanálov v obci	2.2 Podpora IKT verejnej správy
		Identifikovať miestnych nadšencov a aktivistov	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
		Vytvoriť podmienky pre cezhraničnú spoluprácu	9.4 Podpora integrovaného miestneho rozvoja riadeného spoločenstvom
		Vytvoriť obecné múzeum v obci	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
Životné prostredie a vzhľad obce	3.1.1 Investície do životného prostredia	Vytvoriť zberný dvor	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
		Zvýšiť environmentálnu zodpovednosť návštevníkov a obyvateľov obce	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
		Vybudovať kanalizáciu a ČOV	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
		Sprietočnenie ramena Malého Dunaja	6.3 Ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a podpora ekosystémových služieb

Prameň: vlastné spracovanie

ČASŤ D. REALIZAČNÁ ČASŤ

Pre úspešnú realizáciu stratégie je nutné nastaviť implementačný rámec, ktorý určuje spôsob, ako majú byť stanovené ciele naplnené. Táto časť upresňuje inštitucionálne a organizačné zabezpečenie implementácie stratégie. Ciele, priority aj jednotlivé opatrenia sa naplňajú prostredníctvom projektov. Preto je nutné stanoviť si konkrétne aktivity, ktoré sa musia zrealizovať. Tieto aktivity sú rozpracované v akčnom pláne. Akčný plán by mal byť každý rok hodnotený a aktualizovaný. Pri tvorbe a aktualizácii akčného plánu by mali byť prítomní rôzni aktéri, minimálne poslanci obecného zastupiteľstva, starosta, zástupcovia mimovládnych organizácií a významných podnikateľov, aktívni obyvatelia. Preto v rámci informovania a komunikácie samosprávy s verejnosťou budú každý rok konané verejné prerokovania. Okrem toho budú vydávané tlačové a internetové správy, rozhlasové správy, ktoré budú informovať o realizácii jednotlivých projektov a aktivít. Týmto bude docieľaná nielen informovanosť obyvateľov, ale bude posilnená komunikácia a propagácia programu rozvoja. Samospráva bude využívať aj ďalšie kanály pre prezentovanie stratégie.

Tabuľka 36 Komunikačný plán pre fázu realizácie PHSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1	03. - 04. mesiac každý rok	obec	obyvatelia, podnikateľské subjekty a iné organizácie pôsobiace v obci	verejné prerokovanie	prezentácia a pripomienkovanie monitorovacej správy, pripomienkovanie k akčnému plánu	monitorovacia správa	monitorovacia správa, vysoká účasť verejnosti na verejnom zhromaždení
2	priebežne	obec, mikroregión, región	obyvatelia	tlačová správa	informovanie o zrealizovaných aktivitách a projektoch	informácie o projektoch a aktivitách	tlačové správy v mikroregionálnych a regionálnych novinách
3	priebežne	obec, mikroregión, región	obyvatelia	správa na webových portáloch	informovanie o zrealizovaných aktivitách a projektoch	informácie o projektoch a aktivitách	internetové správy na stránke obce, mikroregiónu, iných relevantných stránok
4	každé 3 roky	obec	obyvatelia	prieskum verejnej mienky	prieskum zameraný na súčasný stav, hodnotenie dosiahnutých zmien a na budúci rozvoj obce		analýza prieskumu

Prameň: vlastné spracovanie

Pri príprave projektov a aktivít je nutné si stanoviť aj kritériá výberu, ktoré by mali slúžiť pri rozhodovaní sa, či projekt realizovať v danom čase, spôsobom a danými prostriedkami. Aké bude mať výhody pre obec, prípadne aké riziká môžu plynúť z jeho realizácie, resp. nerealizácie. K tomuto slúžia výberové kritériá, resp. otázky, ktoré by si vedenie samosprávy, resp. realizátori projektu mali vždy klásť. Bližšie sú rozpracované v

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE
HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Hodnotiacich tabuľkách pre výber projektov (Príloha 2). Okrem týchto otázok sú v podmienkach pri viaczdrojovom financovaní stanovované aj ďalšie kritériá. Pre zhodnotenie kvality PHSR obce je možné využiť kritériá, ktoré zhodnotí externý hodnotiteľ a prideliť im bodové hodnotenie. Na základe tohto hodnotenia je možné v priebehu trvania stratégie zlepšiť. Kritériá sú stanovené nasledovne.

Tabuľka 37 Kritériá hodnotenia PHSR

P. č.	Kritérium	Body	Rozsah bodového hodnotenia	Poznámka
1	Miera zapojenia všetkých aktérov do procesu tvorby PHSR (princíp participácie)		0 – 3	
2	Súlad navrhovanej stratégie s potenciálom územia/zdrojmi		0 – 5	
3	Komplexnosť navrhovaných opatrení (realizovaných prostredníctvom projektov a aktivít) vzhľadom na stanovené ciele (Je možné dosiahnuť stanovené ciele na základe stanovených opatrení a zoznamu projektov a aktivít?)		0 – 5	Prosím konkretizovať, ktoré ciele a opatrenia
4	Väzby dokumentu na iné strategické dokumenty na miestnej, regionálnej a národnej úrovni		0 – 3	
5	Zrozumiteľnosť a efektívnosť postupov monitorovania a hodnotenia		0 – 4	
	spolu		20	

Prameň: vlastné spracovanie

2. AKČNÝ PLÁN

Akčný plán predstavuje plán na najbližšie 2 až 3 roky, v ktorom si obec Hrubý Šúr naplánovala realizáciu 5 projektov. Každý rok sa monitoruje napĺňanie tohto plánu a tento sa aktualizuje – t.j. postupne sa do neho pridávajú projekty zo Súhrnného prehľadu projektových zámerov obce Hrubý Šúr (Príloha 2). Okrem naplánovaných cieľov sa v obci realizujú aj ďalšie aktivity, ktoré v pláne nie sú, ale prispievajú k napĺňaniu stratégie a mali by byť aj vyhodnocované v rámci každoročného monitorovania.

Za realizáciu jednotlivých projektov je zodpovedný realizátor projektu. V akčnom pláne väčšinou ako realizátor (zodpovedný) vystupuje obec, preto starosta pri každom realizovanom projekte určí zodpovednú osobu, ktorá bude dohliadať na realizáciu projektu. V prípade, že má obec partnera, je nevyhnutné stanoviť z každej inštitúcie zodpovedné osoby, aby bola zabezpečená komunikácia a tým sa predišlo zbytočným prietahom a možným problémom. Nefungujúca komunikácia a nestanovenie zodpovednosti konkrétnej osoby pre konkrétne úlohy sú najčastejšími dôvodmi zlyhania projektov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Tabuľka 38 Akčný plán obce Hrubý Šúr

Č	Číslo opatr.	Názov projektu / aktivity	Zodp., prípadní partneri	Termín realizácie projektu		Predpokl. náklady	Zdroj finan.	Ukazovateľ výstupu	Riziká/ ohrozenia	Kľúčové kroky	Napĺňanie opatrenia PHSR VÚC
				od	do						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	1.1.1	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	obec	2016	2016	100 000 EUR	vlastné prostriedky	Celková dĺžka nových, resp. zrekonštruovaných ciest a chodníkov, mostov a iných prvkov dopravnej infraštruktúry	neukončená projektová dokumentácia	stavebné konanie	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
2	2.1.1	Rekonštrukcia MŠ a ZŠ	obec	2016	2017	200 000 EUR	PRV	Počet realizovaných projektov zlepšenia dostupnosti vzdelávania a poskytovania inovatívnej komunitnej starostlivosti a sociálnych služieb	neschválenie projektu	príprava projektovej dokumentácie, územné a stavebné (bude sa prerábať),	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
3	2.1.1	Dokončenie nadstavby športovej budovy	obec	2016	2018	200 000 EUR	PRV	Počet zrekonštruovaných, novopostavených alebo modernizovaných priestorov a zariadení pre športové aktivity	neschválenie projektu	spracovanie projektovej dokumentácie, stavebné povolenie	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
4	2.1.1	Modernizácia detského ihriska	obec	2016	2018	50 000 EUR	PRV. Vlastné prostriedky, sponzoring		neschválenie projektu, nedostatok vlastných FZ	prieskum trhu	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
5	3.1.1	Sprietočnenie ramena Malého Dunaja	obec, povodie Dunaja	2016	2018	100 000 EUR	kombinované	Plocha revitalizovaného územia	absencia spolupráce s povodím		6.3 Ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a podpora ekosystémových služieb

Prameň: vlastné spracovanie

3. MONITOROVANIE A HODNOTENIE STRATÉGIE

Aby stratégia bola aj naozaj napĺňaná a neostala len nerealizovaným strategickým dokumentom, je potrebné sledovať pokrok v napĺňaní stratégie a prispôbiť ďalšie aktivity podľa reálnych potrieb. Tieto potreby je možné sledovať práve v procese monitorovania, kedy sa hodnotí pokrok v napĺňaní jednotlivých cieľov na základe sledovania monitorovacích ukazovateľov (tabuľka 39). Indikátory umožňujú sledovať pokrok v napĺňaní stratégie. Pre monitorovanie napĺňania opatrení používame indikátory výstupu, pre hodnotenie napĺňania globálnych cieľov indikátory výsledku, ktoré hodnotia dlhodobý efekt realizovaných aktivít na celkový rozvoj obce.

Monitorovanie prebieha raz ročne, kde sa na konci sledovaného obdobia vypracuje monitorovacia správa, ktorá bude pozostávať z krátkeho popisu aktivít, ktoré sa v obci realizovali počas roka a definovanie ich nadväznosti na stanovenú stratégiu. Ďalej bude sledovať napĺňanie stanovených monitorovacích ukazovateľov. Samospráva každý rok spracuje do monitorovacej správy pripomienky úradu, poslancov, verejnosti. Monitorovacia správa (Príloha 2) tvorí podklad aj pre plánovanie ďalších aktivít a aktualizáciu Akčného plánu, preto by bolo vhodné ju spracovávať v čase prípravy a schvaľovania rozpočtu pre ďalší rok. Za spracovanie monitorovacích správ je zodpovedná samospráva (obecný úrad a starosta), pokiaľ nebude zriadená iná organizácia/komisia, ktorá bude mať v kompetencii napĺňanie stratégie. Monitorovacie správy budú predkladané a schvaľované obecným zastupiteľstvom obce do 31.4. nasledujúceho roku a následne budú predložené vyššiemu územnému celku.

Hodnotiaci proces zbilancuje naplnenie jednotlivých cieľov na základe realizovaných aktivít v území. Hodnotenie napĺňania cieľov stratégie prebehne raz v priebehu trvania stratégie (v polovici trvania stratégie), na základe výsledkov hodnotenia bude aktualizovaný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hrubý Šúr, a ďalšie hodnotenie prebehne na konci realizácie stratégie. Výsledky záverečného hodnotenia budú tvoriť podklad pre plánovanie ďalšej stratégie (ako Ex-post hodnotenie – Časť A.IV.). Hodnotenie bude zabezpečované samosprávou, príp. organizáciou/komisiou, pričom by bolo vhodné do hodnotenia zapojiť externého hodnotiteľa kvôli zabezpečeniu objektívneho zhodnotenia situácie.

Tabuľka 39 Zoznam ukazovateľov prioritných oblastí a opatrení PHSR

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
					2015	2022
Prioritná oblasť 1 – ekonomická: Občianska vybavenosť a ekonomický rozvoj						
výsledkový	Počet dopravných nehôd		PZ SR, obec	Počet		
výsledkový	Úspora času v preprave osôb (min.)	Úspora času v preprave osôb v dôsledku zladenia grafikonu verejnej cestnej a železničnej dopravy, resp. v dôsledku iných opatrení. Vypočíta sa ako priemerná úspora času prepravy v pracovných dňoch	obec	Min.		
výsledkový	Počet domácností, ktorým sa zlepšila dostupnosť občianskej vybavenosti	Vypočíta sa ako súčet domácností, ktorým sa zlepšila dostupnosť vďaka realizovaným projektom (pripojili sa na siete, miestne komunikácie a pod.)	obec	Počet	0	
výsledkový	Počet osôb využívajúcich cyklistické cesty	Vypočíta sa ako priemerný počet osôb využívajúcich v pracovných dňoch cyklistickú trasu na prepravu do zamestnania, školy resp. za službami	obec	Počet		
výsledkový	Počet vytvorených, resp. udržiavaných pracovných miest	Celkový počet vytvorených a obsadených nových pracovných miest počas 1 roka.	podniky	počet za rok	0	
výsledkový	Počet novovytvorených podnikov, živnostníkov a pod.		podniky	Počet	0	
výsledkový	Počet existujúcich komerčných služieb	Počet podnikov poskytujúcich komerčné služby 3 roky od ukončenia realizácie projektu inkubátora	podniky	Počet	0	
1.1.1 Rozšíriť a dobudovať kapacity technickej infraštruktúry						
výstupový	Celková dĺžka nových, resp. zrekonštruovaných ciest a chodníkov, mostov a iných prvkov dopravnej infraštruktúry	Dĺžka sa napočítava	obec	Km	0	
výstupový	Dĺžka nových, resp. rekonštruovaných cyklistických komunikácií	Dĺžka sa napočítava	obec	Km	0	
výstupový	Počet nových verejných dopravných služieb	Počet opatrení, ktoré prispievajú k zabezpečeniu lepšej dostupnosti verejnej dopravy	obec	Počet	0	
výstupový	Počet zavedených opatrení na zníženie rýchlosti		obec	Počet	0	
výstupový	Plocha vysporiadaných majetko-právnych vzťahov pod pozemkami		obec	m2	0	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

výstupový	Dĺžka rekonštruovaných rozvodov pitnej vody (bez vodovod. prípojk)		obec	Km	0	
výstupový	Počet osadených prvkov kamerového systému		obec	počet	0	
1.2.1 Podpora ekonomického rozvoja v obci						
výstupový	Počet projektov zameraných na zvýšenie zamestnanosti v obci		ÚPSVAR, obec	Počet	0	
výstupový	Počet podporených malých a stredných podnikov	Počet malých a stredných podnikov dostávajúcich podporu v ľubovoľnej forme z rozpočtu obce, EŠIF a pod.	podniky	Počet	0	
výstupový	Počet podnikov, ktoré inovovali	Za inováciu sa považuje nový produkt alebo služba vyvíjaná firmou, alebo nové technologické postupy, resp. nové procesy v riadení.	podniky	Počet	0	
výstupový	Počet novovytvorených komerčných služieb		podniky	Počet	0	
Prioritná oblasť 2 – sociálna: Sociálna infraštruktúra, služby a komunitný život						
výsledkový	Spotreba energie v budovách po realizácii opatrení energetickej efektívnosti		obec	MWh/rok		
výsledkový	Počet nových služieb a prvkov verejnej infraštruktúry	Súčet všetkých novovytvorených, resp. vynovených verejných služieb alebo projektov výstavby, rekonštrukcie, resp. modernizácie obecných budov a zariadení	obec	počet	0	
výsledkový	Počet obyvateľov využívajúcich nové, resp. zlepšené verejné služby	Počet potenciálnych klientov, pre ktorých je daná služba dostupná	obec	počet	0	
výsledkový	Kapacita podporenej školskej infraštruktúry materských a základných škôl	Počet detí alebo žiakov ktorí môžu používať nové alebo zlepšené zariadenia materských a základných škôl.	obec	Dieťa, žiak	0	
výsledkový	Počet podporených kapacít nových, inovatívnych služieb alebo opatrení na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí rok po ukončení projektu		obec	počet	0	
výsledkový	Vytáženosť športových priestorov	Počet hodín do roka, kedy sú využívané priestory ihriska	obec	počet	0	
výsledkový	Počet obyvateľov, ktorí sa aktívne podieľajú na dianí v obci	Počet obyvateľov, ktorí sa zúčastňujú na spoluorganizovaní aktivít a podujatí v obci, zúčastnia sa zasadania komisií, obecných zastupiteľstiev a pod.	obec	počet		
výsledkový	Počet realizovaných projektov spolupráce		obec	počet		

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

2.1.1 Zlepšiť stav obecných budov a zariadení vo vlastníctve obce						
výstupový	Energetická trieda zrekonštruovaných, novopostavených budov a zariadení	Energetická trieda skolaudovanej a zrekonštruovanej budovy uvedená v rámci energetického certifikátu objektu.	obec	Trieda		
výstupový	Počet projektov rekonštrukcie, resp. modernizácie budov, zariadení a priestorov	Celkový počet zrekonštruovaných budov, zariadení a ich okolia vplyvom realizácie aktivít projektu.	obec	Počet	0	
výstupový	Plocha novopostavených, resp. zrekonštruovaných budov vo vlastníctve obce	Celková podlahová plocha zrekonštruovaných a skolaudovaných budov.	obec	m2	0	
výstupový	Počet realizovaných projektov zlepšenia dostupnosti vzdelávania a poskytovania inovatívnej komunitnej starostlivosti a sociálnych služieb		obec	počet	0	
výstupový	Počet zrekonštruovaných, novopostavených alebo modernizovaných priestorov a zariadení pre športové aktivity		obec	Počet	0	
výstupový	Zhodnotené objekty na verejných priestranstvách zvyšujúcich atraktivitu obce	Objektmi sa myslia najmä prvky drobnej architektúry	obec	Počet	0	
2.2.1 Rozvoj komunitného života v obci a komunitných služieb						
výstupový	Počet zrealizovaných podujatí a aktivít	Počet podujatí, ktoré prispievajú k zapájaniu rôznych skupín obyvateľstva	obec	počet	0	
výstupový	Počet vytvorených kurzov, vzdelávacích aktivít, školení, prednášok a pod., ktoré sú určené pre rôzne skupiny obyvateľov		obec	počet	0	
výstupový	Počet nových IKT zariadení		obec	počet	0	
výstupový	Počet vytvorených alebo udržiavaných partnerstiev		obec	Počet	0	
výstupový	Počet projektov zhodnocujúcich kultúrne a historické dedičstvo		obec	Počet	0	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE HRUBÝ ŠÚR NA OBDOBIE ROKOV 2015-2022

Prioritná oblasť 3 – environmentálna: Životné prostredie a vzhľad obce						
výsledkový	Množstvo vytriedeného odpadu	Množstvo vytriedeného komunálneho odpadu, ktorý bol vytriedený na jednotlivé zložky počas jedného kalendárneho roka.	obec	t/rok		
výsledkový	Počet osôb širokej verejnosti oslovených informačnými aktivitami		obec	Počet	0	
výsledkový	Počet obyvateľov so zlepšeným čistením odpadových vôd		obec	Počet	0	
3.1.1 Investície do životného prostredia						
výstupový	Kapacita zariadení na zber rôznych druhov odpadov	sleduje sa plocha a počet separovaných zložiek na zbernom dvore	obec	m3, počet		
výstupový	Počet zrealizovaných informačných aktivít	Počet aktivít zameraných na zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľstva	obec	počet	0	
výstupový	Dĺžka novovybudovaných kanalizačných sietí (bez kanal. prípojok)		obec	Km	0	
výstupový	Plocha revitalizovaného územia		obec	m2	0	

Prameň: vlastné spracovanie

ČASŤ E. FINANČNÁ ČASŤ

4. INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN OBCE HRUBÝ ŠÚR

Kapitola súvisiaca s finančným plánom obce je nevyhnutnou a dôležitou súčasťou Plánu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hrubý Šúr. Obec plánuje svoj rozvoj z pohľadu financií z dlhodobého hľadiska, čo ovplyvňuje mnoho faktorov. Preto je tento finančný plán indikatívny, vytvorený na základe odhadov možných nákladov projektových zámerov, ktoré si obec naplánovala v rámci programovej časti. Je potrebné brať do úvahy, že do finančného plánovania vstupujú viaceré faktory, ako každoročný príjem do rozpočtu obce (daňový ako aj nedaňový), možnosti a podmienky financovania z Európskych štrukturálnych a investičných fondov ako aj ďalších fondov a grantov, harmonogramy výziev, podmienky bankových úverov a pod.

Tabuľka 40 Indikatívny rozpočet v tis. Eur - sumarizácia

priorita /rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	spolu
1 Občianska vybavenosť a ekonomický rozvoj	53,8	153,8	53,8	53,8	53,8	53,8	53,8	53,8	530
2 Sociálna infraštruktúra, služby a komunitný život	46,3	229,6	229,6	129,6	46,3	46,3	46,3	46,3	820
3 Životné prostredie a vzhľad obce	190,0	223,3	223,3	223,3	190,0	190,0	190,0	190,0	1 620
spolu	290,0	606,7	506,7	406,7	290,0	290,0	290,0	290,0	2 970

Prameň: vlastné spracovanie

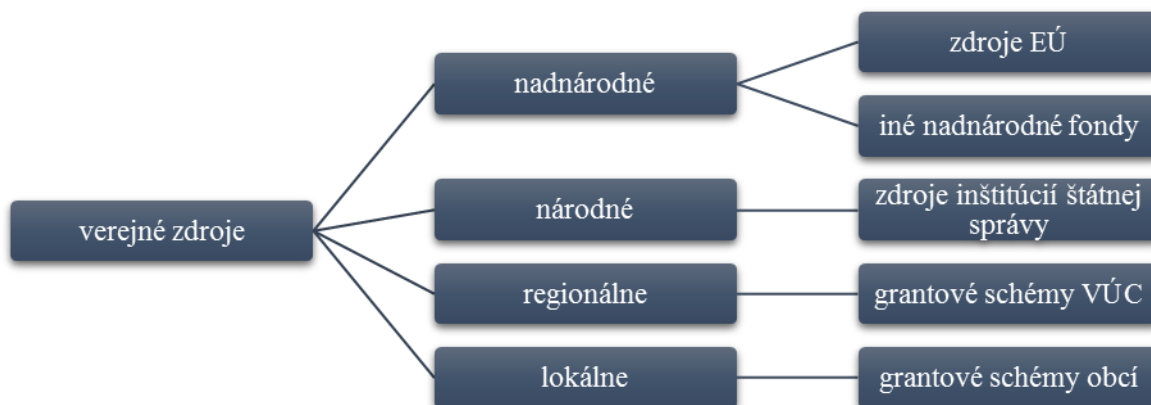
5. VIACZDROJOVÉ FINANCOVANIE PROJEKTOV A AKTIVÍT A MOŽNOSTI FINANCOVANIA PROJEKTOV

Princíp participatívnosti by sa nemal uplatňovať len pri príprave strategického dokumentu, ale aj pri jeho implementácii. Očakáva sa, že nie všetky projekty budú realizované obecnou samosprávou, ale že sa do realizácie zapoja aj ďalšie subjekty, ako je súkromný sektor (napr. v prípade opatrení zameraných na rozvoj ekonomiky, cestovného ruchu, ľudských zdrojov a pod.), tretí sektor (najmä pri projektoch voľno časových aktivít, kultúrno-spoločenského života, komunitného života, ale aj pri zabezpečovaní verejných služieb), subjekty verejnej správy (napr. ÚPSVAR pri vzdelávaní nezamestnaných a pod.). V tom prípade sa očakáva aj viaczdrojové financovanie, ktoré znižuje riziko nerealizovania projektov a teda nenapĺňania stratégie, čo môže vyústiť až do stagnácie rozvoja obce Hrubý Šúr.

Pri hľadaní finančných zdrojov je nutné vychádzať z možností, ktoré obec má a povahy aktivity alebo projektu, ktorý je potrebné v obci realizovať. Podľa toho je možné vyhľadať a zvoliť rôzne spôsoby financovania. Možnosti financovania sa dajú zjednodušene rozdeliť na dve skupiny:

1. **Možnosti financovania projektov z verejných zdrojov**, medzi ktoré patria EÚ fondy, národné zdroje, ale tiež regionálne, prípadne lokálne zdroje.
2. **Možnosti financovania projektov zo súkromných zdrojov**. Väčšinou sú to granty poskytované neziskovými organizáciami a súkromnými firmami. Ďalej sú to bankové úvery, sponzoring, vstupné, poplatky a pod.

2.1 FINANCOVANIE Z VEREJNÝCH ZDROJOV

Obrázok 23 Verejné zdroje financovania projektov

Prameň: vlastné spracovanie

Najvýznamnejšími zdrojmi financovania pre obce sú v súčasnom období verejné zdroje, a to najmä **zdroje EÚ**. V programovacom období 2014 – 2020 sú pripravené možnosti spolufinancovať určité projektové zámery z **Politiky súdržnosti** prostredníctvom **Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF)**, ktoré spolu s príspevkom zo Štátneho rozpočtu SR umožňujú realizovať na jednej strane investične náročné projekty ako aj projekty zamerané na ľudské zdroje, kultúru a pod. Rôzne subjekty z verejného, súkromného ako i tretieho sektora môžu žiadať o nenávratný finančný príspevok v závislosti od projektu z týchto operačných programov (uvedené spolu s Riadiacimi orgánmi, ktoré sú za program zodpovedné):

• Integrovaný regionálny OP	MPRV SR
• Program rozvoja vidieka	MPRV SR
• Ľudské zdroje	MPSVR SR
• Kvalita životného prostredia	MŽP SR
• Výskum a inovácie	MŠVVŠ SR
• Integrovaná infraštruktúra	MDVRR SR
• Efektívna verejná správa	MV SR
• Rybné hospodárstvo	MPRV SR

Ďalšími možnosťami pre získanie finančných prostriedkov z EÚ predstavujú programy **Európskej územnej spolupráce a komunitárne programy**.

Čo sa týka **Európskej územnej spolupráce**, každý z programov je zameraný na rozvoj spolupráce, takže základnou podmienkou je mať aspoň jedného partnera s oprávnených krajín alebo regiónov. Okrem toho má každý program svoje priority, opatrenia a skupiny aktivít, ktoré podporuje. Medzi programy patria: **Programy cezhraničnej spolupráce** (Riadiacim orgánom je MPRV SR): SK - CZ 2014 – 2020, SK - AT 2014 – 2020, PL - SK 2014 – 2020, SK - HU 2014 – 2020 a ENI HU - SK - RO - UA 2014 – 2020, ďalej **Programy nadnárodnej spolupráce** (Riadiacim orgánom je ÚV SR): Stredná Európa a ETC Dunaj a **Programy medziregionálnej spolupráce**: INTERREG (MH SR), ESPON (MDVRR SR), INTERACT (BSK/MH SR) a URBACT (MDVRR SR).

Komunitárne programy sa zase zameriavajú na špecifické oblasti a medzinárodnú spoluprácu, pričom tieto programy väčšinou riadi Európska únia. Pre obdobie 2014 – 2020 sú pripravené tieto programy: **Erasmus +** pre oblasť Vzdelávanie, odborná príprava, mládež a šport, **Kreatívna Európa (Creative Europe)** pre oblasť Kultúra, **Program zamestnanosti a sociálnej inovácie (programme for Employment and Social Innovation- EaSI)** pre oblasť Zamestnanosť a sociálna politika, **Program pre konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov COSME** pre oblasť Podnikanie a priemysel, **Horizon 2020** pre oblasť Veda, výskum, inovácie a energetika, **LIFE** pre oblasť Životné prostredie a **Zdravie pre rast (Health for Growth)** pre oblasť Zdravotníctvo.

Okrem zdrojov EÚ existujú aj ďalšie možnosti ako napríklad **Nórsky finančný mechanizmus** a **Finančný mechanizmus EHP** (EEA grants – granty Islandu, Lichtenštajnska, Nórska).

Národné zdroje sú vytvárané jednotlivými rezortmi pre podporu špecifických aktivít. Úrad vlády SR, jednotlivé ministerstvá a ďalšie orgány štátnej správy majú svoje schémy, ktorými podporujú vybrané aktivity. Najznámejšie verejné zdroje z príspevkových a rozpočtových organizácií sú napríklad *Program obnovy dediny*, *EkoFond*, *Environmentálny fond*, *Štátny fond rozvoja bývania* a pod., z Úradu vlády SR napr. *Program podpory športu*, či napr. z Ministerstva kultúry SR – *Kultúra znevýhodnených skupín*, *Nehmotné kultúrne dedičstvo a kultúrno-osvetová činnosť* a pod.

Vyššie územné celky si môžu vytvárať svoje regionálne grantové schémy na podporu určitých oblastí. Napríklad Nitriansky samosprávny kraj má vytvorený nástroj na podporu rozvoja vidieka *Leader NSK*, Prešovský samosprávny kraj – *NEFO fond*, alebo Bratislavský samosprávny kraj – *Bratislavská regionálna dotačná schéma na podporu kultúry* a pod.

Možno sa stretnúť aj s príkladmi vlastných grantových schém **na miestnej úrovni**, a to nielen na úrovni väčších miest (napr. Nitrianska komunitná nadácia, Grantový program na primárnu protidrogovú prevenciu a voľnočasové aktivity detí a mládeže Bratislavy), ale napr. aj na úrovni vidieckych obcí – príkladom môže byť obec Hrušov (okres Veľký Krtíš), ktorá si vytvorila grantovú schému pre podporu domácich spolkov a združení, čím aktivizovala miestne spolky a združenia a ich projektovú činnosť.

2.2 FINANCOVANIE ZO SÚKROMNÝCH ZDROJOV

Obrázok 24 Súkromné zdroje financovania projektov

Prameň: vlastné spracovanie

Súkromné zdroje poskytujú rôzne organizácie, buď pre budovanie dobrého mena spoločensky zodpovednej organizácie alebo takouto podporou naplňajú svoje poslanie.

Jednak môže ísť o návratný príspevok (úver v banke, zvýhodnená pôžička a pod.), ale tiež o poskytnutie nenávratného finančného príspevku – grantu. Poskytovateľmi na Slovensku sú rôzne organizácie. Granty, ktoré poskytujú sú väčšinou na menšie projekty, ale za to sú jednoduchšie a menej administratívne náročné. Známejšími na Slovensku sú *Nadácia SPP*, *Nadácia Orange*, *IKEA foundation*, *Nadácia MONDI Business Paper SCP*, *Nadácia EKOPOLIS*, *Nadácia Markíza*, *Nadácia Allianz*, *Nadácia TESCO*, *Nadácia VÚB*, *Nadácia Tatra banky*, *ČSOB Nadácia*, *Nadácia Dexia banky Slovensko*, *Nadácia Slovenskej sporiteľne*, *Nadácia Pontis*, *Nadácia otvorenej spoločnosti* a mnohé ďalšie.

Okrem toho aktivity a projekty rozvoja obce môžu podporiť aj domáce firmy prostredníctvom sponzoringu, poskytnutia zariadenia, materiálu a pod.

ZÁVER

Pripravený strategický dokument Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hrubý Šúr na roky 2015 – 2022 reflektuje aktuálne potreby obce pre jej ďalší rozvoj. Bol pripravený v spolupráci rôznych subjektov, ktorých sa rozvoj obce Hrubý Šúr dotýka (samospráva, podnikatelia, občania, spolky a združenia). Pri implementácii programu rozvoja je potrebné aj naďalej spolupracovať a komunikovať so všetkými subjektmi, aby bolo možné realizovať naplánované projekty a aktivity a aby sa naplňali stanovené ciele. Vďaka komunikácii bude tiež možné reagovať na prípadné zmeny, ktoré môžu ovplyvniť realizáciu.

PHSR obce Hrubý Šúr na roky 2015 – 2022 stanovil strategický rámec, ktorý nadväzuje aj na regionálny strategický dokument (PHSR Bratislavského samosprávneho kraja), ale aj na ciele politiky súdržnosti, ktoré si stanovila Slovenská republika v Partnerskej dohode implementovanej prostredníctvom operačných programov. Strategický zámer sa zameriava na 3 oblasti; a to hospodársku, environmentálnu a sociálnu. V rámci týchto oblastí si stanovila 5 opatrení, ktoré sa týkajú jednak dobudovania a modernizácie občianskej vybavenosti, sociálnej infraštruktúry a zvýšenia dostupnosti a kvality služieb, rozvoja kultúrno-spoločenského a komunitného života, využívania potenciálu pre zvýšenie pracovných príležitostí v obci a podporu podnikania, zefektívnenia využívania energie a na zatraktívnenie vzhľadu a zlepšenie odpadového hospodárstva. Pre jednotlivé opatrenia boli stanovené monitorovacie indikátory a spôsob, akým sa bude program realizovať a monitorovať.

Tento dokument bol spracovaný v zmysle Zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z. a Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, verzia 2.0.

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha č. 1 – Dotazník pre prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Príloha č. 2 – Doplnujúce informácie

Tabuľka 41 Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov a zdrojov informácií

Tabuľka 42 Ex-post hodnotenie PHSR Hrubý Šúr (2007 – 2013)

Tabuľka 43 Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Hrubý Šúr

Tabuľka 44 Hodnotiace tabuľky pre výber projektov

Formulár Monitorovacej správy

PRÍLOHA č. 1 – Dotazník pre prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Dotazník pre prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Vážená občianka, občan,

Vaša obec spolu s ďalšími susednými obcami potrebujú vypracovať nové strategické dokumenty, v ktorých bude plánovaný ich ďalší rozvoj v rokoch 2014-2020.

Preto sa na Vás obraciame s prosbou o spoluúčasť a spoluprácu pri získavaní Vašich názorov, skúseností, postojov a predstáv o ďalšom smerovaní rozvoja obce. Vďaka nim bude možné vypracovať dokument, ktorý pomôže riešiť Vami stanovené problémy a rozvíjať oblasti, ktoré sú podľa Vás dôležité pre rozvoj.

Vyplnený dotazník, prosím, odovzdajte do zberného boxu, ktorý sa nachádza na Vašom obecnom úrade najneskôr do **21. mája 2014**.

A. OSOBNÉ INFORMÁCIE

1. Pohlavie /vek	Žena	Muž	2. Sociálny status	3. Ako dlho v obci žijete?
18-24			Zamestnanec	Od narodenia
25-34			Podnikateľ	Prisťahoval som sa v detstve
35-44			Nezamestnaný	Prisťahoval som sa v dospelosti
45-54			Dôchodca	pred viac ako 5 rokmi
55-64			Študent	Prisťahoval som sa v dospelosti
65 a viac			Rodičovská dovolenka	v posledných 5 rokoch
			Iné	

B. MIESTO BÝVANIA

4. Čo sa Vám na živote vo Vašej obci najviac páči?	Súhlasím	Čiastočne súhlasím	Nesúhlasím
4.1 Život je tu pokojnejší ako v meste.			
4.2 Ľudia sa tu viac zaujímajú jeden o druhého ako v meste.			
4.3 Môžem sa tu lepšie realizovať, naplňovať svoje plány.			
4.4 Blízky kontakt s prírodou.			
4.5 Mám tu rodinu a blízkych priateľov.			
4.6 Iné:			

5. Čo sa Vám na živote vo Vašej obci, naopak, nepáči?	Súhlasím	Čiastočne súhlasím	Nesúhlasím
5.1 Málo pracovných príležitostí.			
5.2 Horšia kvalita a nedostatok služieb a tovarov ako v meste.			
5.3 Za všetkým treba dochádzať do mesta.			
5.4 Nie je tu vytváraný priestor na sebarealizáciu.			
5.5 Znečistené životné prostredie.			
5.6 Ľudia sa nechcú zapájať do spoločenského života a tak sa tu nič nedeje.			
5.7 Iné:			

C. ZÁKLADNÉ ŽIVOTNÉ POTREBY

6. Označte, prosím, úroveň spokojnosti s poskytovaním služieb.	Spokojný(á)	Nespokojný(á)
6.1 Dopravná dostupnosť obce		
6.2 Stav chodníkov a ciest		
6.3 Vybavenosť obce kanalizáciou		
6.4 Vybavenosť obce verejným vodovodom		
6.5 Vybavenosť obce plynom		
6.6 Vybavenosť obce elektrinou		
6.7 Dostupnosť internetovým pripojením		
6.8 Dostupnosť signálom mobilných operátorov		
6.9 Stav a upravenosť verejných priestranstiev		
6.10 Systém zberu komunálneho odpadu		
6.11 Dostupnosť a kvalita zdravotníckych služieb		
6.12 Dostupnosť a kvalita predškolských zariadení		
6.13 Dostupnosť a kvalita vzdelávania na ZŠ		
6.14 Dostupnosť a kvalita sociálnych zariadení		
6.15 Možnosti športového vyžitia		
6.16 Možnosti kultúrneho vyžitia		
6.17 Možnosti pre rekreáciu		
6.18 Množstvo kultúrno-spoločenských aktivít		
6.19 Možnosti stravovania a pohostinstva		
6.20 Možnosti komerčných služieb (napr. poštové a finančné služby, skrášľovacie služby, automoto servisy pod.)		
6.21 Stav obecnej knižnice		
6.22 Požičiarňa ohrana		
6.23 Činnosť obecnej polície		
6.24 Stav domu smútku		

7. Doplňte, prosím, ktoré služby sú podľa Vás nedostatočné a chýbajú Vám:

.....

.....

.....

D. PRÁCA

8. Ste spokojný(á) s pracovnými možnosťami v obci?	Spokojný(á)	Nespokojný(á)
8.1 Pre mladých		
8.2 Pre ženy		
8.3 Pre mužov		

PRÍLOHA č. 1 – Dotazník pre prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

9. V ktorom odvetví by podľa Vás bol najpotrebnejší vznik nových pracovných príležitostí?		10. Prečo podľa Vás nevznikajú uvedené príležitosti?		F. ROZVOJ OBCE	
9.1 V poľnohospodárstve, vinárstve, lesníctve		10.1 Zlá dostupnosť regiónu		16. Na čo by ste prednostne využili finančné prostriedky obce?	
9.2 V potravinárskom sektore		10.2 Nedostatočne vybudovaná infraštruktúra potrebná pre podnikanie		Prosím, špecifikujte čo konkrétne (aké aktivity by m realizované)	
9.3 V priemysle		10.3 Nedostatočná kvalita pracovnej sily		16.1 Na vybudovanie, resp. na rekonštrukciu infraštruktúry	
9.4 V stavebníctve		10.4 Legislatívne bariéry		16.2 Na vybudovanie, resp. rekonštrukciu školských, sociálnych alebo zdravotníckych zariadení	
9.5 V remeselnej výrobe		10.5 Nezáujem zo strany podnikateľov		16.3 Na vytvorenie podmienok pre kultúrno-spoločenský a športový potenciál	
9.6 V obchode a komerčných službách		10.6 Nezáujem obce		16.4 Na kultúrno-spoločenské a športové aktivity	
9.7 V cestovnom ruchu		10.7 Iné:		16.5 Na zatraktívnenie okolia	
9.8 Vo verejnej správe				16.6 Na zlepšenie životného prostredia	
9.9 V sociálnej oblasti				16.7 Na podporu rozvoja výroby	
9.10 V inej sfére:				16.8 Na podporu rozvoja služieb	

E. SOCIÁLNY PRIESTOR

11. Ako by ste charakterizovali:	Dobré	Ani dobré ani zlé	16.10 Na podporu poľnohospodárstva, vinárstva, potravinárstva
11.1 medziľudské vzťahy v obci			
11.2 vaše susedské vzťahy			16.11 Na podporu tvorby pracovných miest v iných oblastiach
12. Zaujímate sa o dianie:	Áno často	Sporadicky	16.12 Na rozvoj špecifických sociálnych skupín (mládež, dôchodcovia, nezamestnaní a pod.)
12.1 v obci			16.13 Iné:

13. Prosím, vyjadrite sa k týmto výrokom podľa situácie vo Vašom okolí	Súhlasím	Nesúhlasím
13.1 Obyvatelia majú dostatok príležitostí k spoločenským kontaktom.		17. Ako si predstavujete budúcnosť Vašej obce?
13.2 Obyvatelia majú dostatok možností na sebarealizáciu.		17.1 Obec bude známa v širokom okolí vďaka rozvinutému vidieckemu cestovnému ruchu založenom na lokálnych produktoch a službách. Domácim obyvateľom bude poskytovať príjemný priestor pre bývanie založenom na tradičnom vidieckom štýle.
13.3 Obyvatelia sú aktívni a snažia sa zatraktívniť život v obci, či spríjemniť prostredie.		17.2 Obec bude predovšetkým príjemným miestom pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami, atraktívnym vzhľadom a kvalitným životným prostredím s bohatým kultúrno-spoločenským životom.
13.4 V obci existuje len pár jedincov, ktorí sa snažia, ale väčšina obyvateľstva je pasívna a nezaujíma sa o život v obci.		17.3 Obec bude predovšetkým príjemným miestom pre bývanie s dostupnými a kvalitnými službami s dostatkom pracovných príležitostí pre domácich obyvateľov.
13.5 Obyvatelia sú väčšinou k svojmu okoliu ľahostajní.		17.4 Obec bude vďaka svojej dostupnosti a infraštruktúrnej vybavenosti centrom pre investičné výrobné aktivity, ktoré budú poskytovať prácu nielen domácim obyvateľom, ale aj obyvateľom mimo obce.
13.6 Niektorí obyvatelia kazia snahu iných.		17.5 Ak máte inú predstavu, uveďte ju prosím:

14. Odkiaľ získavate väčšinu informácií o dianí v obci?	
14.1 Z obecného rozhlasu, tlačovín, úradnej tabule	
14.2 Zo zastupiteľstiev, verejných zhromaždení	
14.3 Od starostu a poslancov	
14.4 Na ulici, v obchode, od susedov, v kostole	
14.5 Z internetu	
14.6 Iné:	

15. Ste ochotný(á) podieľať sa na aktivitách v obci?	
15.1 Áno, a aj som aktívny(a) v spolku, združení	
15.2 Áno, som ochotný(á), ale zatiaľ aktívny(a) nie som.	
15.3 Bol by som ochotný(á), ale neviem ako by som mohol.	
15.4 Nie, je mi to jedno.	

Ďakujeme za Vašu spoluprácu, trpezlivosť a Vaše podnetné návrhy.

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

Tabuľka 41 Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov a zdrojov informácií

Názov dokumentu / Zdroj dát	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu / dát	Oblasť dát / téma	Webová stránka
Metodika na vypracovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, verzia 2.0	Platná od Februára 2015	národná		
Štatistický úrad SR	-	národná	Demografia, prírodné zdroje	www.statistics.sk
SODB 1991, 2001, 2011	-	národná	Demografia, ekonomická situácia, sociálna a technická infraštruktúra	www.statistics.sk
Živnostenský register SR, Obchodný register SR	-	národná	Ekonomická situácia	www.orsr.sk , www.zrsr.sk
Vyhl. č. 81/1998 Z. z. zo dňa 3.3.1998	platná od 1.5.1998	národná	Životné prostredie	
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hrubý Šúr	2007 – 2013	miestna	Ex-post hodnotenie	
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja 2014 – 2020	2014 – 2020	regionálna	Súlad programu s regionálnym strategickým dokumentom	
Partnerská dohoda o využívaní európskych štrukturálnych a investičných fondov v rokoch 2014-2020 a súvisiace operačné programy	2014 – 2022	národná	Finančný plán	www.partnerskadohoda.gov.sk
Metodický pokyn CKO č. 17, verzia 1	Od 2015	národná	Merateľné ukazovatele	http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko/

Prameň: vlastné spracovanie

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

Tabuľka 42 Ex-post hodnotenie PHSR Hrubý Šúr (2007 – 2013)

č.	Opatrenie PHSR obce	Opatrenie PHSR kraja	Názov projektu/aktivity	Klasifikácia investície (stavby)	Rok začatia a ukončenia projektu	Objem vynaložených fin. prostriedkov (v Eur)								
						Celkom	Z toho verejné				Súkr. zdroje			
							Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Rozpočet EÚ	Úvery	Granty	Sponzorské	Iné zdroje
1	2	3	4	5	6	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	Ludské zdroje/ Rozvoj kultúrno - spoločenských aktivít	6. Životné prostredie	Výstavba športovej budovy	1265 Budovy na šport	2014	200 000			200 000					
2	Ludské zdroje/ Rozvoj kultúrno - spoločenských aktivít	6. Životné prostredie	Revitalizácia verejného priestranstva s multifunkčným využitím v obci Hrubý Šúr	2112 Miestne komunikácie	2014	232 000	73 150		23 000	135 850				
Ludské zdroje/ Rozvoj kultúrno - spoločenských aktivít						432 000	73 150	-	223 000	135 850	-	-	-	-
3	Základná infraštruktúra/ Dobudovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií	6. Životné prostredie	Revitalizácia verejného priestranstva s multifunkčným využitím v obci Hrubý Šúr – II. Etapa	2112 Miestne komunikácie	2014	421 000	120 050		78 000	222 950				
Základná infraštruktúra/ Dobudovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií						421 000	120 050	-	78 000	222 950	-	-	-	-
4	Rozvoja obnova obce	10. Vzdelávanie	Rekonštrukcia 4. triednej základnej školy	1263 Školy, univerzity a budovy vzdelávania	2014	150 000	13 000		137 000					
6	Rozvoja obnova obce	5. Zmena klímy	Zateplenie základnej a materskej školy - nerealizované pre nedostatok zdrojov	1263 Školy, univerzity a budovy vzdelávania	2014	78 000	25 900		4 000	48 100				
Rozvoja obnova obce						228 000	38 900	-	141 000	48 100	-	-	-	-
spolu						1 081 000	232 100	-	442 000	406 900	-	-	-	-
spolu v %						100%	21%	0%	41%	38%	0%	0%	0%	0%

Prameň: vlastné spracovanie

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

Tabuľka 43 Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Hrubý Šúr

P. č.	číslo opatrení a PHSR obce	Názov projektu/aktivity	Zodp., Príp. partneri	Klasifikácia stavby	Priorita	Termín realizácie projektu		Predpokladané náklady	Napĺňanie opatrenia PHSR VÚC
						od	do		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1.1.1	Zrekonštruovať chodníky v niektorých častiach obce	obec	2112 Miestne komunikácie	stredná	2015	2022	20 000 EUR	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
2	1.1.1	Zrekonštruovať miestne komunikácie v niektorých častiach obce	obec	2112 Miestne komunikácie	vysoká	2016	2016	100 000 EUR	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
3	1.1.1	Napojiť obec na existujúce cyklotrasy	obec	2112 Miestne komunikácie	stredná	2015	2022	50 000 EUR	7.7 Rozvoj integrovanej dopravy
4	1.1.1	Vybudovanie kamerového systému	obec		stredná	2015	2022	30 000 EUR	
5	1.1.1	Rekonštruovať vodovod	obec	2222 Miestne potrubné rozvody vody	stredná	2015	2022	50 000 EUR	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
6	1.1.1	Vysporiadať vlastnícke vzťahy pod chodníkmi v niektorých častiach obce	obec		stredná	2015	2022	50 000 EUR	7.2 Posilnenie regionálnej mobility
7	1.1.1	Budovanie dopravnej siete s napojením na regionálnu integrovanú dopravu	obec		stredná	2015	2022	30 000 EUR	7.7 Rozvoj integrovanej dopravy
8	1.1.1	Zlepšenie kvality a dostupnosti verejnej dopravy	obec		stredná	2015	2022	50 000 EUR	7.7 Rozvoj integrovanej dopravy
9	1.1.1	Vytvárať podmienky pre rozvoj cyklistiky (ako alternatívny spôsob prepravy)	obec	2112 Miestne komunikácie	stredná	2015	2022	50 000 EUR	6.7 Investície do opatrení na zníženie znečistenia ovzdušia súvisiaceho s dopravou
10	1.2.1	Vytvoriť podmienky pre vznik pracovných príležitostí priamo v obci	obec		stredná	2015	2022	50 000 EUR	8.3 Podpora vytvárania nových malých podnikov a podpora ďalších foriem tvorby pracovných miest vo vidieckych oblastiach
11	1.2.1	Vytvoriť podmienky pre vznik a rozšírenie ponuky komerčných	obec		stredná	2015	2022	20 000 EUR	3.2 Rozvoj MSP spojených s európskymi a regionálnymi výzvami, najmä rozvoj

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

		služieb v obci							výrobkov a služieb
1 2	1.2.1	Podpora inovácií v miestnych podnikoch	obec		stredná	201 5	202 2	30 000 EUR	1.4 Podpora inovatívnych prístupov vo sfére služieb a propagácia výsledkov výskumu
1 3	2.1.1	Rekonštruovať MŠ a ZŠ	obec	1263 Školy, univerzity a budovy vzdelávania	vysoká	201 6	201 7	200 000 EUR	10.2 Podpora prístupu ku kvalitnému vzdelaniu
1 4	2.1.1	Rozšírenie kapacity KD	obec	1261 Budovy na kultúrnu a verejnú zábavu	stredná	201 5	202 2	100 000 EUR	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
1 5	2.1.1	Inštalovať prvky drobnej architektúry v niektorých častiach obce (lavičky, smetné koše)	obec		stredná	201 5	202 2	10 000 EUR	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
1 6	2.1.1	Rekonštrukcia športového domu	obec	1265 Budovy na šport	stredná	201 5	202 2	100 000 EUR	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
1 7	2.1.1	Dokončenie nadstavby športovej budovy	obec	1265 Budovy na šport	vysoká	201 6	201 8	200 000 EUR	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
1 8	2.1.1	Zvýšenie energetickej efektívnosti budov (bytových domov, obecných budov využívaných napr. na zdravotné, sociálne, vzdelávacie účely)	obec		stredná	201 5	202 2		4.2 Podpora energetickej efektívnosti vo verejných infraštruktúrach a podnikoch
1 9	2.1.1	Poskytovať inovatívnu komunitnú starostlivosť a sociálne služby	obec		stredná	201 5	202 2	30 000 EUR	9.1 Cílené investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry
2 0	2.1.1	Modernizácia detského ihriska	obec	2411 Športové ihriská	vysoká	201 6	201 8	50 000 EUR	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
2 1	2.2.1	Vytvoriť podmienky pre komunitné aktivity pre všetky vekové kategórie obyvateľov	obec		stredná	201 5	202 2	10 000 EUR	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
2 2	2.2.1	Zvýšiť kvalitu informačných kanálov v obci	obec		stredná	201 5	202 2	10 000 EUR	2.2 Podpora IKT verejnej správy
2 3	2.2.1	Identifikovať miestnych nadšencov a aktivistov	obec		stredná	201 5	202 2	5 000 EUR	9.5 Podpora kultúrnych aktivít a angažovanosti občanov v oblasti kultúry
2 4	2.2.1	Vytvoriť podmienky pre cezhraničnú spoluprácu	obec		stredná	201 5	202 2	5 000 EUR	9.4 Podpora integrovaného miestneho rozvoja riadeného spoločnosťou
2 5	2.2.1	Vytvoriť obecné múzeum v obci	obec	1262 Múzeá a knižnice	stredná	201 5	202 2	100 000 EUR	6.2 Ochrana, podpora a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva
2	3.1.1	Vytvoriť zberný dvor	obec		stredná	201	202	10 000 EUR	6.1 Riešenie významných potrieb investícií

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

6						5	2		do sektora odpadu a vodného hospodárstva
2 7	3.1.1	Zvýšiť environmentálnu zodpovednosť návštevníkov a obyvateľov obce	obec		stredná	201 5	202 2	10 000 EUR	6.1 Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu a vodného hospodárstva
2 8	3.1.1	Vybudovať kanalizáciu a ČOV	obec	2223 Miestne kanalizácie	stredná	201 5	202 2	1 500 000 EUR	6.6 Podpora udržateľného integrovaného rozvoja miest a obcí
2 9	3.1.1	Sprietočnenie ramena Malého Dunaja	obec		vysoká	201 6	201 8	100 000 EUR	6.3 Ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a podpora ekosystémových služieb

Prameň: vlastné spracovanie

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

Tabuľka 44 Hodnotiace tabuľky pre výber projektov

otázka		možná odpoveď				
1	Do akej miery je realizácia projektu nevyhnutná?	3 - realizácia je nutná okamžite, havarijný stav	2 - realizácia je potrebná, inak by mohol vzniknúť havarijný stav	1 - realizácia je potrebná	0 - realizácia projektu nie je nevyhnutná	
2	Spĺňame podmienky a kritériá hodnotenia projektu? (v prípade žiadostí o financovanie z iných zdrojov)	áno	nie	pokiaľ nie, tak hľadáme iné možnosti financovania, resp. sa rozhodneme, že projekt nebudeme realizovať		
3	Kto sú dotknuté osoby a inštitúcie projektom?	uviesť:				
3a	Prebehla diskusia so zástupcami dotknutých osôb?	áno	áno, ale nie o všetkými	nie		
3b	Vznikol konsenzus o spôsobe riešenia problému?	áno	vznikol kompromis	väčšina sa zhodla	väčšina sa nezhodla	
3c	Je niekto z dotknutých osôb a inštitúcií ochotný pomôcť?	áno	nie			
3d	Ako?	uviesť:				
3e	Príp. môže nám niekto brániť v realizácii, resp. skomplikovať realizáciu?	áno	nie			
3f	Ako tomu zabrániť?	uviesť:				
4	Je zvolený spoľahlivý partner?	áno	partner nie je	partner nie je spoľahlivý, je potrebné si dávať pozor na		
5	Do akej miery realizácia projektu ovplyvní:					
	- ekonomickú situáciu dotknutých osôb a inštitúcií?	-- veľmi negatívny dopad	- negatívny dopad	0 nemá dopad	+ pozitívny dopad	++ veľmi pozitívny dopad
	- sociálnu situáciu dotknutých osôb a inštitúcií?	-- veľmi negatívny dopad	- negatívny dopad	1 nemá dopad	+ pozitívny dopad	++ veľmi pozitívny dopad
	- spoločenskú situáciu dotknutých osôb a inštitúcií?	-- veľmi negatívny dopad	- negatívny dopad	2 nemá dopad	+ pozitívny dopad	++ veľmi pozitívny dopad
	- ekologickú situáciu v obci a okolí?	-- veľmi negatívny dopad	- negatívny dopad	3 nemá dopad	+ pozitívny dopad	++ veľmi pozitívny dopad
6	Máme dostatok kapacít na realizáciu daného projektu, aktivít?					

PRÍLOHA č. 2 – Doplnujúce informácie

	- finančné kapacity	áno	nie	nepotrebujeme		
	- ľudské kapacity	áno	nie	nepotrebujeme		
	- časové kapacity	áno	nie	nepotrebujeme		
	- materiálne kapacity	áno	nie	nepotrebujeme		
7	Existuje iný spôsob riešenia projektu?	áno	nie			
7a	Ak áno, je efektívnejší?	áno	nie			
8	Je zvolený spôsob financovania najvhodnejší?	áno	nie			
8a	Existujú aj iné možnosti financovania projektu?	áno	nie	áno, ale za nevýhodných podmienok		
9	Sú finančné náklady vynaložené efektívne? (vzhľadom k očakávaným výstupom?)	áno	nie			
10	Sú podmienky realizácie projektu legislatívne ošetrené (vlastníctvo, zazmluvnenie dodávateľov a pod.)?	áno	nie			
11	Ktoré opatrenie sa naplňa realizáciou projektu?	uviesť:				
12	Oplatí sa realizovať projekt? (na váhy si dať prínosy a náklady (nielen finančné, ale aj časové, materiálne, ľudské)	prínosy výrazne prevažujú náklady	prínosy prevažujú náklady	prínosy neprevažujú náklady	náklady prevažujú prínosy	

Prameň: vlastné spracovanie

Formulár Monitorovacej správy

Správa o plnení akčného plánu obce Hrubý Šúr k (dátum spracovanie monitorovacej správy) bola spracovaná v zmysle Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Hrubý Šúr na roky 2015 – 2022, kapitola D. Realizačná časť. Cieľom monitoringu Akčného plánu obce Hrubý Šúr je pripraviť komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v PHSR obce počas celého obdobia platnosti dokumentu. Tieto údaje sú k dispozícii pre samosprávu a širokú verejnosť.

Monitorovacia správa o plnení Akčného plánu má 4 časti:

1. Zhodnotenie realizovaných aktivít a projektov,
2. Opis realizácie projektov a aktivít,
3. Aktualizácia Akčného plánu a
4. Pripomienky a navrhované zmeny v procesoch realizácie, monitorovania a hodnotenia.

Akčný plán obce Hrubý Šúr je zoradený podľa priorít a opatrení. Odpočet aktivít v akčnom pláne je spracovaný z pohľadu obce Hrubý Šúr, v niektorých prípadoch je ako realizátor danej aktivity uvedený iný subjekt (investor, prevádzkovateľ, partnerská inštitúcia a pod.). V akčnom pláne sú vymenované aktivity bežného, kapitálového a podporného charakteru v časovom slede. Akčný plán je spracovaný na základe údajov zo schváleného rozpočtu obce, schválených strategických dokumentov obce a údajov obecného úradu obce Hrubý Šúr.

Aktuálna verzia akčného plánu je zverejnená na webovej stránke [www.....](http://www.hrubysur.sk)

Pripomienky k akčnému plánu mesta je možné zaslať e-mailom na adresu@.....sk.

Ďalší monitoring akčného plánu sa uskutoční ku dňu (text je upraviteľný)

1. Zhodnotenie realizovaných aktivít a projektov z Akčného plánu k (dátum)*

Priorita/opatrenie	Názov priority/opatrenia/projektu/aktivity	Plánovaný termín realizácie	Ukazovateľ výstupu	Počiatková hodnota ukazovateľa	Plánovaná hodnota ukazovateľa	Skutočná hodnota ukazovateľa	Rozpočet mesta/obce/kraja	Externé zdroje	Realizácia aktivít od do a plán na obdobie od do	Opatrenie samosprávneho kraja

* okrem aktivít a projektov z Akčného plánu, ktoré je povinné monitorovať, budú monitorované aj ďalšie aktivity a projekty, ktoré sa týkajú naplňovania jednotlivých opatrení a cieľov.

2. Opis realizácie aktivít

- popis zásadných faktov, ktoré sa udiali počas realizácie projektov a majú vplyv na plnenie stratégie (oneskorenie realizácie, realizácia nad rámec plánovaného projektu a pod.)
- pokiaľ sa niektoré z projektov z Akčného plánu nerealizovali, zdôvodnenie, prečo sa nerealizovali a aké nápravné opatrenia boli prijaté

3. Aktualizácia Akčného plánu pre rok

Opatrenie/aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu	Opatrenie samosprávneho kraja

4. Pripomienky a navrhované zmeny v procesoch realizácie, monitorovania

.....

Prameň: vlastné spracovanie